

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Ústav pedagogiky a sociálních studií

Diplomová práce

Bc. Tereza Přibilová

Organizované volnočasové aktivity a trávení volného času žáků
středních škol ve Znojmě

Olomouc 2021

Vedoucí práce: Mgr. Pavla Vyhnálková, Ph. D.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala zcela samostatně a použila pouze uvedenou literaturu a prameny.

V Olomouci dne

.....

Bc. Tereza Příbilová

Poděkování

Chtěla bych především poděkovat Mgr. Pavle Vyhnákové, PhD., za odborné vedení diplomové práce, vstřícnost a cenné rady.

Obsah

ÚVOD	6
1. CHARAKTERISTIKA OBDOBÍ ADOLESCENCE	7
1.1 TĚLESNÝ VÝVOJ A IDENTITA	8
1.2 KOGNITIVNÍ VÝVOJ	9
1.3 EMOCIONÁLNÍ VÝVOJ	11
1.4 SOCIÁLNÍ VÝVOJ	11
2. VOLNÝ ČAS	14
2.1 VÝCHOVA MIMO VYUČOVÁNÍ	14
2.2 FUNKCE VÝCHOVY MIMO VYUČOVÁNÍ	16
2.3 OBSAH VÝCHOVY MIMO VYUČOVÁNÍ	17
3. VYBRANÉ ORGANIZACE ZABÝVAJÍCÍ SE VOLNÝM ČASEM	20
3.1 ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ	20
3.1.1 <i>Střediska volného času</i>	21
3.1.2 <i>Základní umělecké školy</i>	22
3.1.3 <i>Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky</i>	23
3.1.4 <i>Školská výchovná a ubytovací zařízení</i>	23
3.2 NESTÁTNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE	23
3.3 PODPORA VOLNOČASOVÝCH ČINNOSTÍ PROSTŘEDNICTVÍM JINÝCH INSTITUCÍ	25
4. VOLNÝ ČAS ŽÁKŮ STŘEDNÍCH ŠKOL	27
4.1 VOLNÝ ČAS A DOBROVOLNICTVÍ	28
4.2 VLIV MÉDIÍ NA VOLNÝ ČAS ŽÁKŮ STŘEDNÍCH ŠKOL	28
4.3 RIZIKA NEVHODNÉHO TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU ŽÁKŮ STŘEDNÍCH ŠKOL	29
4.4 ZHODNOCENÍ STAVU PROBLEMATIKY VOLNÉHO ČASU STŘEDOŠKOLÁKŮ	30
5. ANALÝZA ORGANIZOVANÝCH ČINNOSTÍ VE ZNOJMĚ	33
5.1 ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ	33
5.1.1 <i>Středisko volného času Znojmo</i>	33
5.1.2 <i>Základní umělecká škola Znojmo</i>	34
5.1.3 <i>Domov mládeže</i>	35
5.1.4 <i>Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Znojmo</i>	36
5.2 NESTÁTNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE	36
5.2.1 <i>Tenisový klub Znojmo</i>	36
5.2.2 <i>Asociace vodních sportů Znojmo</i>	37
5.2.3 <i>Boxing klub Řešeto</i>	37
5.2.4 <i>TJ Sokol Znojmo</i>	37
5.2.5 <i>TJ Florbal Znojmo</i>	38
5.2.6 <i>Dyjavánek</i>	38
5.2.7 <i>Skaut Znojmo</i>	39
5.2.8 <i>HC Orli Znojmo</i>	39
5.2.9 <i>TS Single</i>	39
5.2.10 <i>Znojmo Knights</i>	39
5.2.11 <i>Mighty Shake Znojmo</i>	40
5.3 DALŠÍ INSTITUCE	40
5.3.1 <i>Jazyková škola Jazykan</i>	40
5.3.2 <i>Gladork gym</i>	40
5.3.3 <i>BBK Fitness</i>	41
5.3.4 <i>Laura fitness</i>	42
5.3.5 <i>M & M studio</i>	42
5.3.6 <i>Hudební škola Yamaha</i>	43

5.3.7	1.SC Znojmo	43
6.	METODOLOGIE VÝZKUMU.....	44
6.1	CÍLE VÝZKUMU	44
6.2	FORMULACE HYPOTÉZ	45
6.3	VÝZKUMNÝ SOUBOR.....	46
6.4	METODA SBĚRU DAT	50
6.4.1	<i>Druhy položek v dotazníku.....</i>	<i>50</i>
6.4.2	<i>Elektronický dotazník.....</i>	<i>51</i>
6.5	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	52
6.6	OVĚŘOVÁNÍ HYPOTÉZ	82
7	DISKUZE A ZÁVĚRY Z VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ	96
	ZÁVĚR	100
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	102
	SEZNAM ZKRATEK	110
	SEZNAM TABULEK	111
	SEZNAM GRAFŮ	113
	SEZNAM PŘÍLOH.....	114
	ANOTACE	120

Úvod

Problematika způsobu trávení volného času adolescentů je v současnosti velice aktuální. To, jak adolescenti tráví svůj volný čas, je zejména v tomto období zvláště důležité pro jejich zdravý vývoj. Jedná se o období osamostňování, a to platí i ve volném čase. Proto je nutné se touto problematikou zabývat detailněji.

Volným časem žáků středních škol se nezabývá příliš mnoho prací. V naší práci jsme čerpali převážně ze zdrojů, které jsou zaměřeny primárně na děti či dospělé. Získané poznatky jsme pak aplikovali na adolescenty.

Hlavním cílem této práce je popsat a vysvětlit, jak adolescenti ve městě Znojmě tráví svůj volný čas, jaké navštěvují instituce, kolik volného času denně mají, kdo je ve výběru volnočasových činností ovlivňuje, jak jsou spokojeni se svým způsobem trávení volného času a s nabídkou volnočasových aktivit ve městě Znojmě. Dílčím cílem je ověřit, jak je trávení volného času a spokojenost s ním ovlivněna studovaným oborem. Vedlejším cílem je analyzovat nabídku volnočasových organizací, které adolescentům nabízí organizovanou formu zájmového vzdělávání ve městě Znojmě.

Téma zaměřené na volný čas adolescentů jsem si zvolila, protože jako pedagog volného času pracuji s touto věkovou skupinou. Dalším důvodem byl fakt, že se touto problematikou se nezabývá příliš mnoho prací.

Diplomová práce je rozdělena do sedmi kapitol. V první kapitole se snažíme vymezit období adolescence, zejména vývoj v oblasti psychické, fyzické, emocionální a sociální. Druhá kapitola je zaměřená na volný čas a výchovu ve volném čase. Jsou zde zmiňovány hlavně funkce volného času a jeho obsah. Třetí kapitola je věnována organizacím, které se zabývají volným časem adolescentů. Čtvrtá kapitola je zaměřená na volný čas žáků středních škol. Jsou zde popsána možná rizika nevhodného trávení volného času, vliv médií na volný čas adolescentů, souvislost s dobrovolnictvím a můžeme zde najít i zhodnocení aktuálního stavu problematiky. Kapitola pátá je zaměřená na konkrétní volnočasové instituce, které se věnují organizovaným volnočasovým aktivitám ve městě Znojmě. Tyto organizace jsou zde velmi detailně popsány. Šestá kapitola popisuje výzkumné šetření. Uvádí použité metody, cíle výzkumu, popis výzkumného souboru a stanovuje hypotézy, které jsou zde i statisticky testovány. V poslední sedmé kapitole jsou získaná data diskutována.

1. Charakteristika období adolescence

Tato kapitola detailně popisuje všechny oblasti vývoje adolescenta, které působí na formování jeho osobnosti. Jedná se o oblast tělesného, kognitivního, emocionálního a sociálního vývoje. Všechny tyto oblasti mají i značný vliv na to, jak jedinec tráví svůj volný čas. Z tohoto důvodu je kapitola umístěna na začátek práce.

Hartl (2004, s. 8) ve svém psychologickém slovníku definuje adolescenci jako období mezi pubertou a ranou dospělostí. V tomto věku dochází k dozrávání rozumových schopností a k dotváření celkové osobnosti člověka. Dalším typickým znakem tohoto období je dosažení pohlavní zralosti. Začínají se objevovat sekundární pohlavní znaky.

V sociologickém slovníku popisuje Jandourek (2012, s. 12) adolescenci jako období, ve kterém se adolescent učí roli dospělého a začíná se zapojovat do společenského života. Toto období je z hlediska sociologie chápáno jako výplň mezi obdobími dětství a dospělosti. Na konci tohoto životního úseku by měl jedinec znát své sociální role a vědět, co od něj společnost na základě těchto rolí očekává.

Adolescence bývá mnohdy chápána jako období, ve kterém se jedinec připravuje na dospělost. V tomto období má na psychiku člověka výrazný vliv jeho sociální prostředí. V průběhu adolescence dochází k ukončení základní školní docházky, dovršení právní zletilosti, k prvním partnerským vztahům, k zahájení a dokončení profesní přípravy, kde výjimku tvoří vysokoškoláci apod. (Zacharová, 2011, s. 86)

Časové rozpětí je u jednotlivých autorů odlišné. Novotná (2012, s. 55) v publikaci uvádí periodizaci psycholožky Hurlockové, která adolescenci rozlišuje na následující tři fáze:

- první fáze: **preadolescence** (od 10 do 12 let),
- druhá fáze: **raná adolescence** (od 13 do 16 let),
- třetí fáze: **pozdní adolescence** (od 17 do 21 let).

U nás bývá adolescence nejčastěji vymezována v období od 15 do 20 let. Binarová (2010, s. 125) vymezuje počátky adolescence u děvčat od 16 let a u chlapců od 17 let. V závěru období adolescence by se tyto vývojové rozdíly mezi děvčaty a chlapci měly vyrovnat. Binarová však v publikaci záměrně neuvádí horní věkovou hranici tohoto období, protože každý jedinec se stává dospělým v jiném věku. Jedním z významných faktorů, který tuto hranici ovlivňuje je kulturní a sociální prostředí, které na jedince působí.

M. Vágnerová (2000, s. 253) adolescenci dále ještě rozděluje na:

- fáze **rané adolescence** (od 11 do 15 let),
- fáze **pozdní adolescence** (od 16 do 20 let).

Někteří autoři období adolescence na jednotlivé fáze vůbec nerozdělují. Ještě je nutné podotknout, že v mnohých kulturních společnostech, převážně v těch méně rozvinutých, není toto období vůbec odlišováno. To znamená, že se rovnou z dětství prostřednictvím různých rituálů a tradic přechází do období dospělosti. (Binarová, 2010, s. 125)

1.1 Tělesný vývoj a identita

Koncem patnáctého (u dívek) a šestnáctého (u chlapců) roku života se zrychlený tělesný růst zpomaluje. V tělesném vývoji nedochází k tak moc zásadním vývojovým změnám. (Zacharová, 2011, s. 86)

V období adolescence dostává postava jedince finální proporce dospělého člověka. U chlapců je stále výrazný růst do výšky. Říčan (2004, s. 193) uvádí, že v průměru chlapec ještě vyroste zhruba o sedm centimetrů. U dívek se ovšem růst zpomaluje a v průběhu období vyrostou o jeden až dva centimetry. Postavy obou pohlaví se začínají značně diferencovat. Chlapci stále více mohutní hlavně v oblasti hrudníku, objevují se první vousy a jejich hlas postupně klesá o oktávu níže. U dívek se mění hlavně jejich tvar postavy. Narostou jim boky a řadra. Pokud adolescent nepůsobí dostatečně vyzrálé, má tato skutečnost značný vliv na sociální pozici ve skupině vrstevníků či vývoj jeho identity.

Vytváření vlastní identity je v tomto období zvláště důležité a je pro něj i typické. Jedinec si v průběhu adolescence vytváří svůj vlastní pocit identity, učí se přijímat normy, hodnoty a morální principy společnosti, začíná navazovat partnerské vztahy a postupně se stále více stává samostatnějším a nezávislejším. (Binarová, 2010, s. 125)

Binarová (2010, s. 126) v publikaci uvádí výzkum Atkinsona (2003), ve kterém bylo zjištěno, že je několik statusů identity, kterými prochází každý adolescent. Tyto statusy jsou typické svými projevy, které však nejsou stálými charakterovými vlastnostmi, ale pouze jen reakcemi na aktuální situaci, ve které se jedinec nachází. Jedná se o následující status:

1. **dosazená identita** (svou vlastní aktivitou jedinec dospěl k jeho vlastním názorům a hodnotám),
2. **přejatá identita** (k této identitě jedinec dospěje prostřednictvím názorů a hodnot ostatních lidí),
3. **moratorium** (v tomto případě je jedinec velmi přelétavý, často mění své názory, podobné situace řeší rozdílným způsobem, jedná se o takzvané prodloužení či odložení identity),

4. **difuze identity** (jedinec se nesnaží aktivně hledat svoji identitu, což je důsledkem nevyzrálosti jeho osobnosti).

Jedinec může projít skrze všechny statusy vyvíjející se identity, ale je i možné, že u některých adolescentů se objeví jen některé z nich.

Identita je v období adolescence úzce propojená hlavně s tělesným vzhledem, který je pro adolescenta zvláště důležitý. Vzrůstá zájem o svou vlastní osobu, který vede až k takzvanému adolescentnímu egocentrismu, což znamená, že jedinec přisuzuje svému vzhledu zvlášť významnou roli. Adolescent má pocit zvláštní výjimečnosti, která však není od ostatních, hlavně od dospělých, dostatečně uznávaná. Na adolescenta působí i vliv různých, vrstevníky obdivovaných, ideálů a modelů, kterým se snaží svým vzhledem přiblížit. Pokud je vzhled adolescenta v souladu s atraktivními ideály, značně roste jeho sebevědomí a jistota. (Novotná, 2012, s. 56)

Rizikové je, pokud má jedinec v oblasti tělesného vzhledu nějaké znevýhodnění či odlišnost, jako je např. nějaké tělesné postižení, omezení hybnosti, velká tělesná hmotnost nebo naopak příliš nízká hmotnost apod. Tento fakt se odráží na vlastním sebehodnocení, které je v takovýchto případech velmi negativní. Na základě tohoto sebehodnocení jsou vyvolány obranné reakce, které mohou být směřovány na blízké osoby, ale je zde i riziko autoagrese, a tím pádem i vzniku nežádoucích sociálně patologických jevů, jako je sebepoškozování, anorexie či bulimie. (Vágnerová, 2000, s. 198)

Existují i tělesné vlastnosti, které jsou pro adolescenty zvláště důležité a udávají jim jejich sociální pozice v kolektivu vrstevníků. Jednou z těchto vlastností je **atraktivita**. Této vlastnosti využívají ve svůj prospěch převážně dívky. Pokud je dívka atraktivní, nepovažuje se za nutné mít nějaké další adolescenty uznávané vlastnosti. U chlapců je to **fyziická síla**, která jim dodává sebevědomí a pocit samostatnosti. Adolescenti se dospělým přibližují i svou **výškou postavy**. V tomto období již začíná být adolescent stejně vysoký jako dospělý nebo dokonce i vyšší. Z toho důvodu má dojem, že se autorita mezi ním a dospělým vyrovnala. (Vágnerová, 2000, s. 198)

1.2 Kognitivní vývoj

Vývoj poznávacích funkcí se od pubescence příliš nezměnil. Není možné získávat další nové myšlenkové operace, jelikož jsou již všechny osvojeny. V adolescenci se všechny tyto funkce nadále zdokonalují převážně nácvikem, nebo tím, jak adolescent v průběhu života sbírá stále nové zkušenosti. (Vágnerová, 2000)

V adolescenci začíná stále více přetrvávat kritický realismus. Typickými vlastnostmi jsou radikalismus a nekompromisnost. Nekompromisnost se projevuje hlavně ve střetu s dospělými, kdy si adolescent prosazuje svůj názor. Adolescent nebere v úvahu okolní jevy, které ovlivňují danou situaci, a tuto skutečnost chápe poněkud jednostranně. Z těchto důvodů mladí lidé více riskují, mají méně zábran, vrhají se do nových situací, ale často nedomýšlejí následky jejich chování. (Binarová, 2010, s. 128)

Pro adolescenty je typické, že hledají nestandardní řešení různých situací. To je způsobené tím, že adolescent nemá tolik zkušeností jako dospělý. Využívá taková řešení, která mu přijdou nejvíce logická, avšak neuvažuje nad řešením problému komplexněji. Jeho rozhodnutí jsou mnohdy zbrklá a radikální. Z důvodu této radikálnosti a nekompromisnosti adolescenti odmítají jakékoli rady a zkušenosti, které jim poskytuje jejich okolí. (Vágnerová, 2000)

Novou tendencí v kognitivním vývoji v období adolescence je systematizace poznatků, kdy adolescent hledá souvislosti a vztahy mezi různými jevy, osvojuje si nové pojmy a zabývá se i novými obory. Prostřednictvím této systematizace si vytváří své vlastní názory, začíná rozumět společenským normám a postupně si vytváří i svůj hodnotový žebříček. V tomto období je pro adolescenta typické, zaujímat svůj vlastní názor, který vznikl na základě vlastní zkušenosti a přesvědčení. Tento názor mění pouze pokud jsou mu předkládány vhodné argumenty. Pro období adolescence je typickou vlastností mladého člověka přelétavost a častá změna názorů. Adolescenti jsou velmi citliví na vnucování názorů ostatních. Možnost říct, co si myslí znamená pro mladého člověka svobodu. (Binarová, 2010, s. 128-129)

Rozvíjí se také schopnost abstraktního myšlení. Adolescent dokáže pracovat s představou něčeho neexistujícího a chápe jednotlivé abstraktní pojmy. Tento fakt způsobuje to, že adolescenti začínají mezi jednotlivými pojmy hledat stále větší spojitosti a začínají je vzájemně propojovat. (Macek, 2003, s. 46)

Oproti pubescenci dochází v adolescenci ke značnému útlumu v jejich chování. I přes tento fakt je však možné u některých jedinců pozorovat rizikové chování. Typické jsou neurotické a hysterické projevy chování. Adolescenti jsou také ohroženi závislostí na návykových látkách. U dívek je riziko, že budou trpět anorexií či bulimií. Mohou se objevovat i deprese, které mohou vyústit až k sebevražedným myšlenkám. (Novotná, 2012, s. 57)

1.3 Emocionální vývoj

V průběhu adolescence dochází k několika vývojovým změnám emocionality.

Emocionalita v tomto období dostává hned několik podob. Dochází i k rozvoji tzv. vyšších citů. Na počátku období je jedinec ještě značně citově labilní. Tato labilita je důsledkem hormonálních změn nebo také egocentrismem či vlastním sebehodnocením.

(Macek, 2013, s. 47)

Na emocionální vývoj má vliv velká řada faktorů, jako je např. pohlaví, sociální prostředí, ve kterém jedinec žije či přetrvávající emoční labilita z dětství atd. Ke konci období se emoční labilita dostává do útlumu. (Macek, 2013, s. 48)

S emocionální labilitou jsou úzce propojeny i vztahy s ostatními. Jelikož je jedinec ještě přecitlivělý a na situace reaguje mnohdy až příliš afektivně, vyvolává to v jeho okolí negativní reakce. (Vágnerová, 2000, s. 274)

Hodnotová orientace v adolescenci má také důležitou funkci. Dospívající hledá odpověď na otázky, které se týkají smyslu jeho života. V tomto období se také upínají na nějaký vyšší princip, kterým si vysvětlují některé vzniklé situace či jevy. (Říčan, 2004, s. 218)

1.4 Sociální vývoj

Adolescence je typická tím, že jedinec už není považován za dítě, ale ostatní ho začínají vnímat jako dospělého. Dospělá společnost od něj očekává již dospělé chování. Musí tedy regulovat své sociální interakce podle norem společnosti ve které se nachází. Další významná změna probíhá v oblasti komunikace, kde se začíná projevovat vstup do dospělé společnosti. Ostatní dospělí začínají adolescentovi vykat, a tím mu potvrzují jeho roli dospělého. (Vágnerová, 2000, s. 284)

Důležité jsou pro adolescenta i společenské normy a pravidla, které je schopný a ochotný přijímat. Díky tomu, že adolescent začíná o společenských normách uvažovat, jako o něčem, co má pomáhat regulovat chování lidí ve společnosti a chápe i jejich podstatu, je ochotný tato pravidla dodržovat a respektovat. Respektování pravidel budou vyžadovat nejenom od sebe, ale i od ostatních (rodičů, vrstevníků apod.). (Vágnerová, 2000, s. 285)

V oblasti sociálního rozvoje se hovoří o tzv. období extraverze, kdy se mladý člověk snaží rozvíjet sociální kontakty. Převládá kvantita nad kvalitou těchto vztahů. Jedinec touží po tom být součástí hned několika sociálních skupin a vytvářet stále více a více nových vztahů. (Binarová, 2010, s. 129)

Pokud dojde k nepřijetí obecně platných norem a pravidel společnosti, jedná se

o tzv. antiidentifikaci. Takový přístup může způsobovat konflikty mezi jedincem a společností. Jeho cílem je ostatní svým přístupem šokovat a vyvolat emoční reakci (v těchto případech se jedná většinou o negativní emoci). Antiidentifikace souvisí se sebehodnocením. (Vágnerová, 2000, s. 268)

Jedinec se začíná stávat nezávislým na svých rodičích. Tento fakt souvisí s tím, že vyhledává tyto citové vazby jinde, zejména u svých vrstevníků. Navazují i nové kontakty s dospělými např. s učiteli, spolupracovníky apod., kteří chápou jejich individualitu. Adolescenti nesnesou, pokud je na ně vyvíjen příliš velký tlak ze strany dospělých. V tomto případě se pak mohou projevit afektivní reakce, které jsou pro toto období typické. (Binarová, 2010, s. 129)

V období adolescence je velmi důležité navazovat nové erotické vztahy s druhým pohlavím. Objevují se první lásky, které se vyznačují idealizováním partnera, společnými zájmy a neuvážlivostí v jejich chování. Rozpad prvního vztahu je velmi bolestně prožíván, což může vést k rizikovému chování, jako je nap. alkoholismus, sebepoškozování, zneužívání návykových látek apod. I nedostatek milostných zážitků a zkušeností může pro adolescenta znamenat frustraci, která má velký vliv na jeho sebevědomí. (Binarová, 2010, s. 129)

Dalším stěžejním bodem v období adolescence je volba povolání. Pro některé dospívající je tato otázka velmi těžká, jelikož ještě neví, co by chtěli v životě dělat, co je baví a jak by se mohli uplatnit. Mnohdy neznají ani možnosti profesní přípravy, které jsou jim nabízeny. V hledání vhodného uplatnění se střetává i názor rodičů s názorem dospívajícího jedince, který nemusí být totožný. Dospívající si pak volí, jestli se přáním rodičů přizpůsobí či nikoli. Větší problém s volbou povolání mají chlapci než dívky, jelikož na jejich profesní uplatnění je kladen větší důraz z důvodu finančního zajištění rodiny, prestiže povolání atd. Často je na chlapce vyvíjen nátlak, jelikož si rodiče přejí, aby pokračovali v rodinné tradici nebo se snaží plnit svá nesplněná přání. (Binarová, 2010, s. 130)

Obecně platí, že role studenta středních škol nebo učňovských oborů nemá ve společnosti příliš velkou prestiž. Je to z toho důvodu, že jedinec ještě nemá dostatek znalostí a zkušeností, a tím pádem nemá příliš velké kompetence. Tento fakt může být brán adolescentem velmi negativně, což může vést ke školnímu neúspěchu a následného nedokončení studia. Na konci období se opět jeho role mění, a to v souvislosti s nástupem do zaměstnání nebo výběrem dalšího studia. (Vágnerová, 2000, s. 279)

Vztah k rodičům

Rodiče bývají adolescentem většinou kritizováni. Jsou pro něj vzorem určitého způsobu chování. Adolescent si všímá toho, jaký mají životní styl, jaké uznávají hodnoty apod. Kritizuje rodiče zejména kvůli tomu, že prochází obdobím egocentrismu a život rodičů jim přijde příliš nudný a nezajímavý. V tomto období je tedy vztah k rodičům plný konfliktů a nepříjemných situací. Bývá to z toho důvodu, že adolescent se od nich citově odpoutává. Toto období konfliktu s rodiči končí až kolem dvacátého roku, kdy dochází k obnovení vztahu s rodiči. (Říčan, 2014, s. 213)

Kritika chování rodičů může být také forma hledání svého vlastního životního stylu. Dospívající často porovnávají chování svých rodičů s ideálem, a tím hledají i svou vlastní identitu, hodnoty a normy, které jsou ochotni dodržovat. (Vágnerová, 2000, s. 281)

Vztah k vrstevníkům

Podle sociologického slovníku jsou vrstevníci definováni jako jedinci, kteří mají stejné nebo podobné názory a zájmy, jsou narozeni ve stejném časovém období na stejném území a jejichž vývoj byl ovlivněn podobnými společenskými okolnostmi. (Petrušek, 1996, s. 1392)

Vrstevnické skupiny si jsou věkově i názorově blízko. Ve škole vznikají nové skupiny vrstevníků, kterým se říká „party“. Tyto skupiny mohou být dívčí, chlapecké, ale nově vznikají i skupiny smíšené. V partě jsou vrstevníci, kteří mají stejné hodnoty, zastávají stejné názory a dodržují stejná pravidla. V partách vznikají nová přátelství, která jsou již hluboká a dlouhodobá. (Leifer, 2004, s. 535)

Vrstevníci jsou v této fázi pro jedince zvláště důležití. Hlavním důvodem je osamostnění a citová nezávislost na rodičích. Prostřednictvím těchto vztahů dochází k uspokojování některých základních psychických potřeb. Jednou z těchto potřeb je potřeba stimulace tzn., že adolescentovi poskytují podněty vrstevníci, se kterými tráví stále více času. Druhou potřebou je potřeba orientace a smysluplného učení. Tato potřeba spočívá převážně v sociálním učení. Jedinec se od ostatních vrstevníků učí, jak řešit různé situace. Adolescent se začíná s ostatními porovnávat. Tato skutečnost vede k lepšímu sebepoznání a uvědomování si odlišností od ostatních. Dále bývá naplňována potřeba citové jistoty a bezpečí. Tuto potřebu dříve jedinci poskytovala rodina. Nyní tuto potřebu zajišťují vrstevníci, kteří mu poskytnou značnou citovou oporu. Ke konci období dochází také ke změně vztahů mezi vrstevníky. Dospívající dokáže nově projevit nesouhlas s vrstevnickou skupinou a dochází k postupnému odpoutání. (Vágnerová, 2000, s. 285)

2. Volný čas

Následující kapitola popisuje volný čas mládeže. Porovnává volný čas adolescentů s volným časem dětí a dospělých. Informace ohledně volného času mládeže byly čerpány z mnoha publikací, které se věnují primárně dětem a dospělým. Přímému volnému času adolescentů se nevěnuje mnoho zdrojů. Z tohoto důvodu bylo potřeba některé informace odvodit ze zdrojů, které jsou primárně zaměřeny na jinou věkovou skupinu.

Definici volného času uvádí několik publikací, každá však pojímá volný čas jinak. Pávková (s. 11, 2014) definuje volný čas jako dobu, kdy jedinec odpočívá, věnuje se zábavě či rekreaci. Jako důležitou součást volného času uvádí zájmy a koníčky.

Hofbauer (2004, s. 13) definuje volný čas jako čas, který má jedinec pro sebe, volí si jeho náplň podle toho, co ho zajímá apod. Tuto činnost nevykonává pod vlivem různých povinností. Uvádí, že někteří autoři definují volný čas jako čas, který člověku zbyde po splnění všech jeho povinností.

Kostelanský (2013, s. 20) popisuje volný čas jako čas svobody a volnosti. V tomto čase jedinec může realizovat takové činnosti, které jsou pro něj lákavé a zajímavé. Je to čas, kdy jedinec nemusí plnit povinnosti a příkazy. Volný čas je ideální k seberealizaci a k sebevyjádření.

Kostelanský (2013, s. 20) uvádí dvě různá pojetí volného času:

- **negativní pojetí volného času** (volný čas je chápán jako čas, který člověku zbyde po splnění všech povinností a naplnění biologických potřeb),
- **pozitivní pojetí volného času** (disponibilní čas, o kterém jedinec zcela svobodně rozhoduje a není nikým jiným vědomě ovlivňovaný a nucený)

Do volného času adolescentů se nezahrnuje vyučování a s ním spojená domácí příprava, péče o svůj zevnějšek, domácnost a naplňování základních biologických potřeb člověka. (Kostelanský, 2013, s. 20)

Výchovou a vzděláváním mládeže ve volném čase se zabývá pedagogika volného času. V současnosti je jednou z několika pedagogických disciplín. Zkoumá cíle, podmínky a prostředky výchovy ve volném čase. (Pávková, 2014, s. 8)

2.1 Výchova mimo vyučování

Hájek (2004, s. 37) definuje výchovu mimo vyučování jako „*jakékoli působení na děti a mládež, které probíhá mimo rámec školního vyučování.*“

Pávková (2014, s. 12-13) ve své publikaci zmiňuje rozdíl mezi výchovou mimo vyučování a výchovou ve volném čase. Výchova mimo vyučování je oproti výchově ve volném čase vztahována zejména k dětem a dospívajícím, kteří ještě navštěvují školu.

Pávková, Hájek (2010, s. 37) uvádějí následující znaky výchovy mimo vyučování:

- bývá zajišťována nejrůznějšími organizacemi, které se zabývají volným časem,
- probíhá mimo povinné vyučování a mimo rodinné prostředí,
- realizuje se ve volném čase jedince.

Hofbauer (2004, s. 38) vymezuje hned několik specifických znaků výchovy mimo vyučování:

- **dobrovolnost** (činnosti, které adolescent vykonává ve volném čase by si měl sám dobrovolně zvolit),
- **aktivita** (velmi souvisí s dobrovolností, u adolescenta, který svůj volný čas tráví podle svých představ, se dá předpokládat, že se bude aktivně do těchto činností zapojovat),
- **seberealizace** (činnost se týká rozvoje zájmů, schopností a dovedností jedince v dané oblasti),
- **pestrost, zajímavost, přitažlivost** (v současnosti si mohou adolescenti vybrat hned z několika možností, jak chtějí trávit svůj volný čas, nejsou zde stanoveny žádné požadavky na výkon jako ve škole, adolescent také může v průběhu měnit svoje zájmy a přecházet z jednotlivých zájmových útvarů),
- **odpočinek a rekreace** (slouží k odstranění únavy a k odpočinku),
- **sociální kontakty** (adolescent se ve svém volném čase setkává hned s několika sociálními skupinami, ve kterých si osvojuje různé sociální role).

Pávková (2014, s. 23-24) v její publikaci zmiňuje ještě některé další požadavky na výchovu mimo vyučování:

- **pedagogické ovlivňování volného času** (pedagog by měl adolescenta vést ke smysluplnému trávení volného času, u adolescentů není tak potřebné a žádoucí pedagogické ovlivňování jejich volného času)
- **jednota a specifčnost vyučování a výchovy mimo vyučování** (jedná se o dvě odlišné oblasti, které by měly být vzájemně provázané, jejich cílem je komplexní rozvoj osobnosti jedince, vyžaduje i spolupráci obou pedagogů-pedagoga volného času a učitele)

- **citlivost a citovost** (ve volném čase je cílem navodit zejména citově kladné prožitky, těchto prožitků pak využívá např. zážitková pedagogika)

Pokud bude tyto požadavky pedagog znát a respektovat je, přispěje tím k větší efektivitě výchovného působení. Díky těmto požadavkům je pedagog schopný sám zhodnotit svou výchovnou činnost. (Pávková, 2014, s. 26)

2.2 Funkce výchovy mimo vyučování

Výchova mimo vyučování plní několik důležitých funkcí. Tyto funkce se v každém zařízení či organizaci liší svou intenzitou. Jedná se o tyto funkce:

- **výchovně-vzdělávací funkce,**
- **zdravotní funkce,**
- **sociální funkce,**
- **preventivní a rozvojová funkce.**

Výchovně-vzdělávací funkce je jednou z nejdůležitějších. Podstatou funkce je, že volný čas podporuje nejenom rozvoj různých znalostí, dovedností, vytváření postojů, uspokojování zájmů, ale i kultivaci celé osobnosti jedince. Prostřednictvím volnočasových aktivit je mládež vedena ke „zdravému“ trávení volného času. Zájmové aktivity motivují k celoživotnímu vzdělávání. (Bendl a kolektiv, 2015, s. 122)

Zdravotní funkce volného času by měla komplexně podporovat vývoj jedince po všech stránkách jeho osobnosti. Posiluje především psychické ale i fyzické zdraví. Patří sem činnosti, které souvisí s osvojováním základních hygienických návyků a péčí o svůj zevnějšek. Dalším důležitým prvkem je i uspořádání režimu např. zařazování přestávek, pohybové aktivity, zdravé stravování atd. (Bendl a kolektiv, 2015, s. 122-123)

Na **sociální funkci** volného času lze nahlížet hned z několika hledisek. Prvním hlediskem je zabezpečení odborného pedagogického dozoru v době mimo vyučování. Většina rodičů tuto funkci považuje za jednu z nejdůležitějších. S touto funkcí také souvisí navazování nových kontaktů a přátelství s lidmi, kteří mají stejné záliby, ale také osvojování nových sociálních rolí a začleňování se do společnosti. (Bendl a kolektiv, 2015, s. 123)

Tato funkce má význam také z toho důvodu, že v zařízeních, která se zabývají volným časem dětí a mládeže, mají všichni účastníci zájmových útvarů stejné podmínky, mohou využívat stejné pomůcky, prostory apod. Volný čas tak napomáhá mládeži z nepříznivých rodinných prostředí. (Pávková, 2014, s. 16)

Cílem **preventivní funkce** je předcházet sociálně nežádoucím jevům, jako jsou např. krádeže, záškoláctví, šikana, agresivita nebo gamblerství či různé experimentování s návykovými látkami. Pokud se jedinec naučí svůj volný čas trávit efektivně, což znamená, že např. rozvíjí své zájmy, je zde menší pravděpodobnost, že podlehne vlivu těchto nežádoucích jevů. V tomto případě tedy slouží volný čas jako primární prevence, díky které se dá efektivně předcházet těmto rizikům. Volný čas slouží i k prevenci sekundární a terciární. Sekundární prevence zaměřuje svou pozornost na rizikové skupiny, u kterých se předpokládá výskyt nebo se již objevují náznaky zmíněných nežádoucích jevů. Jedná se např. o minoritní skupiny nebo o skupiny dětí z míst, kde je zvýšená kriminalita. Terciární prevence se zabývá terapií u jedinců, kteří již vykazují společností nežádoucí chování (drogová závislost, delikvence mladistvých, krádeže apod.). (Bendl, 2015, s. 123-124)

Kratochvílová (2004, s. 87) ve své publikaci uvádí ještě funkci seberealizační, která jedinci poskytuje možnost rozvíjet své zájmy, dovednosti a schopnosti v oblasti, kterou si jedinec na základě jeho přesvědčení volí sám. Je důležité si uvědomit, že tato funkce má i negativní charakter, což opět souvisí s rozvojem sociálně nežádoucích jevů.

Uvedené funkce se vyskytují ve všech zařízeních, které se volnému času dětí a mládeže věnují, vzájemně se prolínají a působí v každém zařízení i rozdílnou intenzitou. (Kratochvílová, 2004, s. 87)

2.3 Obsah výchovy mimo vyučování

Prostřednictvím obsahu výchovy mimo vyučování dosahujeme předem vytyčených cílů. Výchova mimo vyučování se od výchovy ve školním vyučování liší charakterem činností, které ve vymezeném čase probíhají. Ve výchově mimo vyučování jsou tyto činnosti většinou praktické, aktivní a měly by naplňovat zmíněné funkce. (Kratochvílová, 2004, s. 177)

Obsah výchovy mimo vyučování není vymezen žádnými pedagogickými dokumenty. Pedagog volného času si na základě předem určených cílů, které si vytyčuje dle potřeb vychovávaných jedinců, stanoví sám, jaké činnosti budou obsahem. (Hájek, Pávková, 2010, s. 76)

Kratochvílová (2004, s. 177) uvádí činnosti odpočinkové a rekreační, zábavné, společenské, zájmové, vzdělávací, sebezvzdělávací a pracovní.

Hájek, Pávková (2010, s. 76) ve své publikaci k těmto činnostem doplňují ještě činnosti sebeobslužné, veřejně prospěšné a přípravu na vyučování. Sebeobslužné činnosti a přípravu na vyučování nezařazují jako součást volného času.

Odpočinkové a rekreační činnosti by měly odstranit únavu, která vznikla po vyučování. Tyto činnosti by neměly být nijak náročné jak fyzicky, tak ani psychicky. Může probíhat formou klidových her, různých rozhovorů, četby, relaxace apod. (Hájek, 2004, s. 39-40)

Do **veřejně prospěšných činností** se řadí takové činnosti, které jedinec vykonává, ať už vědomě nebo nevědomě ve prospěch sebe, ale hlavně druhých lidí. Většinou tento typ činností souvisí s dobrovolnictvím. (Hájek, 2004, s. 40)

Smyslem **společenských činností** je hlavně komunikace a řešení nejrůznějších problémů, které vznikají v interakci s okolím. (Hájek, 2004, s. 40)

Zájmové činnosti rozvíjí a uspokojují individuální zájmy jedince. Tyto zájmy mohou být různého charakteru a zaměření. Vzhledem k tomu, že si zájmy jedinec vybírá sám, dle jeho preferencí, mají tyto činnosti velmi silný vliv na formování jeho osobnosti. Může se jednat např. o výtvarné, taneční, sportovní, technické nebo hudební činnosti. (Pávková, 2001, s. 96).

Němec (2002, s. 23) uvádí jeden důležitý a typický znak, kterým se zájmové činnosti liší od ostatních činností, jako je např. zábava a odpočinek. Tyto činnosti mají vždy aktivní charakter.

Hartl (2009, s. 694) definuje zájem jako velmi intenzivní zaměření na určitou činnost, které má velmi silný emocionální náboj. Zájmy se u každého projevují odlišným zaměřením, intenzitou, trvalostí apod.

Hájek (2008., s. 167) dále rozděluje zájmové činnosti do následujících kategorií:

- **rukodělné činnosti** (jedná se zejména o činnosti, které rozvíjí jemnou motoriku a představivost, např. vyšívání, vaření, sestavování různých staveb, vyrábění apod.),
- **technické činnosti** (stejně jako rukodělné činnosti rozvíjí jemnou motoriku, technickou představivost ale i přesnost, např. modelářství, práce se dřevem, radiotechnika apod.),
- **přírodovědná zájmová činnost** (tyto činnosti se zaměřují na poznávání a ochranu přírody, např. chovatelství, rybářství, zahradničení, včelařství apod.),
- **esteticko-výchovné činnosti** (rozvíjejí estetické cítění, představivost, kreativitu atd., jedná se o výtvarné činnosti, hru na hudební nástroj, tanec, fotografování, divadlo apod.),
- **tělovýchovné činnosti a sport** (jejich cílem je rozvíjet fyzickou zdatnost, morální schopnosti, posilují i psychickou odolnost, např. tělesná výchova, atletika, sportovní oddíly zaměřené na různé sporty, gymnastika apod.),

- **společenskovední zájmové činnosti** (vedou k poznávání naší společnosti, demokratickému myšlení, seznamují jedince s historií národa, formují vztah k vlasti a mateřskému jazyku, např. občanská výchova, výchova k rodičovství, sběratelství apod.).

Němec (2002, s. 24) dělí zájmovou činnost podle druhů aktivity adolescentů na dvě skupiny. První skupinou jsou činnosti **receptivní** (jedinec se na činnosti aktivně nepodílí, ale je pouze divákem, jedná se např. sledování televize, návštěva výstavy, kina, divadla atd.). Druhou skupinou jsou činnosti **aktivně tvořivé** (jedinec se na činnosti aktivně podílí, jedná se např. o individuální práce, soutěže, práce v dílnách atd.).

3. Vybrané organizace zabývající se volným časem

V této kapitole se snažíme detailně popsat organizace, které se zabývají volným časem adolescentů. Většinou se tyto organizace zabývají spíše dětmi, ale mnohé nabízí i zájmové útvary pro adolescenty. Ve většině těchto organizací adolescenti působí spíše jako dobrovolníci.

Volnočasové aktivity poskytují dětem a mládeži tyto organizace.

Hájek (2011, s. 155) ve své publikaci zmiňuje následující zařízení:

- **Školy a školská zařízení** (střediska volného času, stanice zájmových činností, základní umělecké školy, jazykové školy, školská výchovná a ubytovací zařízení),
- **nestátní neziskové organizace** (spolky),
- **jiné organizace podporující volný čas** (nizkoprahová zařízení),
- **organizace fungující na komerčním principu.**

Zájmové vzdělávání má i své typické znaky, kterými se liší od povinného vzdělávání ve školách. Zařízení věnující se volnému času mládeže není povinné navštěvovat, účastníci si sami volí činnosti, kterým se chtějí věnovat, není nutné naplňovat žádný rámcový vzdělávací program apod. Po absolvování různých kurzů, školení či zájmových kroužků tato zařízení nevystavují žádná legislativně podložená vysvědčení. (Hájek, 2011, s. 143)

Obsah jednotlivých schůzek je tvořen na základě úrovně a možnosti rozvoje účastníků. Ve školských zařízeních, která se zabývají volným časem se objevují většinou méně početné skupiny než ve školách a to znamená, že je možné se každému účastníkovi individuálně věnovat. (Hájek, 2011, s. 144)

Ve spoustě školských zařízeních najdeme také různé specializované učebny, jako jsou např. hudebny, výtvarné ateliéry, taneční sály a mnoho dalších, které mohou u dětí více rozvíjet kreativitu a tvořivost než obyčejné učebny ve školách. (Hájek, 2011, s. 144)

3.1 Školy a školská zařízení

Mezi tato zařízení patří střediska volného času, základní umělecké školy, jazykové školy atd. Poskytují zájmová vzdělávání zejména pro děti a mládež. Tato zařízení upravuje Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. (Hájek, 2011, s. 143)

3.1.1 Střediska volného času

Střediska volného času nabízí zpravidla velmi širokou nabídku zájmových činností. Jejich hlavní cílovou skupinou jsou děti a mládež. Mnohdy nabízejí i zájmové činnosti pro dospělé. Střediska volného času se dále dělí na domy dětí a mládeže a stanice zájmových činností. Stanice zájmových činností se liší od domu dětí a mládeže tím, že se zabývají pouze jednou zájmovou činností. (Hájek, 2011, s. 144)

Zřizovat střediska volného času může např. kraj, obec, církve ale i soukromý či jiný subjekt. Střediska volného času jsou školskými zařízení. Z tohoto důvodu jim stát poskytuje příspěvek na činnost. (Pávková a kol., 2002, s. 121)

Střediska volného času přijímají za některé své služby poplatky. Výši poplatku stanovuje ředitel organizace na základě finanční náročnosti činnosti. Existují i služby, které střediska poskytují pro své účastníky, ale i širokou veřejnost zcela zdarma. (Hájek, 2011, s. 145)

Střediska volného času nabízí několik forem výchovně vzdělávací činnosti v zájmovém vzdělávání. Tyto formy jsou uvedeny ve Vyhlášce č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Jedná se o následující formy:

- pravidelná zájmová činnost,
- zájmová činnost příležitostná,
- táborová činnost,
- soutěže,
- osvětová činnost,
- práce s nadanými účastníky,
- spontánní aktivity,
- přehlídky.

Pravidelná zájmová činnost je jednou z hlavních služeb, kterou střediska volného času nabízí. Jedná se zpravidla o různé zájmové útvary, jako jsou např. kroužky, kluby, oddíly, kurzy apod. Tyto zájmové útvary probíhají v pravidelných intervalech (většinou jednou týdně) zpravidla po celý školní rok. (Pávková a kol., 2002, s. 122)

Zájmová činnost příležitostná plní většinou funkci výchovně vzdělávací a rekreační. Může se i v průběhu roku opakovat, ale od zájmové činnosti pravidelné se liší tím, že je časově ohraničena, tzn. má svůj konec. Jedná se o pořádání různých soutěží, přehlídek,

výletů, turnajů apod. Specifickou činností jsou příležitostné příměstské tábory, které střediska volného času pořádají v průběhu prázdnin např. jarních, podzimních apod.

(Hájek, 2011, s. 144)

Táborová činnost probíhá zpravidla v průběhu velkých letních prázdnin. Většinou se tábory realizují mimo sídlo příslušného střediska a trvají nejméně pět dní. Může se jednat např. o pobytové, putovní tábory nebo i o různá soustředění, která mohou probíhat v průběhu celého roku. (Hájek, 2011, s. 145)

Osvětová činnost středisek volného času souvisí s poskytováním odborného poradenství ostatním školským subjektům či organizacím, které se zabývají volným časem dětí a mládeže. Osvětová činnost bývá realizovaná např. formou přednášek, kurzů, workshopů apod. Tato činnost plní funkci preventivní, jelikož se snaží zamezit vzniku rizikového chování u dětí a mládeže. (Hájek, 2011, s. 145)

Práce s nadanými účastníky souvisí s dalším rozvojem jejich nadání. Jedná se o individuální práci s jedincem v době, kdy zájmový útvar neprobíhá. Pro nadané účastníky se mohou zakládat výběrové zájmové útvary. (Pávková a kol., 2002, s. 124)

Spontánní aktivita je činnost, která je nabízená v průběhu celého školního roku. Je zajišťována pedagogy a pracovníky střediska. Tuto činnost mohou využívat jak jednotlivci, tak i skupiny účastníků podle jejich potřeb a zájmů. Jedná se o aktivitu, která nemá vymezený začátek ani konec, ale řídí se provozní dobou zařízení. Patří sem např. knihovny, laboratoře, počítačové učebny, kluby apod. (Hájek, 2011, s. 145)

Soutěže a přehlídky jsou organizovány opět pedagogy volného času. Určeny jsou především pro zájmové útvary daného střediska, ale i jiným organizacím, jako jsou např. školy v regionu, kde středisko volného času působí. Mohou být realizovány v průběhu celého školního roku a v určitých intervalech se mohou i opakovat. Cílem těchto soutěží a přehlídek může být propagace střediska a ukázka činnosti zájmových útvarů.

(Hájek, 2011, s. 145)

3.1.2 Základní umělecké školy

Základní umělecké školy byly dříve známé pod pojmem lidové školy umění. Základní umělecké školy nabízí vzdělávání v oblasti umění. Jedná se o výtvarné, taneční, literárně-dramatické ale i hudební obory. Základní umělecké školy také připravují své žáky na další umělecké školy (konzervatoře). (Janiš, 2009, s. 33)

3.1.3 Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky

V jazykových školách probíhá vzdělávání v několika cizích jazycích. Mohou se zde vzdělávat i cizinci, pro které je za cizí jazyk považována čeština. Jazykovou školu lze zakončit složením státní jazykové zkoušky. Na základě této zkoušky pak dostane každý úspěšný student vysvědčení o jazykové zkoušce.

(Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, § 110)

3.1.4 Školská výchovná a ubytovací zařízení

Školská výchovná a ubytovací zařízení se řídí Vyhláškou č. 108/2005 Sb., o školských, výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Služby domova mládeže jsou poskytovány žákům středních škol nebo studentům vyšších odborných škol, kteří nebydlí v okolí příslušné školy a pro které není každodenní dojíždění možné. Domov mládeže žákům a studentům poskytuje stravování, ubytování, výchovně vzdělávací činnost, zájmové činnosti apod. Cílem jejich činnosti je také vést žáky a studenty ke smysluplnému trávení volného času. Domovy mládeže nabízí i různé zájmové a rekreační aktivity. (Pávková, 2014, s. 42)

Domov mládeže by měl žákům a studentům zajistit podmínky, které jsou vhodné pro učení a přípravu na vyučování. Součástí každého domova mládeže by měla být studovna, kde by měl být klid a příslušné pomůcky a vybavení pro vzdělávání. (Pávková, 2014, s. 42)

Pedagogickým pracovníkem v domově mládeže je vychovatel. Každý vychovatel má na starosti svoji vlastní skupinu dvaceti až třiceti žáků. V případě studentů vyšších odborných škol je možné mít skupinu čtyřiceti až padesáti studentů. Tyto skupiny bývají často heterogenní a jsou zde účastníci různého věku. Vychovatel by se měl zajímat, jaký má žák či student ve škole prospěch. V případě, že má žák problémy s prospěchem, vychovatel spolupracuje i s rodiči ubytovaných žáků. (Hájek, 2011, s. 150)

3.2 Nestátní neziskové organizace

Nestátní neziskové organizace mají velký význam i v oblasti volného času. Jejich zřizovatelem obvykle bývají soukromé osoby. Tyto organizace fungují na principu dobrovolného sdružování lidí a jejich dobročinnosti. (Boukal, 2009, s. 19-20)

Věnují se takovému oblastem, do kterých nemůže nebo nechce zasahovat stát. Jedná se

o oblasti jako je ochrana přírody, práce s dětmi a mládeží, péče o seniory, práce se sociálně znevýhodněnými dětmi a rodinami apod. (Klečková, 2020, s. 12)

Jejich přínosy jsou hlavně ekonomické, kulturní a sociální. Jak již bylo zmíněno neziskové organizace vykonávají takové činnosti, které z nějakých důvodů nevykonává stát. Pokud by tyto činnosti nevykonávaly, musel by je stát zajistit sám nebo prostřednictvím soukromých firem, což by bylo velmi nákladné. Další výhodou je, že v těchto organizacích působí dobrovolníci, kteří tyto činnosti poskytují většinou zadarmo. (Klečková, 2020, s. 12)

Některé organizace mají i kulturní přínos, což znamená, že se snaží obohatit či oživit kulturní život v oblasti, kde působí. Jedná se např. o veřejně prospěšné spolky, které se věnují ekologii, ochraně životního prostředí, obnovení tradic atd. (Klečková, 2020, s. 13)

Většina neziskových organizací plní i funkci sociální. Poskytují takové služby, které jsou velmi důležité pro společnost. Neziskové organizace pracují zejména s lidmi, kteří se dostali do nelehké životní situace. (Klečková, 2020, s. 13)

Jedná se především o spolky, které mnohdy působí na celém území České republiky např. Junák, Pionýr, Duha apod., ale i na lokálních či regionálních místech. Může se jednat i o malé spolky na vesnicích či ve městě. (Hájek, 2011, s. 152)

Spolky se dají rozlišovat např. podle obsahu, členů, vnitřního uspořádání apod. Nejvýznamnějšími spolky, které se zabývají zájmovými aktivitami, a jsou zaměřeny na všeobecný obsah patří Junák, Skaut, Sokol, Pionýr. Tyto spolky mohou svým členům poskytovat pravidelné i nepravidelné zájmové aktivity, jedná se např. o zájmové kroužky, pobyty v přírodě, víkendové akce apod. Snaží se komplexně rozvíjet osobnost každého účastníka. (Pávková, 2014, s. 54-55)

Spolky, které mají zájmový charakter zajišťují pro své členy zájmové činnosti různého zaměření. Nejčastěji to jsou činnosti pohybového a sportovního charakteru. Jednou z nejvýraznějších organizací je Sokol, který má dlouholetou tradici. (Pávková, 2014, s. 56)

Dále se můžeme setkat se spolky, které jsou zaměřeny např. na pobyt v přírodě a zálesáckou činnost (Zálesák, ATOM, Česká tábornická unie atd.), poznávání a ochranu přírody (Duha, Brontosaurus, svazy rybářů, včelařů apod.), veřejně prospěšné spolky (Červený kříž, dobrovolní hasiči atd.). (Pávková, 2014, s. 56)

3.3 Podpora volnočasových činností prostřednictvím jiných institucí

Nízkoprahová zařízení navštěvují převážně děti a mládež, kteří nemají zájem pravidelně navštěvovat volnočasová zařízení. Jedná se o děti, které mnohdy mají nějaké výchovné problémy, rodinné problémy nebo i problémy se zákonem apod. (Pávková, 2014, s. 57-58)

Cílem těchto zařízení je účastníkům poskytnout pomoc a snažit se předcházet sociálnímu vyloučení ze společnosti. Na základě těchto cílů je pak pracovníky vytvořen program činnosti. (Hájek, 2011, s. 153)

Tato zařízení poskytují své služby zcela zdarma. Jsou přístupná všem občanům bez ohledu na jejich sociální zázemí, rasu, náboženství apod. Účastníci se nemusí přihlašovat tzn., že mohou zůstat v anonymitě. Je pouze na účastníkovi, kdy chce do zařízení docházet. (Hájek, 2011, s. 153)

Pávková (2014, s. 58) v její publikaci uvádí několik druhů služeb, které nízkoprahová zařízení pro děti a mládež poskytují. Jedná se o následující služby:

- účastníkům poskytuje několik volnočasových aktivit různého charakteru a forem např. činnosti pravidelné, nepravidelné, hromadné, skupinové atd., zařízení poskytuje pomůcky a materiál, prostory, ve kterých mohou činnosti probíhat, odbornou pomoc atd.,
- všem účastníkům tyto služby poskytuje zcela zdarma včetně vstupu do zařízení, kde ovšem platí určitá pravidla, která musí všichni účastníci dodržovat, pokud tato pravidla nedodržují, může jim být vstup do zařízení zakázán, účastníci zde mohou využívat vybavení, které jim zařízení poskytuje, může se jednat např. o počítače, knihy, společenské hry apod.,
- jejich aktivity souvisí i se všemi druhy prevence (primární, sekundární, terciární) sociálně nežádoucích jevů, jako je např. agresivita, zneužívání návykových látek, šikana apod.,
- s prevencí souvisí i poskytování sociálních služeb, a to zejména s odborným poradenstvím, kdy pracovníci poskytují rady nebo přímo řeší různé problémy jejich klientů.

V nízkoprahovém zařízení pracují sociální pracovníci a dobrovolníci. Díky dobrovolníkům jsou tyto služby poskytovány za drobnou úplatu nebo zcela zdarma. Práce v nízkoprahovém zařízení je velmi psychicky náročná. (Pávková, 2014, s. 59)

Volným časem mládeže se zabývají i subjekty, které tyto služby poskytují na komerčním základě. Většinou poskytují služby zaměřené na zájmové vzdělávání různého zaměření např. hudební, výtvarné, taneční, sportovní apod. (Hájek, 2011, s. 155)

Po pracovních těchto zařízení není vyžadována odborná způsobilost. Z tohoto důvodu nemusí být poskytované služby kvalitní. (Pávková, 2014, s. 59)

Mezi subjekty, které děti navštěvují a které pracují na komerčním principu, patří i různé kavárny, nákupní střediska, diskotéky, sportoviště apod. Na rozdíl od ostatních zařízení není jejich cílem na děti výchovně působit. (Pávková, 2014, s. 60)

Tyto instituce nabízejí spontánní neorganizovanou činnost. Každý si může vybrat, jestli chce zařízení navštěvovat nebo ne. Tyto činnosti si jedinec organizuje zcela sám, proto jsou tak oblíbené zejména u adolescentů. Jedná se např. o kina, knihovny, posilovny, sportoviště, bazény, taneční kuby atd. (Hofbauer, 2004, s. 89)

V současnosti je mezi dospívajícími velmi populární fitness. Jedná se o pohybové aktivity, které probíhají nejčastěji na různých sportovištích nebo v posilovnách. Fitness bývá chápáno mnohdy i jako životní styl. (Janiš, 2009, s. 52)

Uvedené organizace zde zmiňujeme pouze okrajově, jelikož se v práci budeme zabývat organizovanou, a hlavně pravidelnou činností, která je adolescentům poskytovaná různými institucemi.

4. Volný čas žáků středních škol

Následující kapitola blíže popisuje volný čas žáků středních škol. Je zde kapitola o vztahu adolescentů k dobrovolnictví, převážně v zájmovém vzdělávání. Jsou zde zmiňována i rizika nevhodného trávení volného času. V souvislosti s riziky jsou zde uvedeny výsledky různých výzkumů. Kapitola se věnuje i moderním komunikačním technologiím, jelikož v současnosti značně ovlivňují volný čas mládeže.

Jelikož není příliš mnoho zdrojů, které se přímo věnují problematice volného času dospívajících, jsou v této kapitole shrnuty poznatky, které byly čerpány z publikací zabývajících se primárně dětmi nebo dospělými. V naší práci jsme se snažili tyto poznatky aplikovat na adolescenty.

Volný čas adolescentů má svá specifika, kterými se liší od volného času dospělých. Hájek (2011, s. 68) uvádí několik rozdílů mezi volným časem dětí a dospělých. Jelikož je období adolescence mezistupněm mezi dětstvím a dospělostí, je možné tyto rozdíly aplikovat i na adolescenty. Volný čas se liší zejména:

- **obsahem** (aktivity mládeže bývají pestřejší, než aktivity dospělých),
- **rozsahem** (dospělí mají z důvodu pracovní vytíženosti volného času méně než mládež),
- **samostatností a závislostí** (míra samostatnosti dítěte při výběru volnočasových aktivit, závisí např. na jeho věku, zájmech, psychické ale i fyzické vyspělosti a v neposlední řadě i na nabídce zájmových kroužků apod.).

Zájmové činnosti v období adolescence mají velmi velký význam zejména proto, že nerozvíjí osobnost jedince pouze v dané oblasti zájmu, ale rozvíjí i mnoho dalších důležitých dovedností, kterými je zejména plánování, řešení problému, naplňování cíle atd. Obsah zájmových činností adolescentů je velmi pestrý. V tomto období si jedinec chce vyzkoušet co nejvíce činností. Vybírá si takové činnosti, ke kterým má předpoklady a vyniká v nich. Nejčastěji adolescenty zajímají aktivity, které jsou zaměřeny na sport. (Němec, 2002, s. 24)

To, jaké zájmové činnosti si jedinec vybírá se odráží i od jeho životního stylu. Životní styl jedince je ovlivněn několika vlivy, jako je např. věk, vzdělání, zdravotní stav atd. Nejzásadněji se životní styl projevuje v oblastech jako je hodnotová orientace, využívání materiálních a sociálních podmínek, v aktivitě ale i ve způsobu jednání. Na základě všech těchto oblastí si jedinec vybírá, jak bude trávit svůj volný čas. (Hájek, 2003, s. 23)

4.1 Volný čas a dobrovolnictví

Dobrovolnictví je činnost, kterou si jedinec zcela dobrovolně zvolí. Tuto činnost dobrovolník vykonává primárně pro potřebu druhých. (Boukal, 2009, s. 133)

V období adolescence se jedinci mnohdy věnují i dobrovolnictví v různých neziskových organizacích. Mohou působit jako vedoucí oddílů na letních pobytových akcích, vedoucí zájmových útvarů pro děti, asistenti vedoucích, trenéři, organizátoři různých akcí apod. Za dobrovolnictví adolescentům organizace nabízí výhody např. snížená nebo zcela odpuštěná úplata za zájmové vzdělávání apod. Dobrovolnická činnost má i více výhod, které jsou pro jedince přínosnější než finanční odměna. Jedním z přínosů dobrovolnictví je získávání zkušeností, jako jsou např. organizační schopnosti, vedení lidí, zvládání stresových situací, vyhledávání nových řešení apod. Jedinec také navazuje nové kontakty a přátelství. Dobrovolnictví někteří jedinci chápou i jako formu zábavy a získávání nových zážitků. (Boukal, 2009, s. 145)

Dobrovolníci mohou působit v několika volnočasových organizacích, které mají různé oblasti zájmů. Jednou z oblastí je sport. Ve sportovních oddílech dobrovolníci vykonávají takové činnosti, které jsou prospěšné celému oddílu. Za tyto služby pak mohou dostávat nějaká zvýhodnění, jako je např. volný vstup do posilovny, přístup na různé akce apod. V oddílech dobrovolníci mohou vykonávat funkci trenérů, asistentů, rozhodčí, organizátorů sportovních akcí apod. Ve vzdělávání dobrovolníci působí zejména v oblasti zájmového vzdělávání. Jedná se o vedení zájmových kroužků, které mohou být různého zaměření výtvarné, hudební, taneční, sportovní atd. Kroužky vedou většinou adolescenti, kteří mají k organizaci citový vztah nebo ji sami už od dětství navštěvují. (Boukal, 2009, s. 147-148)

4.2 Vliv médií na volný čas žáků středních škol

V současnosti na žáky středních škol působí nejvíce média a technologie, a to i na způsob trávení jejich volného času. Patří sem mobilní telefony, televize, internet ale i tištěná média, jako jsou např. časopisy či noviny. Tato média určují normy společnosti. Odlišnost od této normy může vést ke vzniku rizikového chování nebo sama norma může být rizikovým chováním. (Vavrysová, 2018, s. 65)

Skrze média, zvláště na dospívající, působí nejrůznější autority. Obzvláště v období dospívání, kdy dospívající hledají svou vlastní identitu, je vliv těchto autorit velmi výrazný. Mládeži chybí ve svém okolí vzory, se kterými by se mohli identifikovat. Z těchto důvodů se

identifikují s osobnostmi, které znají z médií. Většinou se jedná o různé celebrity. (Bendl, 2015, s. 113)

Je důležité u dětí a dospívajících rozvíjet jejich mediální gramotnost. Mediální gramotností se rozumí schopnost využívat média tak, aby negativně neovlivňovala jejich volný čas. (Bendl, 2015, s. 303)

Vlivem médií na volný čas žáků středních škol se zabývala i Špundová (2018) ve své diplomové práci. Hlavním cílem jejího výzkumu bylo zjistit, jaká média adolescenti využívají a v jaké míře. Z výzkumu vyplývá, že adolescenti nejčastěji využívají ve svém volném čase počítač (55,81 % dívek a 82,61 % chlapců), na kterém tráví několik hodin denně (53,66 % dívek a 90,48 % chlapců). Nejčastěji tráví svůj volný čas na internetu nebo sledováním filmů. Chlapci využívají internet zejména pro zábavu např. filmy, hry nebo sledováním videí (95,65 %) a děvčata nejčastěji navštěvují sociální sítě (86,05 %). Na otázku, jak nejraději tráví adolescenti svůj volný čas uvedlo 52,17 % chlapců odpověď „na počítači“. Děvčata nejčastěji odpověděla, že chodí ven s kamarády 23,26 %. V tomto ohledu je mezi pohlavími značný rozdíl.

4.3 Rizika nevhodného trávení volného času žáků středních škol

Jak již bylo zmíněno jednou z funkcí volného času je funkce preventivní. Obzvláště v období dospívání je nesprávné trávení volného času velmi rizikové. Právě v tomto období, kdy se jedinec chce co nejvíce osamostatnit a snaží se trávit nejvíce času s vrstevnickou skupinou, mohou vznikat i sociálně patologické jevy. Kostelanský (2013, s. 75) zmiňuje následující oblasti, kterými jsou děti a dospívající ohroženi:

- zneužívání návykových látek (alkohol, tabák, drogy),
- patologické hráčství,
- kriminalita a delikvence,
- šikana,
- rasismus,
- záškoláctví,
- vandalismus,
- závislost na informačních a komunikačních technologiích.

Mezi dospívajícími se stále více objevuje závislost na alkoholu. Příčin vzniku závislosti na alkoholu může být několik např. snaha zapadnout do party, odreagování, zábava, nuda apod. Alkohol souvisí i s dalším rizikovým chováním a závislostmi (závislost na tabáku),

jelikož jedinec při jeho požívání ztrácí zábrany. Také patologické hráčství souvisí s alkoholismem, ale i s dalšími návykovými látkami. Opět může být ukazatelem nesprávného trávení volného času. (Kostelanský, 2013, s. 75, 77)

Závislostí na drogách jsou nejvíce ohroženi dospívající lidé. Důvody, proč mladí lidé začínají užívat drogy jsou podobné, jako u alkoholu. Mohou souviset i s nesprávně tráveným volným časem, ale i tím, že dospívající zažívají nudu. (Kostelanský, 2013, s. 76)

V současnosti je mládež nejvíce náchylná k závislosti na počítači a internetu. Mezi závislostí na počítači a internetu je zásadní rozdíl. Lidé závislí na počítači se věnují především hraním her, a na jejich základě si vytváří svůj virtuální svět ve kterém žijí. Závislost na internetu souvisí hlavně se sociálními sítěmi a chatováním. Důsledkem bývá většinou odcizení od svého okolí, neschopnost komunikace, změna osobnosti apod. Se závislostí na informačních a komunikačních technologiích souvisí i kyberšikana. Kyberšikanou se rozumí zneužívání těchto technologií a agresivní působení na ostatní uživatele internetu. (Kostelanský, 2013, s. 78)

Riziky spojené s užíváním telefonu se zabývá i výzkum Kopeckého a Krejčí z roku 2009. Cílovou skupinou byly děti a mládež od 8 do 18 let. Pro nás je důležitá kategorie od 15 do 18 let. Jednou z otázek výzkumu je i otázka, která se zabývá informovaností žáků o bezpečném využívání mobilních telefonů, zejména v oblasti nebezpečné komunikace. Z výzkumu vyplývá, že 63,4 % respondentů bylo seznámeno s pravidly chování při používání mobilního telefonu. Nejčastěji respondenti uváděli, že je informovali rodiče (36,44 %), poté učitelé (15,75 %) a v neposlední řadě televize (11,5 %). Následující otázka souvisela s informovaností ohledně rizik používání mobilních telefonů. Můžeme říci, že výsledek byl velice podobný, jako v otázce předešlé. Asi dvě třetiny (63,4 %) dotazovaných uvedlo, že byli s těmito informacemi seznámeni. Mezi nejčastějšími odpověďmi byli rodiče (36,44 %). Jako další byli nejčastěji zmiňováni učitelé (15,75 %), televize (11,7 %) nebo internet (11,33 %).

4.4 Zhodnocení stavu problematiky volného času středoškoláků

V následující kapitole budou popsány výzkumy, které se zabývají trávením volného času středoškoláků.

Kulichová (2016) se ve své bakalářské práci zabývá volným časem středoškoláků na malém městě. V teoretické části popisuje volný čas, kde se zaměřuje i na rizika spojená s nevhodným trávením volného času. Další kapitola detailně popisuje činitele, kteří ovlivňují volný čas žáků středních škol. Jedná se o rodinu, vrstevnickou skupinu, geografii a média.

V poslední kapitole teoretické části popisuje konkrétní možnosti trávení volného času v Hořicích.

K získávání dat zvolila metodu dotazníkového šetření. Hlavním cílem jejího výzkumu bylo zjistit, jak středoškoláci tráví svůj volný čas a jestli využívají možnosti, které jim nabízí volnočasové organizace. Z tohoto hlavního cíle dále odvozuje dílčí cíle např. kolik volného času denně středoškoláci mají, s kým volný čas tráví, jaké volnočasové aktivity jim chybí apod.

Z jejího výzkumu vyplývá, že žáci v Hořicích aktivně využívají volnočasové činnosti, které nabízí nejrůznější organizace. Žáků, kteří navštěvují zájmové kroužky, je více než polovina. Při výběru aktivit převládají zejména kroužky sportovní. Většina žáků je s nabídkou volnočasových činností spokojena.

Dále porovnává rozdíl mezi trávením volného času dívek a chlapců. Z výzkumu vyvozuje, že tento rozdíl není nijak zvláště výrazný, a že si obě pohlaví vybírají stejné nebo velmi podobné aktivity.

Vernerová (2009) se ve své bakalářské práci zabývá volným časem středoškolské mládeže. Teoretická část se snaží popsat období adolescence. Soustředí se na získávání identity, socializaci a vztahy. Druhá kapitola popisuje volný čas a zahrnuje různé pohledy na tuto problematiku. Ve třetí kapitole mezi sebou porovnává hned několik výzkumů. Soustředí se na porovnání aktivit, kterými studenti naplňují svůj volný čas, na vývoj volnočasových aktivit mládeže, nebo na průměrné množství hodin volného času v průběhu týdne.

Ve své diplomové práci se Novotná (2015) zabývá volným časem studentů Sigmundovi střední školy strojírenské v Lutíně. V teoretické části popisuje volný čas dětí a mládeže, jeho funkce a různá pojetí. Zmiňuje zde i některé instituce, které středoškolákům nabízí různé možnosti trávení volného času. Jedná se o školy a školská zařízení, neziskové organizace, církevní a náboženské společnosti.

V její práci se zabývá i kriminalitou mládeže, která souvisí s nevhodným trávením volného času. Popisuje několik podob kriminality podle stupně závažnosti.

V praktické části k získání dat využívá metodu dotazníkového šetření. Hlavním cílem práce je zjistit, jak středoškoláci na dané škole tráví svůj volný čas, jaký k němu zaujímají postoj a jakou mají zkušenost s kriminalitou. Z jejího výzkumu opět vyplývá, že jsou středoškoláci s trávením volného času spokojeni. Svůj volný čas tráví nejčastěji se svými kamarády a partnery. Jednou z nejčastějších náplní jejich volného času bylo sledování televize, PC (internet), poslouchání hudby nebo sportování. Nejvíce středoškolákům ve

volnočasových aktivitách brání finanční situace. Dále jsou v práci uvedeny výsledky části, která se zabývá kriminalitou mládeže.

Jechová (2012) se ve své bakalářské práci zabývá možnostmi využití volného času žáků středních škol v Českých Budějovicích. V teoretické části popisuje psychický, fyzický a sociální vývoj v období adolescence. Zabývá se organizovanými a neorganizovanými činnostmi, které jsou nabízeny středoškolákům v Českých Budějovicích.

Hlavním cílem výzkumu bylo zjistit, jak a s kým adolescenti tráví svůj volný čas. Prostřednictvím dotazníkového šetření se snaží zodpovědět její dílčí cíle, jako je např. zda jsou studenti s nabídkou volnočasových aktivit spokojeni, jestli navštěvují nějaký pravidelný zájmový kroužek nebo jaké volnočasové aktivity v Českých Budějovicích postrádají.

Z jejího výzkumu vyplývá fakt, že výrazná většina mládeže tráví svůj volný čas se svými vrstevníky nebo partnery. Stejně jako v pracích předchozích její výzkum opět potvrdil, že velké množství dotazovaných se ve volném čase věnuje sportu. Dále z výzkumu vyplývá, že většina respondentů nenavštěvuje žádný organizovaný zájmový kroužek. Pokud adolescenti kroužek navštěvovali, jednalo se zejména o sportovní aktivity.

5. Analýza organizovaných činností ve Znojmě

V následující kapitole jsou popsány konkrétní organizace a zařízení ve Znojmě, která adolescentům nabízí organizované zájmové činnosti. Lekce vyhrazené pouze pro dospívající adolescenty, mají pouze některé z nich. Adolescenti většinou bývají zařazeni do lekcí pro dospělé.

Hlavní prioritou výběru jednotlivých zařízení bylo, že nabízejí organizované volnočasové činnosti pro středoškoláky. Byla vybírána zejména ta zařízení, která jsou ve Znojmě výraznější (např. byla uváděna v předvýzkumu, působí ve městě delší dobu, mají větší členskou základnu apod.).

5.1 Školy a školská zařízení

V této podkapitole jsou detailně popsány školy a školská zařízení, která ve Znojmě poskytují mládeži nabídku pravidelných volnočasových aktivit.

Některé střední školy ve Znojmě pro své žáky organizují i různé zájmové činnosti ve formě nepovinných předmětů. Tyto činnosti v našem výzkumu za zájmové kroužky nepovažujeme.

5.1.1 Středisko volného času Znojmo

Svou činnost středisko začalo provozovat v říjnu roku 1952, kdy se zde scházelo asi 200 účastníků v 18 zájmových útvech. Nyní středisko působí i mimo Znojmo asi na 44 místech, kde poskytuje zájmové vzdělávání. Středisko volného času Znojmo je školským zařízením, které mládeži poskytuje zájmové vzdělávání v mnoha oblastech, formou pravidelných organizovaných činností, příležitostných nebo pobytových akcí apod. Zájmové kroužky účastníci pravidelně navštěvují nejméně jednou týdně, a středisko je poskytuje za úplatu. Jelikož se jedná o příspěvkovou organizaci, úplata za zájmové vzdělávání je mnohem nižší než u soukromých subjektů. (Středisko volného času Znojmo, příspěvková organizace [online], 2020)

Zájmové útvary středisko rozděluje do několika oblastí. Jde o tyto oblasti:

- **hudební kroužky,**
- **taneční kroužky,**
- **sportovní kroužky,**
- **výtvarné kroužky,**
- **technické kroužky.**

Hudební kroužky poskytují adolescentům zájmové vzdělávání v oblasti hry na hudební nástroj a hudební nauky. Jedná se o hru na klavír a keyboard, hru na kytaru nebo zobcovou flétnu. (Středisko volného času Znojmo, příspěvková organizace [online], 2020)

Adolescentům jsou nabízeny **taneční kroužky**, které jsou zaměřeny na různé taneční styly, jako je např. zumba, moderní taneční styly, disko tance, roztleskávačky, streetdance, břišní tance, country tance, fit balet, line dance a společenské tance. (Středisko volného času Znojmo, příspěvková organizace [online], 2020)

Druhou nejpočetnější skupinou je skupina **sportovních kroužků**. O sportovní kroužky adolescenti jeví největší zájem. Nabídka sportovních činností je velmi pestrá. Adolescentům je nabízeno několik sportovních aktivit, jako je např. badminton, basketbal, biketrial, gymnastika, horolezení, judo, joga, kung-fu, nohejbal, posilovna pro teenagery, stolní tenis nebo střelba ze vzduchové pušky. (Středisko volného času Znojmo, příspěvková organizace [online], 2020)

V oblasti **výtvarných kroužků** středisko pro středoškoláky nabízí i kroužky, které jsou zaměřené na výtvarnou činnost. Jedná se o kroužek keramiky nebo výtvarný kurz, kde jsou středoškoláci zařazeni do skupiny pro dospělé. (Středisko volného času Znojmo, příspěvková organizace [online], 2020)

Středisko adolescentům nabízí dva **technické kroužky**. Jedná se o kroužek plastikových a železničních modelářů. (Středisko volného času Znojmo, příspěvková organizace [online], 2020)

5.1.2 Základní umělecká škola Znojmo

Základní umělecká škola poskytuje zájmové vzdělávání v oblasti uměleckých oborů. Škola ve Znojmě působí již od roku 1919. Tehdy byla nabídka oborů velmi omezená. Škola nabízela výuku hry na housle, klavír a zpěv. V současnosti nabízí obor hry na téměř všechny hudební nástroje, nabídka se rozrostla i o taneční, výtvarný a literárně-dramatický obor. Mimo pravidelné zájmové vzdělávání škola pořádá koncerty, představení a soutěže. (Základní umělecká škola Znojmo [online]., 2012)

Nejdelší tradici má na umělecké škole **hudební obor**, který se dále dělí na různá oddělení. Jedná se o oddělení:

- **klávesových nástrojů**, které je nejpočetnější a poskytuje výuku hry na klavír a varhany,
- **smyčcových nástrojů**, které má na škole největší tradici a poskytuje vzdělávání hry na housle, violoncello a kontrabas,

- **dřevěných dechových nástrojů**, nabízející hru na všechny zobcové flétny, příčnou flétnu, klarinet, saxofon, hoboj a fagot,
- **žest'ových a bicích nástrojů**, které nabízí hru na trubku, eufonium, trombon, tubu a na bicí nástroje, včetně melodických, jako je xylofon,
- **kytarových nástrojů**, které nabízí hru na kytaru,
- **pěvecké**, které vzniklo na základě zvýšeného zájmu po sólovém a sborovém zpěvu,
- **akordeonové**, které poskytuje vzdělávání na akordeon,
- **elektronických klávesových nástrojů**, které se vyčlenilo z akordeonového oddělení a poskytuje vzdělávání na keyboard.

Všechna tato oddělení se zabývají zájmovým vzděláváním adolescentů. Věnují se sólové a komorní hře. (Základní umělecká škola Znojmo [online]., 2012)

Výtvarný obor byl zřízen v roce 1961. Opět je zde nabízeno vzdělávání pro adolescenty, které tento obor dokáže připravit i na přijímací zkoušky na vysokých či středních školách, kde se absolventi nejvíce uplatňují v oboru učitelství výtvarné výchovy nebo architektury. (Základní umělecká škola Znojmo [online]., 2012)

Taneční obor na škole vznikl již roku 1946 a převážně se zabýval výukou baletu. Tento obor je na škole vyučován dodnes. (Základní umělecká škola Znojmo [online]., 2012)

Literárně-dramatický obor je jedním z nejmladších oborů, který na škole vznikl roku 1968. V současnosti adolescentům nabízí přípravu na přijímací zkoušky. (Základní umělecká škola Znojmo [online]., 2012)

5.1.3 Domov mládeže

Domovy mládeže ve Znojmě jsou školská ubytovací zařízení, která nabízí ubytování studentům, kteří kvůli vzdálenosti bydliště od školy nemohou každý den dojíždět. Ubytovací služby ve Znojmě poskytují dva domovy mládeže. První domov mládeže své služby poskytuje pro studenty střední odborné pedagogické školy a gymnázia. Kromě ubytovacích služeb nabízí organizované zájmové činnosti, které jsou otevřeny pro všechny adolescenty, kteří jsou v zařízení ubytováni. (Gymnázium, Střední pedagogická škola, Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Znojmo, příspěvková organizace, Pontassievská 3, [online], 2020).

Nabízí několik zájmových kroužků, které probíhají pravidelně, nejméně jednou týdně. Nabídka těchto činností bývá aktualizována podle konkrétního měsíce. Jedná se o činnosti zaměřené na sport a fyzickou aktivitu např. jóga, gymnastika, posilovací cvičení a sportovní

hry. Mimo tyto činnosti jsou zde kroužky, které se snaží podporovat školní úspěšnost např. matematika s úsměvem nebo rukodělné činnosti, jako je šití. Součástí budovy je i kavárna, ve které pravidelně probíhají filmové večery. Mimo tyto zájmové činnosti, doporučuje domov mládeže ubytovaným i jiné volnočasové organizace, jako je středisko volného času nebo základní umělecká škola. (Gymnázium, Střední pedagogická škola, Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Znojmo, příspěvková organizace, Pontassievská 3, [online], 2020).

Druhý domov mládeže poskytuje ubytování žákům, kteří navštěvují střední odborné učiliště. Svůj volný čas mohou žáci trávit v klubovně, posilovně, tělocvičně nebo na venkovním hřišti. Oproti předchozímu domovu mládeže zde není nabídka organizovaných volnočasových kroužků. Žáci si svůj volný čas organizují sami. (Domovy mládeže. Střední odborná škol Znojmo, Dvořákova, příspěvková organizace [online], 2019).

5.1.4 Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Znojmo

Jazyková škola Znojmo poskytuje svým účastníkům jazykový kurz. Kurzy jsou určeny studentům, kteří za sebou mají již maturitní zkoušku, ale mohou je navštěvovat i ti, kteří ukončili své studium výučním listem. Tyto kurzy jsou zaměřeny na výuku anglického a německého jazyka. Jednotlivé schůzky probíhají každý pracovní den. Mládež se učí konverzovat v cizím jazyce, gramatice, zdokonalují si zde psaný projev atd. Účastníci mohou kurz zakončit státní jazykovou zkouškou nebo mezinárodní zkouškou. (Gymnázium, Střední pedagogická škola, Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Znojmo, příspěvková organizace, Pontassievská 3, [online], 2020).

5.2 Nestátní neziskové organizace

Tato podkapitola představuje různé neziskové organizace, které adolescentům poskytují pravidelné zájmové aktivity. Jedná se o kluby a asociace různého zaměření.

5.2.1 Tenisový klub Znojmo

Tenisový klub Znojmo nabízí široké veřejnosti tenisové tréninky. V klubu působí profesionální trenéři, kteří trénují děti a mládež. Tréninky probíhají několikrát týdně, většinou v uzavřených halách. (TK Znojmo tenisový klub [online]., 2020)

Adolescenti zde působí jako dobrovolníci a vedou tréninky menších dětí. Ostatní středoškoláci velmi úzce spolupracují se všemi trenéry, jako jejich asistenti. (TK Znojmo tenisový klub [online]., 2020)

5.2.2 Asociace vodních sportů Znojmo

Asociace vodních sportů ve Znojmě se věnuje sportovní kanoistice a dračím lodím. Oddíl kanoistiky sdružuje děti, mládež a dospělé, kteří se pravidelně minimálně jednou týdně potkávají na společných přípravách. Oddíl má šedesátiletou tradici a je velmi úspěšný v nejrůznějších soutěžích jak v České republice, tak v zahraničí. Mládež trénuje v loděnici ve Znojmě. Své zázemí má i na Vranovské přehradě. (Asociace vodních sportů Znojmo TJ Znojmo oddíl kanoistiky [online]., 2020)

5.2.3 Boxing klub Řešeto

Jedná se o boxerský sportovní klub. Mládeži nabízí lekce boxu, Muay Thai, sebeobranu a crossfit. Tréninky jsou realizovány v pravidelných intervalech, několikrát týdně, v rozsahu nejméně dvou hodin. Lekce vedou kvalifikovaní trenéři, kteří aktivně reprezentují Českou republiku. (Box Znojmo, Policejní sportovní klub Znojmo, oddíl boxu [online], 2008)

5.2.4 TJ Sokol Znojmo

Sokol má ve Znojmě dlouholetou tradici. Mládeži poskytuje několik organizovaných zájmových činností. Opět zde adolescenti většinou nemají skupinu, která je určená přímo pro ně, ale jsou začleněni do skupin dětí nebo dospělých. (Sokol Znojmo tělocvičná jednota [online], 2019)

Sokol je rozdělen na dva oddíly: **oddíl sportu** a **oddíl všestrannosti**. **Oddíl sportu** zahrnuje činnosti jako je stolní tenis, sportovní gymnastika, karate a kulečnick. (Sokol Znojmo tělocvičná jednota [online], 2019)

Oddíl všestrannosti nabízí účastníkům cvičení, které udržuje fyzickou kondici. Jedná se o všestranné cvičení pro dívky, zdravotní, kondiční a speciální cvičení žen. Pro muže jsou zde týmy, které hrají rekreačně futsal, nohejbal a volejbal. Tyto oddíly jsou určeny pro dospělé, ale jsou do nich zařazováni i adolescenti. (Sokol Znojmo tělocvičná jednota [online], 2019)

Zdravotní cvičení pro ženy i muže probíhá jednou týdně ve večerních hodinách. Tato cvičení jsou zaměřena na rozvoj pohyblivosti, posilování a protahování svalů. (Sokol Znojmo tělocvičná jednota [online], 2019)

Pro ženy Sokol organizuje i **cvičení žen s hudbou**. Cvičí se s různými sportovními pomůckami a s tělocvičným náradím. (Sokol Znojmo tělocvičná jednota [online], 2019)

Několikrát týdně jsou realizovány i tréninky **volejbalových smíšených družstev**. Opět jsou tato družstva určena spíše dospělým účastníkům, ale jsou do nich zařazováni

i adolescenti. (Sokol Znojmo tělocvičná jednota [online], 2019)

Další aktivitou je **nohejbal**, který je pro všechny věkové skupiny. Jde o smíšené družstvo, které se nohejbalu věnuje pouze rekreačně. Tréninky probíhají jednou týdně v tělocvičně. (Sokol Znojmo tělocvičná jednota [online], 2019)

Sportovní oddíl se věnuje i modernímu bojovému umění **karate**. Moderní sportovní karate zahrnuje velmi široké spektrum druhů tohoto sportu. Cílem je adolescenty naučit zvládat sportovní boj tak, aby ochránili své zdraví. Tréninky probíhají nejméně dvakrát týdně. (Sokol Znojmo tělocvičná jednota [online], 2019)

Součástí Sokola je i **kulečnickový oddíl**, který vznikl v roce 1995. Oddíl se věnuje karambolovému kulečníku. Do klubu jsou přijímáni všichni účastníci různého věku. Schůzky probíhají nejméně třikrát týdně. Klub má pouze jednu skupinu, kde se setkávají hráči různého věku a pokročilosti. (Sokol Znojmo tělocvičná jednota [online], 2019)

5.2.5 TJ Florbal Znojmo

Jedná se o klub, který se zabývá florbalem. Tento klub vznikl roku 1999 a nyní sdružuje asi 400 členů. Poskytuje zájmové vzdělávání všem věkovým skupinám, které jsou rozděleny do několika týmů podle věku a pokročilosti. Klub navštěvují spíše chlapci, ale je zde i družstvo pro děvčata. (Florbal Znojmo [online], 2020)

Adolescenti v klubu opět mohou působit jako trenéři mladších týmů. Připravují své členy na zápasy jak v České republice, tak i v zahraničí. (Florbal Znojmo [online], 2020)

Pro mládež jsou organizovány tři týmy. Jedná se o tým dorostenců, dorostenek a juniorů. Tréninky probíhají nejméně jednou týdně a trvají hodinu a půl. (Florbal Znojmo [online], 2020)

5.2.6 Dyjavánek

Dyjavánek je folklórní soubor, který vznikl roku 1987 a nyní funguje při ZŠ Mládeže. Věnují se folklórnímu tanci a cimbálové muzice. Dyjavánek je rozdělen na několik skupin, které se dělí podle věku, pokročilosti a zaměření. Adolescenti působí v tanečních skupinách i v cimbálové muzice. Návčivky probíhají většinou dvakrát týdně a mnohdy trénují společně všechny taneční skupiny. Při návčivku je využívána cimbálová muzika, která je také rozdělena na mladší a starší skupinu. V průběhu roku se Dyjavánek účastní několika veřejných a soukromých, koncertům na nejrůznějších akcích jak v České republice, tak i v zahraničí např. Holandsko, Itálie, Velká Británie, Rakousko atd. (Dyjavánek dětský folklórní soubor [online], 2020)

5.2.7 Skaut Znojmo

V současné době jsou ve Znojmě čtyři skautské oddíly, které jsou rozděleny podle věku účastníků. Celkový počet účastníků je kolem 70 dětí. Skaut pořádá pro děti mnoho akcí, jako je např. plavání, herní večery, výlety, víkendové akce apod.

Středoškoláci působí jako oddíloví vedoucí. Podílejí se na vedení skautských schůzek, akcí a pořádáním letních táborů. (Skaut 1.smíšený oddíl Znojmo [online], 2020)

5.2.8 HC Orli Znojmo

Hokejový klub HC Orli Znojmo má dlouholetou tradici. Byl založen roku 1933 a původně fungoval pod Sokolem. V současné době sdružuje děti, mládež a dospělé, kteří pravidelně trénují několikrát týdně. Pro mládež jsou zde dva týmy, které se dělí podle věku. Jedná se o tým U18 a U16. Tréninky probíhají několikrát denně a jsou velmi intenzivní. Hokejisté se pravidelně účastní zápasů, které probíhají i mimo Českou republiku. (Orli Znojmo [online], 2020)

5.2.9 TS Single

Taneční skupina Single je zapsaný spolek, který se věnuje standartním a latinskoamerickým společenským tancům. Tento spolek funguje od roku 2001 a vedou ho zkušení a úspěšní tanečníci. Adolescentům jsou nabízeny krátkodobé taneční kurzy společenských tanců, které obvykle probíhají ve druhém ročníku střední školy. Pravidelně několikrát týdně v průběhu celého školního roku pořádají organizované taneční lekce pro dospělé a mládež. Součástí pravidelných tréninků je účast na nejrůznějších soutěžích, kde jsou tanečníci velmi úspěšní. (TS Single [online], 2020)

5.2.10 Znojmo Knights

Znojmo Knights je jediný tým amerického fotbalu ve Znojmě. Tento sportovní tým byl založen roku 2009 partou nadšenců. Svou činnost poskytuje dospělým a mládeži. Pravidelná činnost probíhá minimálně jednou týdně, kdy jsou účastníci rozděleni do týmů. Tyto týmy jsou rozděleny podle věku a pokročilosti. (Znojmo Knights [online], 2020)

Znojmo Knights vede své účastníky k pravidelnému pohybu a učí je pravidlům amerického fotbalu. Součástí pravidelných tréninků bývají i zápasy, které probíhají v České republice, ale i v zahraničí. (Znojmo Knights [online], 2020)

5.2.11 Mighty Shake Znojmo

Mighty Shake Znojmo je taneční skupina, která se zabývá tanečním stylem streetdance a v minulosti i společenskými tanci. Ve Znojmě tato skupina působí od roku 2015. Hlavním cílem tanečního studia Mighty Shake Znojmo je předávat taneční umění dalším generacím a vychovávat si své taneční lektory. Mighty shake poskytuje pravidelné zájmové vzdělávání v oblasti streetdance, které probíhá nejméně třikrát týdně, alespoň hodinu a půl.

(Mighty shake [online], 2018)

Účastníci jsou rozděleni do několika skupin podle věku a pokročilosti. Adolescenti mohou navštěvovat dvě skupiny, které jsou rozděleny na začátečníky a pokročilé. Tréninky probíhají, jak již bylo zmíněno, minimálně třikrát týdně a bývají doplněny i o různá soustředění a taneční soutěže. Někteří adolescenti působí jako lektori mladších tanečníků.

(Mighty shake [online], 2018)

5.3 Další instituce

V této kapitole jsou popsány další subjekty, které poskytují volnočasové aktivity adolescentům. Tyto subjekty nejsou neziskovými organizacemi, ani školami či školskými zařízeními.

5.3.1 Jazyková škola Jazykan

Jazyková škola se věnuje německému, anglickému a španělskému jazyku. Jazykan nabízí několik lekcí pro adolescenty. Jde o pravidelné kurzy angličtiny, španělštiny, a němčiny, které jsou zaměřeny na různá témata. Tyto lekce probíhají jednou týdně a vedou je rodilí mluvčí.

Budoucí středoškoláky a vysokoškoláky připravuje Jazykan k přijímacím zkouškám na zahraniční střední nebo vysoké školy. (JAZYKAN výuka cizích jazyků ve Znojmě šitá na míru [online], 2020)

5.3.2 Gladork gym

Gladork gym je posilovna, která nabízí lekce pravidelných organizovaných činností. Lekce mohou probíhat individuálně, ale i skupinově a jsou určeny mládeži a dospělým. Nabídka

lekci je velmi rozmanitá. Adolescentům nabízí lekce zaměřené na Cross workout, MMA, Dance aerobik, Deepwork, jógu, kruhové tréninky, tabatu, drillbox, thajský box a TRX. (Gladork gym víc než fitko [online], 2018)

Cross workout je cvičení, jehož cílem je zvyšování fyzické síly a obratnosti. Jedná se o cvičení s vlastní váhou, s kruhy, medicimbály, TRX a dalšími pomůckami. Cvičení se opakuje v několika intervalech. Tento kurz probíhá několikrát týdně. Na podobném principu jsou založené i lekce tabaty. (Gladork gym víc než fitko [online], 2018)

Velmi podobný cross workoutu je **kruhový trénink**, který má charakter silově vytrvalostního tréninku. Jednotlivé cviky jsou bez přestávek, ihned za sebou a bývají zpravidla opakovány v několika intervalech. Kruhový trénink zpevňuje svalstvo, zvyšuje vytrvalost a koordinaci pohybu. (Gladork gym víc než fitko [online], 2018)

Lekce **dance aerobiku** navštěvují spíše děvčata. Jedná se o lekce klasického aerobiku, s jeho typickými prvky, který je obohacený o taneční prvky. (Gladork gym víc než fitko [online], 2018)

Deep work jsou lekce, které kombinují prvky jógy s prvky bojového umění. Během lekce se střídá několik fází např. kondiční, silová, uvolnění a napětí. (Gladork gym víc než fitko [online], 2018)

Lekce jógy jsou zaměřeny nejen na fyzickou obratnost a sílu, ale i na psychickou stránku, kde se snaží co nejvíce odbourat každodenní stres. Trénink slouží jako aktivní forma relaxace a uvolnění. (Gladork gym víc než fitko [online], 2018)

Pro mládež jsou zde nabízené i kurzy **MMA**. MMA je bojové umění, které vzniklo smícháním několika bojových stylů, jako je např. thajský box, karate, jiu-jitsu, judo atd. Tyto kurzy jsou rozděleny na dvě skupiny podle pokročilosti účastníků. (Gladork gym víc než fitko [online], 2018)

5.3.3 BBK Fitness

BBK Fitness je posilovna, která poskytuje adolescentům pravidelné lekce. Tyto lekce jsou zaměřeny na různé druhy cvičení a pohybu. Stejně jako u předchozích posiloven nabízí mládeži kruhové tréninky, lekce jógy a funkčních tréninků. Mimo tyto běžné lekce mohou adolescenti navštěvovat i lekce bojových sportů např. tai-chi nebo sebeobranu. (BBK Fitness [online], 2020)

Tai-chi je čínské bojové umění, které se soustředí na posílení středu těla. Tréninky probíhají dvakrát týdně a jsou dlouhé hodinu a půl. (BBK Fitness [online], 2020)

Sebeobrana je v této posilovně velmi populární a hojně navštěvovaná zejména ženami. Tréninky probíhají dvakrát týdně a jsou určeny všem věkovým kategoriím, včetně adolescentů. (BBK Fitness [online], 2020)

Další netypickou aktivitou, která bývá v této posilovně realizována, je cvičení na trampolínách, kterému se říká **jumping**. Cílem je posílit fyzickou kondici a zdatnost. Jumping je velmi komplexní tzn., že posiluje všechny svaly. Tréninky probíhají každý den. (BBK Fitness [online], 2020)

5.3.4 Laura fitness

Laura fitness je posilovna pro všechny ženy a dívky různé věkové kategorie, která nabízí pravidelné lekce. Adolescenti jsou součástí dospěláckých skupin. Laura fitness nabízí např. lekce jógy, kruhových tréninků, funkčního tréninku s gumami a nově i Pilates. Hodiny probíhají několikrát týdně, většinou dvakrát, a jsou vedeny zkušenými trenéry. (Laura fitness pro ženy [online], 2011)

Kruhový trénink je zaměřený na posilování celého těla. Při cvičení se používá několik různých sportovních pomůcek a posilovací stroje. Většinou se cvičí s vlastní vahou. (Laura fitness pro ženy [online], 2011)

Lekce jógy jsou určeny pro začátečníky i pokročilé. Probíhají jednou týdně a trvají hodinu a půl. Cvičením jsou posíleny nejenom svaly, ale zvyšuje se i psychická odolnost.

Funkční cvičení s gumami propojuje prvky cvičení s prvky Pilates. Hlavní pomůckou je guma, díky které jsou během cvičení zaujímány všechny pozice a pohyby, se kterými se setkáváme v běžném životě. V průběhu cvičení jsou zapojovány všechny hluboké a velké svaly v těle. (Laura fitness pro ženy [online], 2011)

Dále jsou v posilovně realizovány i tréninky **Pilates**. Pilates je cvičení, které posiluje hlavně hluboké svaly, zvyšuje flexibilitu a pohyblivost. Lekce jsou vhodné jak pro začátečníky, tak i pro mírně pokročilé. (Laura fitness pro ženy [online], 2011)

5.3.5 M & M studio

M a M studio je taneční studio, které se věnuje hlavně lidovému tanci a tanci s prvky baletu. Mimo tyto aktivity se dále soustředí na pohybové aktivity, jako je např. posilování a zvyšování fyzické výkonnosti. Studio založily roku 2009 profesionální lektorky, které ve studiu působí dodnes. Pravidelně několikrát týdně jsou realizovány tréninky různých

věkových kategorií. Ve večerních hodinách nabízejí lekce, které jsou určeny dospělým účastníkům, ale navštěvují je i adolescenti, kteří už mají s tancem nějaké zkušenosti.

(Chrám harmonie [online], 2020)

5.3.6 Hudební škola Yamaha

Hudební škola Yamaha poskytuje adolescentům vzdělávání v oblasti hry na hudební nástroje. Ve Znojmě tato škola působí od roku 1994. Cílem hudební školy je vytvářet od útlého věku kladný vztah k hudbě a prostřednictvím hry ho nadále rozvíjet.

(YAMAHA Hudební škola [online], 2020)

Pro adolescenty nabízí hru na hudební nástroje, jako je např. keyboard, akustická kytara, bicí, zpěv, elektrická kytara a baskytara. (YAMAHA Hudební škola [online], 2020)

Žáci školu navštěvují minimálně jednou týdně. Většinou do školy chodí adolescenti, kteří se vzděláváním začali jako děti. Výuka je realizována formou skupinového vyučování, kde je nejvíce osm žáků, a probíhá jednou týdně po dobu padesáti minut. Současně bývá vyučována i hudební nauka. (YAMAHA Hudební škola [online], 2020)

5.3.7 1.SC Znojmo

První SC Znojmo je jeden z nejvýraznějších fotbalových klubů, který poskytuje smysluplné využití volného času mládeže. Klub byl založen roku 1953. Vznikl sloučením dvou jiných fotbalových klubů. Klub nabízí pravidelné tréninky všem věkovým skupinám. Hráči bývají rozdělení do mužstev podle věku a pokročilosti. Tréninky probíhají několikrát týdně na fotbalovém stadionu ve Znojmě, kde má klub i své sídlo. V současnosti v klubu působí několik trenérů, kteří připravují děti a mládež na zápasy. Klub velmi úzce spolupracuje se základní školou ZŠ Mládeže. (1. SC Znojmo FK [online], 2020)

V předchozích kapitolách jsme se snažili teoreticky popsat vývojové období adolescentů, jejich volný čas, organizace, které se zabývají volným časem adolescentů, rizika nesprávného trávení volného času adolescentů. Poslední kapitola detailně popisovala konkrétní organizace a zařízení, která poskytují organizované volnočasové aktivity adolescentům ve městě Znojmo. Následující kapitoly se věnují výzkumu.

6. Metodologie výzkumu

V následující kapitole jsou uvedeny cíle výzkumu, je tu popsán výzkumný soubor, metoda sběru dat, jsou zde formulovány hypotézy. Nejdelší kapitolou je kapitola, kde jsou detailně analyzovány a prezentovány výsledky dotazníkového šetření.

Vzhledem k situaci jsme k získávání dat zvolili metodu online dotazníku. Dotazník byl šířen prostřednictvím sociálních sítí. Oslovila jsem přátelé, kteří učí na středních školách nebo odborných učilištích ve Znojmě, aby dotazník šířili mezi své žáky. Dále jsem také oslovovala přímo samotné žáky, kteří dotazník dále šířili mezi své spolužáky.

Ještě před tím, než byl dotazník převeden do online formy, byl realizován předvýzkum, kterého se zúčastnilo 9 středoškoláků. Předvýzkum byl proveden 5. 3. 2020. Na jeho základě byla upravena položka číslo dvanáct a patnáct. V těchto položkách byla přiřazena jedna odpověď (žádný, žádné zařízení nenavštěvuji).

Výzkumné šetření bylo zahájeno 21. 4. 2020 a ukončeno 28. 9. 2020. Dotazník dokončilo celkem 185 středoškoláků a 99 dotazníků bylo nedokončeno. Z celkového počtu bylo pět dotazníků vyřazeno. Bylo použito 180 dotazníků, které vyplnili adolescenti, kteří navštěvuji střední školy, gymnázia a odborná učiliště ve Znojmě.

6.1 Cíle výzkumu

V naší diplomové práci se zaměřujeme na způsob trávení volného času adolescentů ve městě Znojmě. Hlavním cílem práce je popsat a vysvětlit, jak adolescenti ve městě Znojmě tráví svůj volný čas, jaké navštěvuji instituce, kolik volného času denně mají, kdo je ve výběru volnočasových činností ovlivňuje, jak jsou spokojeni se svým způsobem trávení volného času a s nabídkou volnočasových aktivit ve městě Znojmě. Ve výzkumu jsme se snažili zaměřit na organizované zájmové aktivity, které jsou nabízeny organizacemi ve městě Znojmě. Dílčím cílem je ověřit, jak je trávení volného času a spokojenost s ním, ovlivněna studovaným oborem. Vedlejším cílem je analyzovat nabídku volnočasových organizací, které adolescentům nabízí organizovanou formu zájmového vzdělávání ve městě Znojmě. Výše uvedené cíle budou naplněny prostřednictvím zodpovězení následujících výzkumných otázek.

Kolik mají adolescenti volného času v jednotlivé dny v týdnu a o víkendu?

Jaké aktivity tvoří volný čas adolescentů?

Tráví adolescenti svůj volný čas podle svých představ?

Kdo ovlivňuje výběr volnočasových aktivit adolescentů?

Co by na způsobu trávení svého volného času chtěli adolescenti změnit?

Jakým činnostem by se ve svém volném čase chtěli adolescenti věnovat?

6.2 Formulace hypotéz

Na základě dílčího cíle této práce, byly formulovány následující hypotézy. Znění hypotéz vycházelo i z výsledků výše zmíněných výzkumů, které se zabývaly trávením volného času středoškoláků.

Hypotéza č. 1

Ve spokojenosti se způsobem trávení svého volného času se liší respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem od respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou.

Hypotéza č. 2

Ve spokojenosti s nabídkou volnočasových aktivit ve městě Znojme se liší respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem od respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou.

Hypotéza č. 3

V oblíbenosti místa, na kterém tráví svůj volný čas se liší respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem od respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou.

Hypotéza č. 4

V počtu navštěvovaných kroužků je rozdíl mezi respondenty, kteří svůj obor zakončí výučním listem a mezi respondenty, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou.

6.3 Výzkumný soubor

Cílovou skupinou výzkumu byli žáci gymnázií, středních odborných škol a středních odborných učilišť, kterých se ve Znojmě nachází několik. V našem výzkumu nepovažujeme za nutné, aby žáci uváděli jejich název. Původně bylo v plánu oslovit všechny ředitele středních škol ve Znojmě a požádat o možnost provádět výzkum přímo ve třídách. Z důvodu uzavření škol jsme museli zvolit online dotazník, který byl šířen hlavně prostřednictvím sociálních sítí. Oslovovali jsme zejména učitelé, kteří učí na středních školách ve Znojmě anebo přímo středoškoláky.

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 185 respondentů. Pět dotazníků muselo být vyřazeno, jelikož respondenti dotazník odeslali špatně vyplněný nebo se v odpovědích objevovaly vulgární výrazy. Jeden dotazník byl vyřazen, jelikož respondent nesplňoval věk. Z celkového počtu dotazník vyplnilo 124 děvčat a 56 chlapců. Věk respondentů se pohyboval od 15 do 22 let.

V celém souboru bylo celkem 76 (42,2 %) respondentů, kteří svůj studijní obor zakončí výučním listem a 104 (57,8 %) respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou. Při vyhodnocování dotazníku jsme všechny zúčastněné rozdělili do dvou skupin, a to na respondenty, kteří svůj obor zakončí výučním listem a na respondenty, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou.

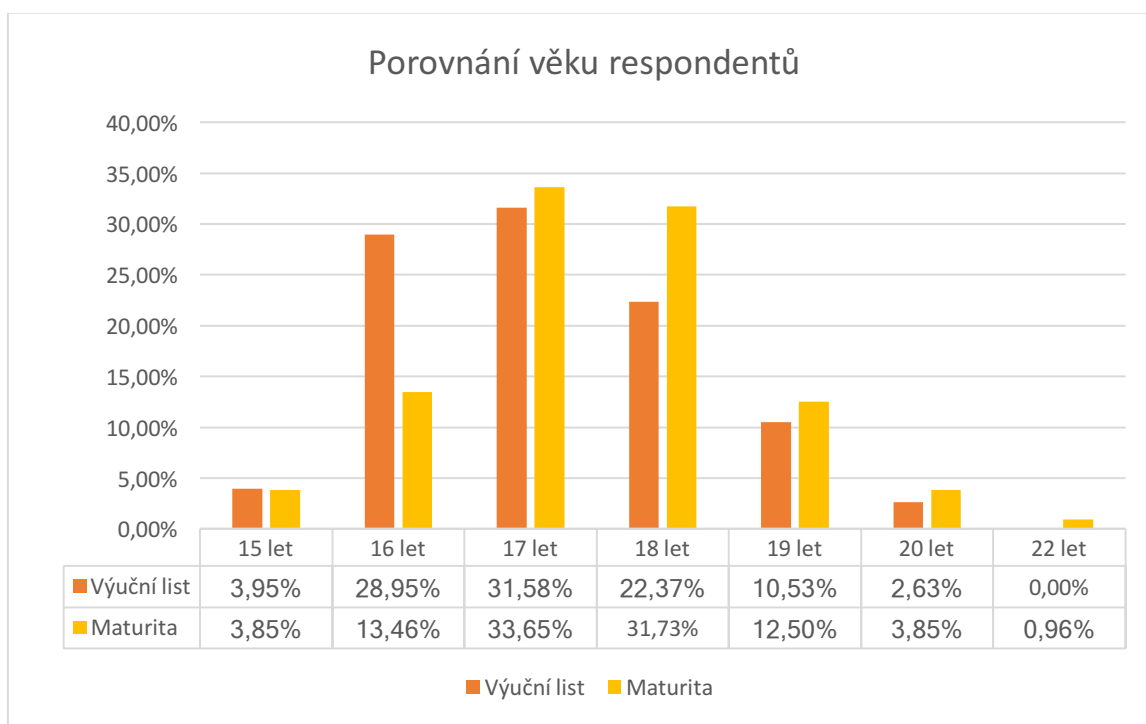
Položka č. 1: Kolik Vám je let?

V první položce bylo hlavním záměrem zjistit věk respondentů. Respondenti měli uvést pouze číslo.

Tabulka č. 1: Absolutní četnost k položce č. 1

Věk resoponentů	15	16	17	18	19	20	22
Výuční list	3	22	24	17	8	2	0
Maturitní zkouška	4	14	35	33	13	4	1
CELKEM	7	36	59	50	21	6	1

Věkové rozpětí respondentů je od 15 do 22 let. Výzkumu se zúčastnily 3 respondenti ve věku 15 let, kteří svůj obor zakončí výučním listem a 4 respondenti, které svůj obor zakončí maturitní zkouškou. Celkový počet respondentů ve věku 15 let je 7. Dále se výzkumu zúčastnilo 22 respondentů, kteří svůj obor zakončí výučním listem a 14 respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou ve věku 16 let. Celkový počet šestnáctiletých respondentů byl 36. Sedmnáctiletých respondentů bylo celkem 59 z toho 24, kteří zakončí svůj obor výučním listem a 35, kteří obor zakončí maturitní zkouškou. Další kategorií byli respondenti, kterým je 18 let. Celkově se dotazníků zúčastnilo 50 respondentů v tomto věku. Z tohoto počtu bylo 17 respondentů, kteří zakončí svůj obor výučním listem a 33 respondentů, kteří obor zakončí maturitní zkouškou. Devatenáctiletých respondentů se zúčastnilo dohromady 21 z toho bylo 8 respondentů, kteří obor zakončí výučním listem a 13, kteří jej zakončí maturitní zkouškou. Dvacet let bylo celkem 6 zúčastněným. Z toho byli dva respondenti, kteří zakončí obor výučním listem a čtyři respondenti, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou. Poslední kategorií byla kategorie respondentů ve věku dvaceti dvou let. V této kategorii byl pouze jediný respondent, který zakončí svůj obor maturitní zkouškou. Nejčetnější skupinou jsou adolescenti ve věku 17 let. Nejméně početnou skupinou jsou adolescenti ve věku 22 let.

Graf č. 1: Relativní četnost k položce č. 1

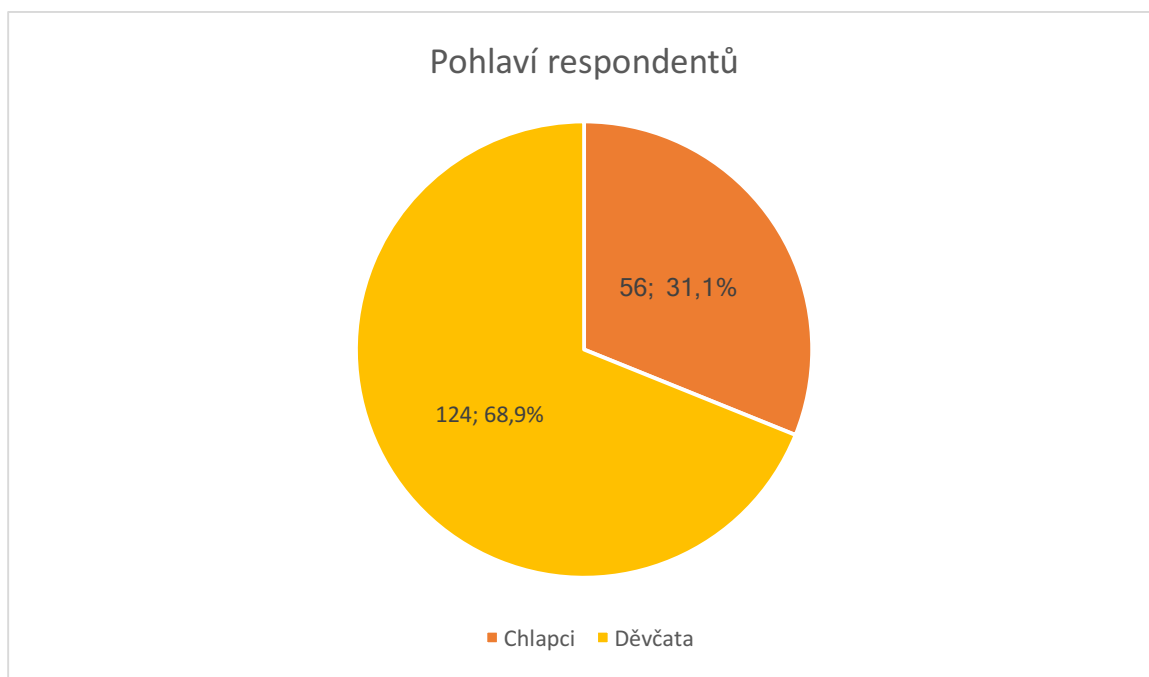
Ve sloupcovém grafu jsou uvedené relativní i absolutní četnosti. Nejčastěji dotazník vyplňovali respondenti, kterým je 17 let.

Položka č. 2: Jste:

Prostřednictvím položky číslo dvě bylo zjištěno, kolik dívek a chlapců se zúčastnilo dotazníkového šetření. Tato položka nabízela pouze dvě odpovědi, ze kterých bylo možné vybrat pouze jednu.

Tabulka č. 2: Absolutní četnost k položce č. 2

Odpovědi	Četnost	Relativní četnost
Děvčata	124	68,9 %
Chlapci	56	31,1 %
CELKEM	180	100 %

Graf č. 2: Relativní četnost k položce č. 2

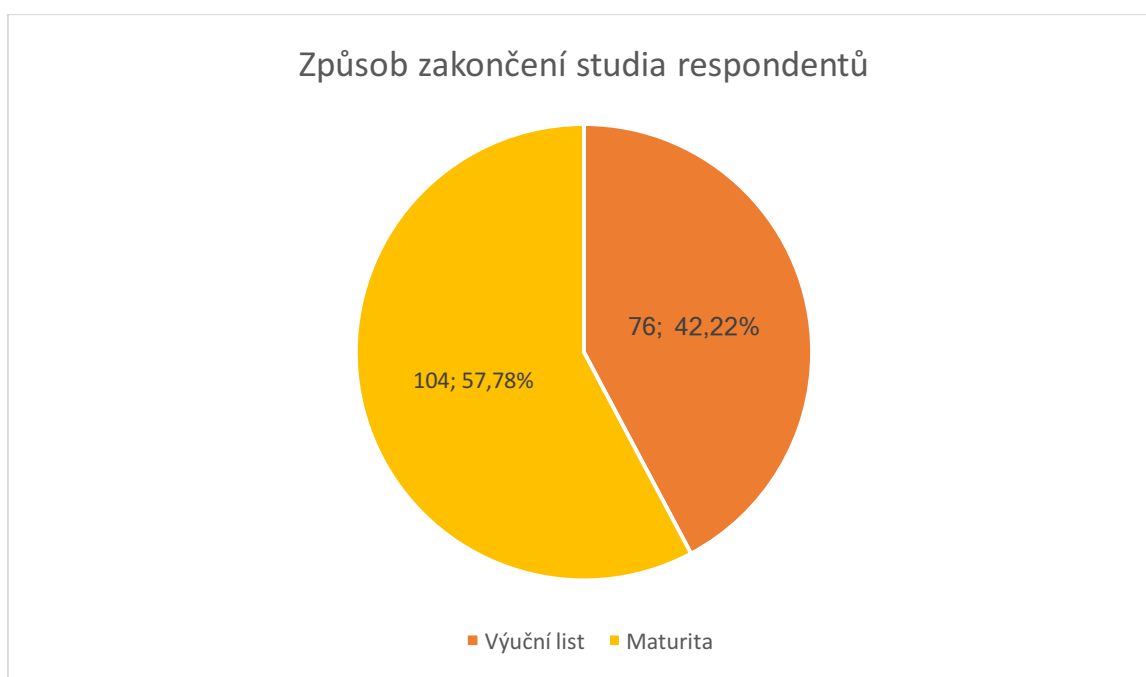
Z grafu vyplývá, že dotazníkového šetření se zúčastnilo 124 (68,9 %) dívek a 56 (31,1%) chlapců.

Položka č. 3: Jak je zakončený obor, který studujete?

Položka číslo tři zjišťuje, kolik respondentů zakončí svůj studijní obor výučním listem nebo maturitní zkouškou. Respondentům byly nabízeny dvě odpovědi, ze kterých pak vybrali jednu.

Tabulka č. 3: Absolutní četnost k položce č. 3

Odpovědi	Četnost	Relativní četnost
Výuční list	76	42,22 %
Maturitní zkouška	104	57,78 %
CELKEM	180	100 %

Graf č. 3: Relativní četnost k položce č. 3

Z celkového počtu respondentů se dotazníkové šetření zúčastnilo celkem 76 respondentů (42,22 %), kteří zakončí své studium výučním listem a 104 respondentů (57,87 %), kteří studium zakončí maturitní zkouškou.

V následující tabulce jsou shrnuta získaná data z druhé a třetí položky. Data jsou rozdělena podle pohlaví a způsobu zakončení studia.

Tabulka č. 4: Absolutní četnost k položce č. 3

Rozdělení do skupin	Chlapci	Dívky	CELKEM	Procentuální zastoupení
Výuční list	38	38	76	42,2 %
Maturitní zkouška	18	86	104	57,8 %
CELKEM	56	124	180	100 %
Procentuální zastoupení	31,1 %	68,9 %		

Můžeme si všimnout, že u respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou, jednoznačně převládají dívky, kterých se zúčastnilo 86. Naopak u respondentů, kteří svůj obor zakončí výučním listem je počet dívek a chlapců vyrovnaný.

6.4 Metoda sběru dat

K realizaci výzkumného šetření byl zvolen kvantitativní výzkum, metoda dotazníkového šetření. Dotazník obsahoval celkově sedmnáct položek. Z celkového počtu položek bylo sedm otevřených, čtyři položky uzavřené, dvě položky škálové, dvě položky výčtové, jedna položka polouzavřená a jedna položka stupnicová. Z těchto položek bylo třináct povinných a čtyři nepovinné.

6.4.1 Druhy položek v dotazníku

Otevřené položky mohou být nazývané i jako nestrukturované položky, jelikož respondentovi nenabízejí předem danou odpověď. Respondent se může k dané položce vyjádřit vlastními slovy. Výhodou je volnost při odpovídání na danou otázku. Volnost v odpovídání může být i nevýhodou těchto položek, jelikož každá odpověď je jiná. Z tohoto důvodu je velmi těžké tyto položky vyhodnocovat. (Chrásková, s. 160, 2016)

Opakem otevřených položek jsou položky uzavřené, které respondentovi nabízí hotové odpovědi. Jejich výhodou je snadné vyhodnocování. Nevýhodou bývá malá výpovědní hodnota, jelikož je respondent „nucen“ zvolit předem připravenou odpověď. Tyto položky se dále dělí na položky dichotomické a polytomické. Dichotomické nabízejí zpravidla pouze dvě

odpovědi, které se vzájemně vylučují. Naopak u polytomických položek může respondent vybírat z několika možných odpovědí. (Chráska, s. 160-161, 2016)

Polouzavřené položky nabízí respondentovi, kromě daných odpovědí, i prostor pro vytvoření odpovědi vlastní. (Švarcová, s. 27, 2005)

Další položkou jsou posuzovací škály, které umožňují zjistit kvalitu, intenzitu daného jevu nebo vlastnosti. Nejčastěji škály mívají tři nebo pět stupňů, které jsou vyjádřeny slovy. Nevýhodou těchto škál je, že jsou příliš subjektivní. Každý totiž chápe slovní vyjádření jinak. (Spáčilová, s. 49, 2009)

Výčtové položky respondentovi nabízí hotové odpovědi. Respondent nevybírá pouze jednu odpověď, ale je možné jich vybrat několik. Výběr může být neomezený nebo omezený. (Chráska, 2016, s. 162)

Stupnicové položky obsahují hotové odpovědi, které má respondent seřadit podle určitého pravidla např. podle oblíbenosti, četnosti apod. (Chráska, 2016, s. 162)

6.4.2 Elektronický dotazník

V diplomové práci jsme použili metodu elektronického webového dotazníku. Dotazník byl vytvořen na webových stránkách www.surveio.cz. Následně byl šířen prostřednictvím webového odkazu.

Tuto metodu jsme zvolili z několika důvodů. Hlavním důvodem byla koronavirová pandemie. Mezi další důvody patří např. i přehlednější a rychlejší vyhodnocení dotazníku nebo rychlost sběru odpovědí.

Elektronický dotazník má své výhody i nevýhody. Mezi výhody elektronického dotazníku patří např. kratší doba návratnosti, možnost oslovit více respondentů, rychlé vyhodnocení, anonymita, menší ekonomická náročnost apod. Nevýhodou elektronického dotazníku může být právě zmíněná anonymita, v tom smyslu, že se nemusí jednat o respondenta, který má požadované charakteristiky např. věk, pohlaví, vzdělání atd. (Gavora, 2010, s. 133)

Webový dotazník pracuje v HTML jazyce. Je šířen prostřednictvím odkazu na webové stránky. Na této webové stránce respondent dotazník vyplňuje. Mohou se v něm objevovat všechny výše uvedené druhy položek. Tento dotazník je na zhotovení náročnější, jelikož je důležité, aby vše bylo správně nastavené. (Gavora, 2010, s. 133-134)

6.5 Výsledky dotazníkového šetření

V následující kapitole budou vyhodnocovány všechny položky našeho dotazníku.

Respondenti byli předem upozorněni, že je dotazník zcela anonymní a jeho výsledky budou použity pouze v této diplomové práci.

Položka č. 4: Vyberte kolik máte průměrně volného času v jednotlivých dnech. Volným časem se rozumí čas, kdy nejste ve škole a neplníte si své školní ani domácí povinnosti, do volného času se nepočítá ani spánek, hygiena, jídlo, návštěva lékaře atd.

Čtvrtá položka zjišťuje, kolik volného času mají respondenti v průběhu celého týdne. V jednotlivé dny bylo možné zvolit pouze jednu odpověď.

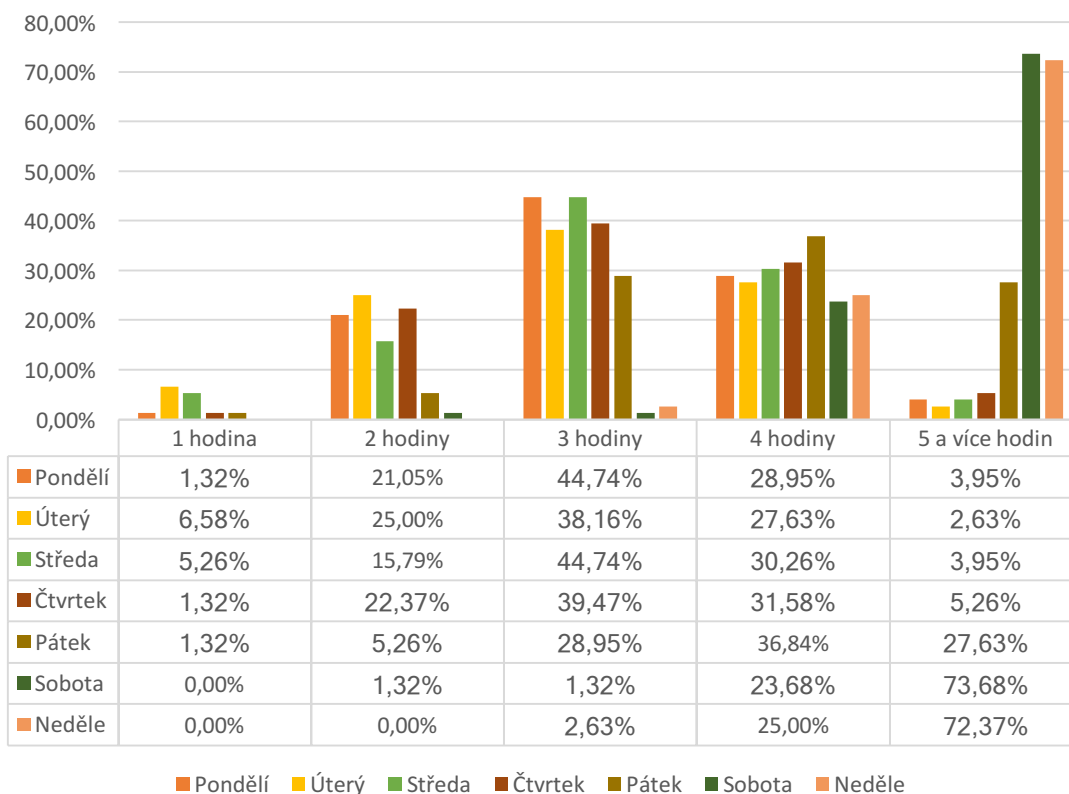
Následující tabulka popisuje, kolik hodin volného času mají respondenti, kteří zakončí svůj studijní obor výučním listem, v jednotlivé dny v týdnu.

Tabulka č. 5: Absolutní četnost k položce č. 4 (výuční list)

Absolutní četnost					
Počet hodin volného času v jednotlivé dny respondentů, kteří svůj obor zakončí výučním listem					
	1 hodiny	2 hodiny	3 hodiny	4 hodiny	5 a více hodin
Pondělí	1	16	34	22	3
Úterý	5	19	29	21	2
Středa	4	12	34	23	3
Čtvrtek	1	17	30	24	4
Pátek	1	4	22	28	21
Sobota	0	1	1	18	56
Neděle	0	0	2	19	55

Z tabulky vyplývá, že nejvíce volného času mají respondenti, kteří zakončí svůj obor výučním listem v sobotu (73,68 %) a v neděli (72,37 %). Naopak nejméně volného času mají jednoznačně v pondělí.

Počet hodin volného času v jednotlivé dny v týdnu u respondentů, kteří svůj obor zakončí výučním listem

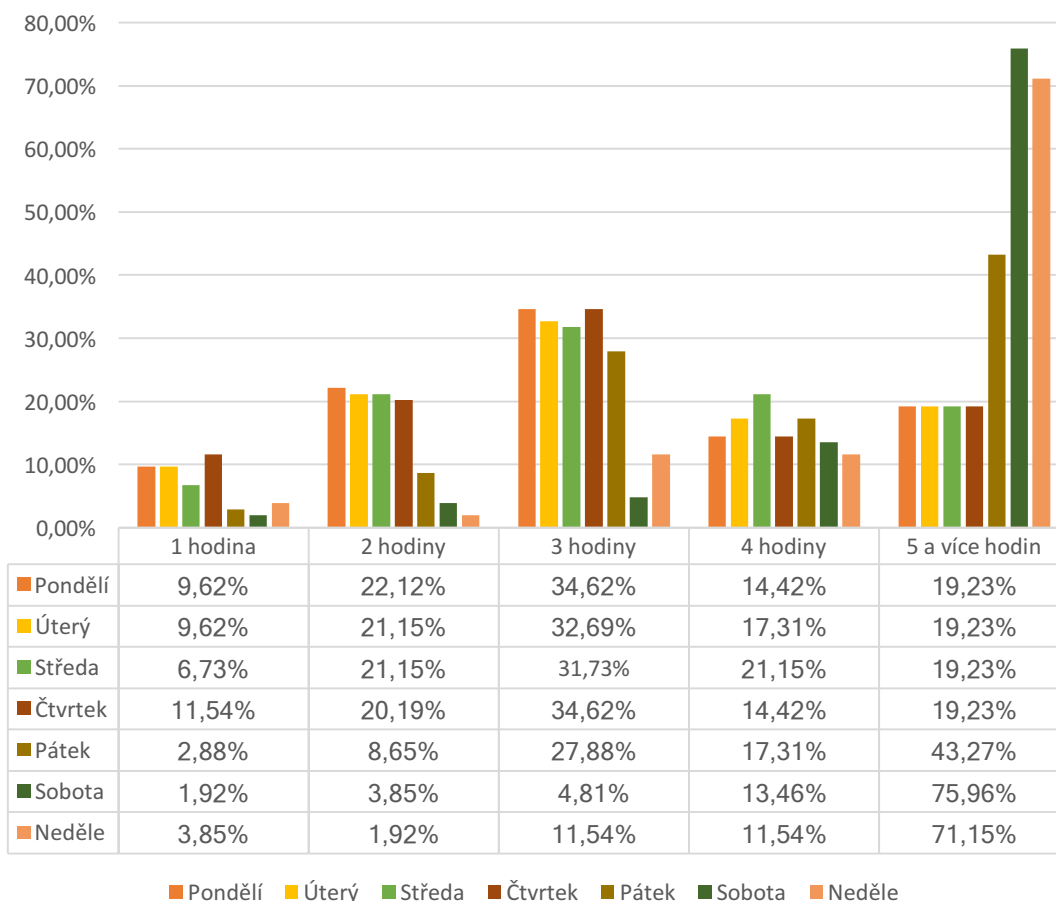
Graf č. 4: Relativní četnost k položce č. 4 (výuční list)

Žáci, kteří svůj studijní obor zakončí maturitní zkouškou, mají nejvíce volného času také v sobotu a v neděli. Nejméně volného času pak mají v pondělí a ve čtvrtek.

Tabulka č. 6: Absolutní četnost k položce č. 4 (maturitní zkouška)

Absolutní četnost					
Počet hodin volného času v jednotlivé dny respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou					
	1 hodiny	2 hodiny	3 hodiny	4 hodiny	5 a více hodin
Pondělí	10	23	36	15	20
Úterý	10	22	34	18	20
Středa	7	22	33	22	20
Čtvrtek	12	21	36	15	20
Pátek	3	9	29	18	45
Sobota	2	4	5	14	79
Neděle	4	2	12	12	74

Počet hodin volného času v jednotlivé dny v týdnu u respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou

Graf č. 5: Relativní četnost k položce č. 4 (maturitní zkouška)

Z grafu vyplývá, že respondenti zakončující svůj obor maturitní zkouškou mají nejméně volného času v pondělí a ve čtvrtek. Naopak nejvíce volného času mají v sobotu a v neděli.

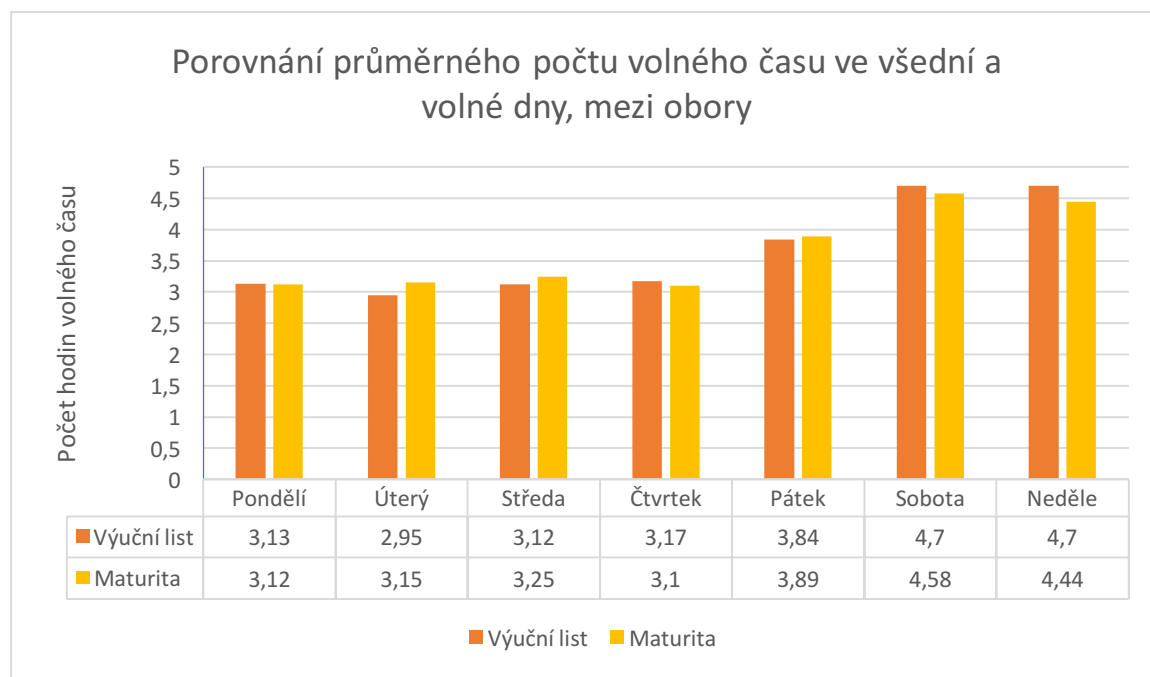
Pro větší přehlednost byla získaná dat zprůměrována. Tyto hodnoty jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 7: Průměrný počet hodin volného času

Způsob zakončení studijního oboru	Všední dny					Volné dny	
	Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek	Sobota	Neděle
Výuční list	3,13 h.	2,95 h.	3,12 h.	3,17 h.	3,84 h.	4,7 h.	4,7 h.
Maturitní zkouška	3,12 h.	3,15 h.	3,25 h.	3,1 h.	3,89 h.	4,58 h.	4,44 h.

Z tabulky je jasné, že nejméně volného času mají respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem v úterý. Naopak nejvíce volného času o víkendu.

Respondenti, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou mají nejméně volného času ve čtvrtek a nejvíce volného času v neděli.

Graf č. 6: Průměrný počet hodin volného času ve všední dny a o víkendu

Z grafu vyplývá, že mezi průměrným počtem hodin volného času není mezi obory velký rozdíl. Zásadní rozdíl můžeme spatřit v počtu hodin mezi všedními dny a víkendem, a to u obou oborů.

Položka č. 5: Kde nejraději trávíte svůj volný čas

V položce číslo 5 měli respondenti na škále zodpovědět otázku, jak moc rádi tráví svůj volný čas na uvedených místech. V otázce byly uvedeny odpovědi. Respondenti měli za úkol na stupnici vybrat, do jaké míry s odpovědí souhlasí.

Tabulka č. 8: Absolutní četnost k položce č. 5 (výuční list)

Absolutní četnost					
Kde respondenti, kteří zakončí svůj obor výučním listem, nejraději tráví svůj volný čas					
	Velmi rád/a	Rád/a	Nevím	Nerad/a	Velmi nerad/a
Doma	39	25	3	8	1
Venku mimo domov	60	15	0	1	0
U kamaráda/kamarádky	67	9	0	0	0
Ve volnočasové organizaci	32	13	23	6	2
U partnera/partnerky	35	5	36	0	0
V zájmovém kroužku	32	15	22	5	2

Doma tráví 25 respondentů svůj volný čas rádo, 39 respondentů velmi rádo, 3 respondenti neví, 8 respondentů nerado a 1 respondent velmi nerad.

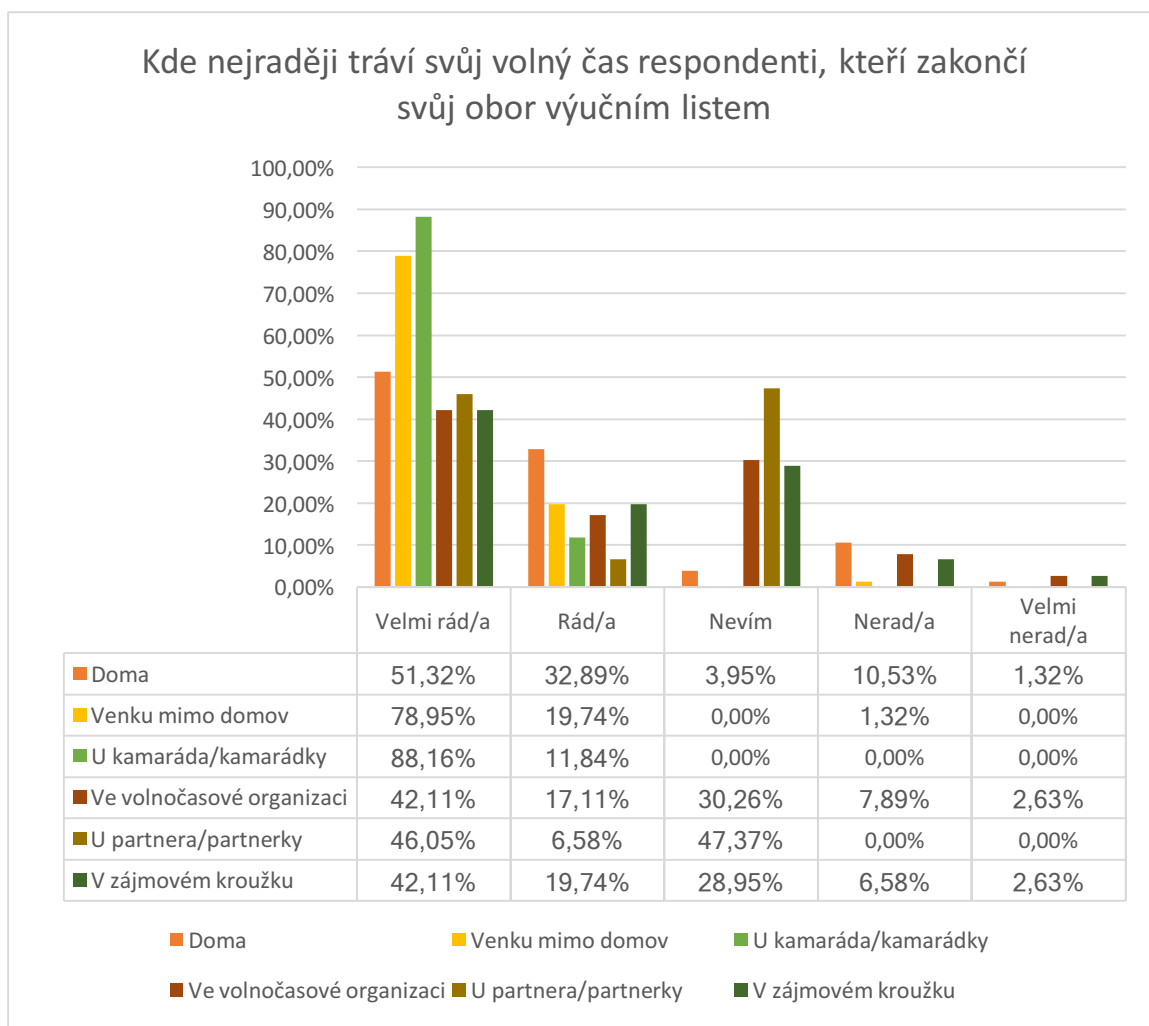
Venku mimo domov tráví 60 respondentů svůj volný čas velmi rádo, 15 respondentů rádo, 0 respondentů neví, 1 respondent nerad a 0 respondentů velmi nerado.

U kamaráda/kamarádky tráví 67 respondentů svůj volný čas velmi rádo, 9 respondentů rádo.

Ve volnočasové organizaci tráví 32 respondentů svůj volný čas velmi rádo, 13 respondentů rádo, 23 respondentů neví, 6 respondentů nerado a 2 respondenti velmi neradi.

U partnera/partnerky tráví 35 respondentů svůj volný čas velmi rádo, 3 respondenti rádi, 36 respondentů neví.

V zájmovém kroužku tráví 32 respondentů svůj volný čas velmi rádo, 15 respondentů rádo, 22 respondentů neví, 5 respondentů nerado a 2 respondenti velmi neradi.

Graf č. 7: Relativní četnost k položce č. 5 (výuční list)

Z grafu je jasné, že respondenti pozitivně hodnotili odpověď u kamaráda či kamarádky nebo venku mimo domov. U odpovědi u partnera či partnerky se nejvíce objevovala odpověď nevím. Je pravděpodobné, že tuto odpověď zvolili respondenti, kteří nemají žádného partnera či partnerku.

Tabulka č. 9: Absolutní četnost k položce č. 5 (maturitní zkouška)

Absolutní četnost					
Kde respondenti, kteří zakončí svůj obor maturitní zkouškou, nejraději tráví svůj volný čas					
	Velmi rád/a	Rád/a	Nevím	Nerad/a	Velmi nerad/a
Doma	30	62	4	6	2
Venku mimo domov	53	46	4	0	1
U kamaráda/kamarádky	56	34	12	1	1
Ve volnočasové organizaci	10	38	42	11	3
U partnera/partnerky	56	13	32	1	2
V zájmovém kroužku	16	42	32	8	6

Doma tráví 62 respondentů svůj volný čas rádo, 30 respondentů velmi rádo, 4 respondenti neví, 6 respondentů nerado a 2 respondenti velmi neradi.

Venku mimo domov tráví 53 respondentů svůj volný čas velmi rádo, 46 respondentů rádo, 4 respondenti neví a 1 respondent velmi nerad.

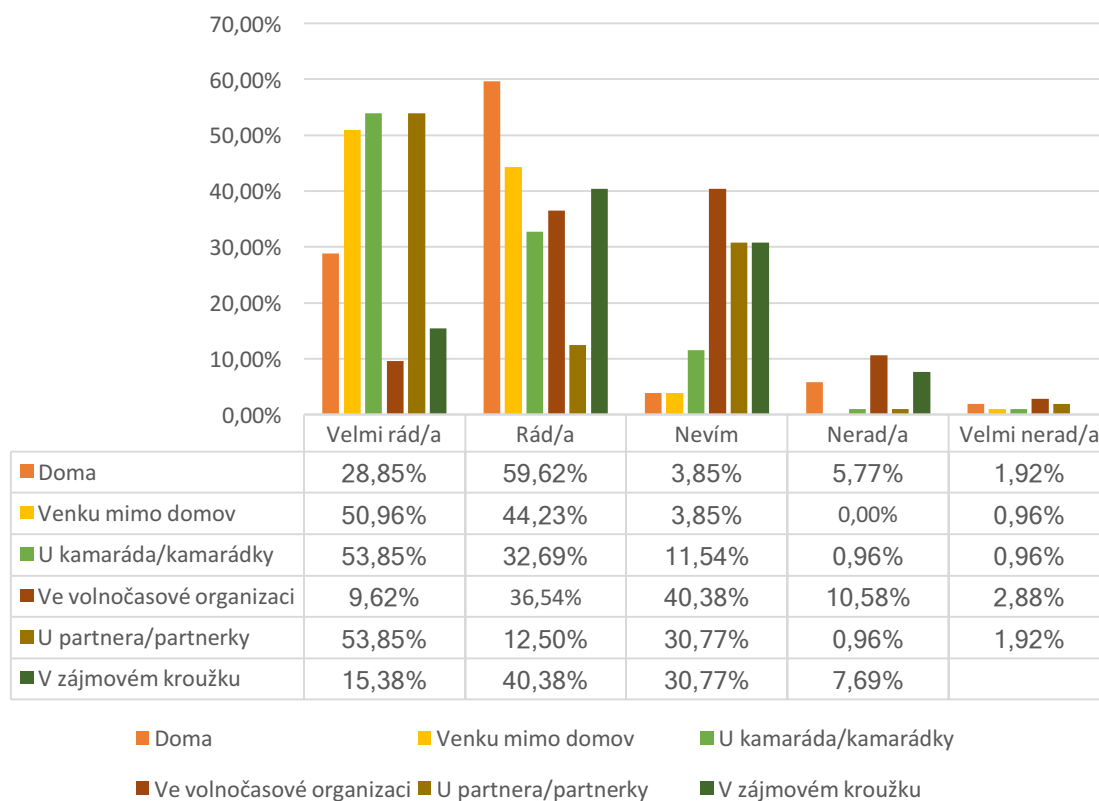
U kamaráda/kamarádky tráví 56 respondentů svůj volný čas velmi rádo, 34 respondentů rádo, 12 respondentů neví, 1 respondent nerad a 1 respondent velmi nerad.

Ve volnočasové organizaci tráví 10 respondentů svůj volný čas velmi rádo, 38 respondentů rádo, 42 respondentů neví, 11 respondentů nerado a 3 respondenti velmi neradi.

U partnera/partnerky tráví 56 respondentů svůj volný čas velmi rádo, 13 respondentů rádo, 32 respondentů neví, 1 respondent nerad a 2 respondenti velmi neradi.

V zájmovém kroužku tráví 16 respondentů svůj volný čas velmi rádo, 42 respondentů rádo, 32 respondentů neví, 8 respondentů nerado a 6 respondentů velmi nerado.

Kde nejraději tráví svůj volný čas respondenti, kteří zakončí svůj obor maturitní zkouškou

Graf č. 8: Relativní četnost k položce č. 5 (maturitní zkouška)

Z grafu vyplývá, že nejvíce pozitivně hodnocenou odpovědí je odpověď u kamaráda/kamarádky nebo u partnera.

Položka č. 6: Pokud jste v předchozí otázce nenašli svou odpověď, doplňte ji zde.

Tato položka doplňuje předchozí položku. Respondenti měli doplnit svou vlastní odpověď, pokud ji nenašli v předchozí položce.

Respondenti, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou uváděli následující odpovědi.

- Nechodím ven s kamarádkami,
- nemám přítele,
- u příbuzných,
- nejradši jsem u sebe doma se svým partnerem sama anebo doma se svou rodinou a partnerem,

- trávím čas ve škole,
- v restauraci, diskotéce, vesnické zábavě,
- sportoviště, kino, divadlo, restaurační zařízení.

Respondenti, kteří zakončí svůj obor výučním listem neuvedli žádnou jinou odpověď.

Většina těchto odpovědí se dá zahrnout do předem uvedených odpovědí, ze kterých měli respondenti vybírat.

Položka č. 7: Sestavte pořadí, kdo Vás nejvíce ovlivňuje při výběru volnočasových aktivit

V této otázce měli respondenti měli přiřazovat body od 1 (nejméně ovlivňuje výběr volnočasových aktivit) do 6 (nejvíce ovlivňuje výběr volnočasových aktivit), podle toho, jakou důležitost přiřadí uvedeným lidem, při volbě volnočasových aktivit. Následně byla získaná data zprůměrována.

Tabulka č. 10: Činitelé ovlivňující volný čas respondentů (výuční list)

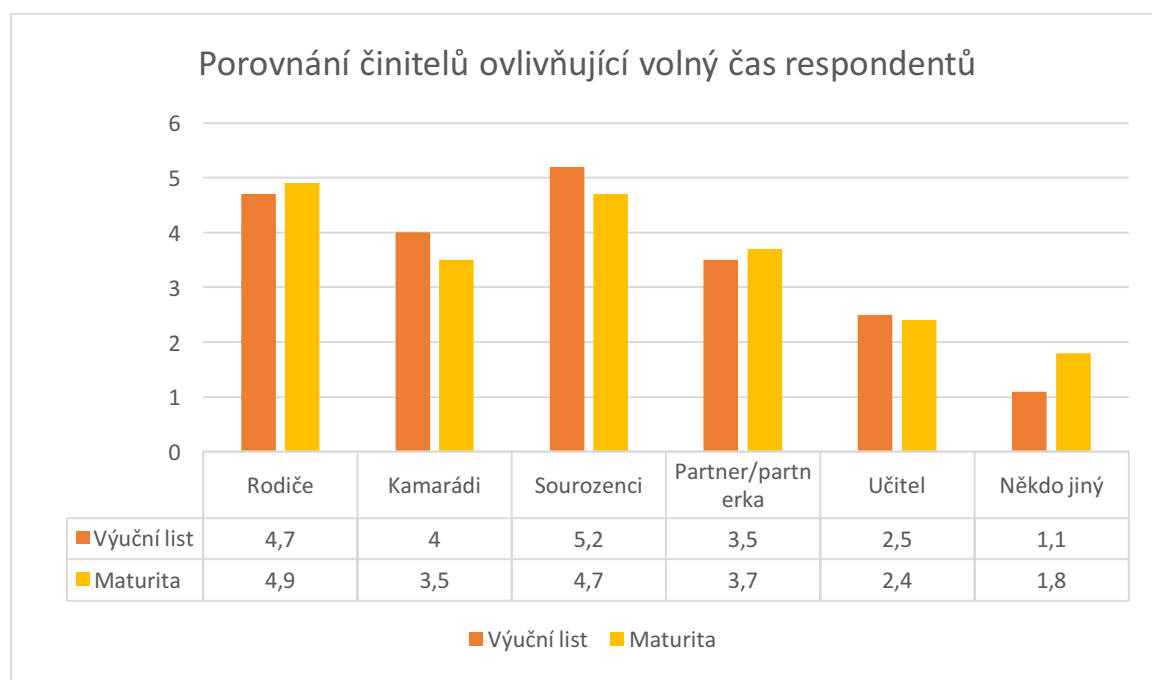
Odpovědi Výuční list	Důležitost
Rodiče	4,7
Kamarádi	4,0
Sourozenci	5,2
Partner/partnerka	3,5
Učitel	2,5
Někdo jiný:	1,1

Respondenti, kteří své studium zakončí výučním listem uvedli, že je nejvíce při výběru volnočasových aktivit ovlivňují sourozenci a rodiče. Naopak nejméně je ovlivňuje učitel a někdo jiný.

Tabulka č. 11: Činitelé ovlivňující volný čas respondentů (maturitní zkouška)

Odpovědi Maturitní zkouška	Důležitost
Rodiče	4,9
Kamarádi	3,5
Sourozenci	4,7
Partner/partnerka	3,7
Učitel	2,4
Někdo jiný:	1,8

Nejvíce důležití, při výběru volnočasových aktivit, jsou pro respondenty, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou, rodiče a sourozenci. Nejméně je ovlivňuje učitel a někdo jiný.

Graf č. 9: Činitelé ovlivňující volný čas respondentů (porovnání mezi studijními obory)

Cílem této položky bylo zjistit a porovnat, kdo respondenty nejvíce ovlivňuje při výběru volnočasových aktivit. Na základě předchozích výzkumů jsme předpokládali, že nejčastějšími odpověďmi budou kamarádi a partneři. Překvapivé pak bylo zjištění, že obě skupiny respondentů uvedli, že je nejvíce při výběru volnočasových aktivit ovlivňují sourozenci a rodiče.

Položka č. 8: Pokud Vás ve výběru volnočasových aktivit ovlivňuje někdo jiný, uveďte kdo:

Tato položka doplňuje předešlou položku. Respondenti zde mohli uvést vlastní odpověď.

Respondenti, kteří zakončí svůj obor výučním listem, nejčastěji uváděli následující odpovědi:

- prarodiče,
- influencer,
- internet,
- já sama,
- Youtube.

Respondenti, kteří zakončí svůj obor maturitní zkouškou, uváděli nejčastěji tyto odpovědi:

- já sám (tato odpověď se objevila 7x),
- pohled ostatních,
- influenceři a youtubeři,
- internet,
- škola,
- práce,
- prarodiče,
- ředitel školy.

V této položce si můžeme všimnout, že odpovědi, které respondenti uváděli, jsou u obou oborů podobné. Většina z nich se týká médií a sociálních sítí. Jednou z nejčastějších odpovědí také byla odpověď, že sám respondent ovlivňuje způsob trávení svého volného času.

Položka č. 9: Jste spokojen/a s nabídkou zájmových kroužků ve Znojmě?

Položka číslo devět zjišťovala, jak jsou respondenti s nabídkou zájmových kroužků ve Znojmě spokojeni. Byly jim nabídnuty dvě odpovědi, ze kterých mohli vybrat pouze jednu.

Tabulka č. 12: Absolutní četnost k položce č. 9 (výuční list)

Odpovědi	Četnost	Relativní četnost
Výuční list		
Ano	74	97,37 %
Ne	2	2,63 %
CELKEM	76	100 %

Z tabulky vyplývá, že značná většina žáků (97,37 %) je spokojena s nabídkou volnočasových kroužků ve Znojmě. Nespokojeni jsou pouze dva respondenti (2,63 %).

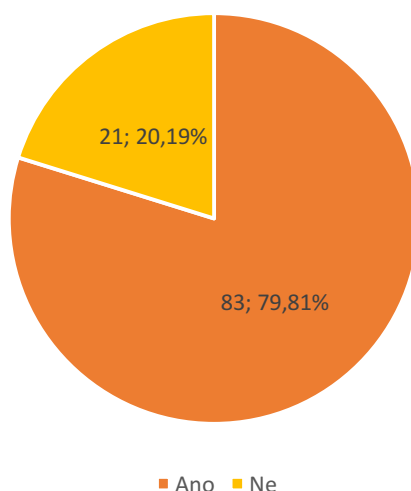

Graf č. 10: Relativní četnost k položce č. 9 (výuční list)

Tabulka č. 13: Absolutní četnost k položce č. 9 (maturitní zkouška)

Odpovědi Maturitní zkouška	Četnost	Relativní četnost
Ano	83	79,81 %
Ne	21	20,19 %
CELKEM	104	100 %

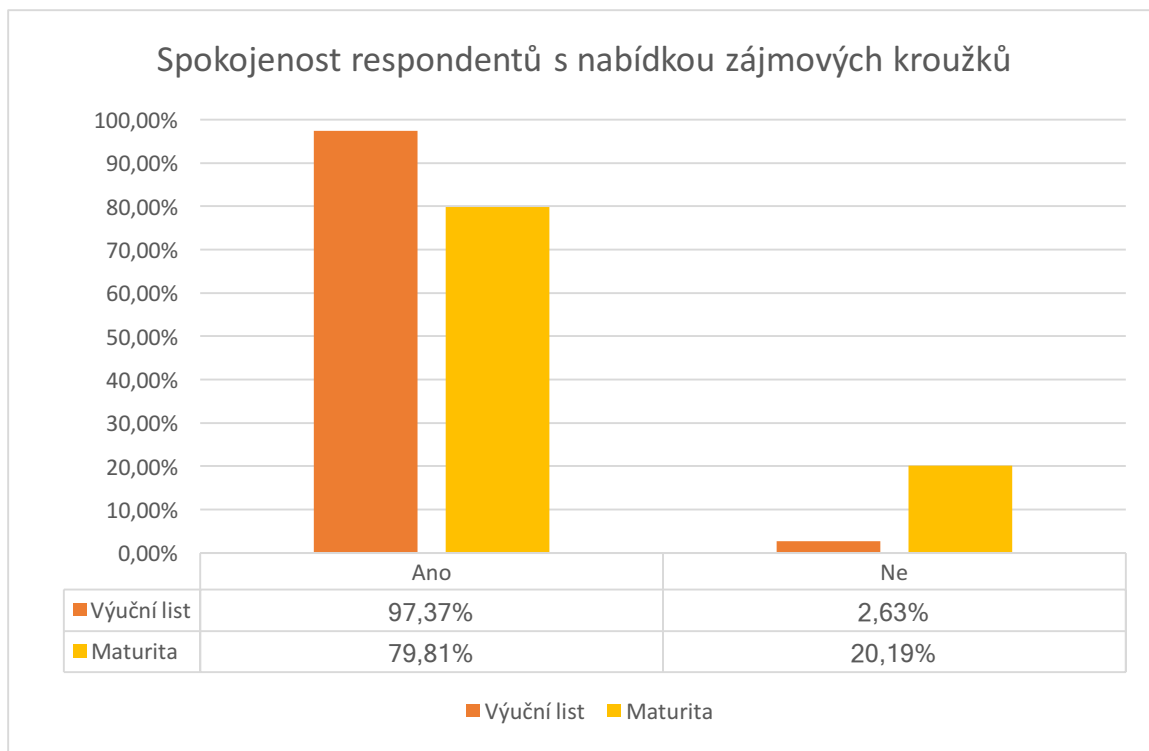
Spokojenost respondentů , kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou, s nabídkou zájmových kroužků ve městě Znojmě

Graf č. 11: Relativní četnost k položce č. 9 (maturitní zkouška)

Většina dotazovaných 126 (83,4 %) uvedla, že jsou spokojeni s nabídkou volnočasových aktivit a 25 (16,6 %) dotazovaných uvedlo, že s nabídkou spokojeni nejsou.

V následujícím grafu můžeme vidět porovnání mezi oběma skupinami studentů. Je zřejmé, že více jsou s nabídkou spokojeni respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem. Naopak více nespokojení jsou ti, kteří obor zakončí maturitní zkouškou.

Graf č. 12: Relativní četnost k položce č. 9 (porovnání mezi studijními obory)

Z grafu jasně vyplývá, že respondenti, kteří zakončí svůj obor výučním listem jsou více spokojeni s nabídkou zájmových kroužků než respondenti, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou.

Položka č. 10: Pokud jste odpověděli v předešlé otázce ne, uveďte kroužek, který Vám ve Znojmě chybí.

Položka číslo deset navazuje na předchozí položku. Pokud respondenti v předchozí otázce uvedli odpověď ne, v této otázce vysvětlují, proč tomu tak je.

Odpovědi respondentů, kteří zakončí svůj obor výučním listem:

- šití,
- badminton.

Nejčtenější nebo nejzajímavější odpovědi respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou:

- zdravotnický,
- požární sport pro můj věk,

- nějaký taneční kroužek, kde se učí jen choreografie a nejezdí se s tím závodně,
- poledance,
- volejball,
- airsoft,
- návrhářství, design,
- sportovní, taneční, kreativní,
- motokros,
- taneční,
- znaková řeč,
- jazykové kurzy.

Z těchto odpovědí lze jednoznačně vyvodit, že respondenti, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou ve Znojmě jsou v oblasti volného času náročnější. Volnočasové činnosti, které jim zde chybí jsou rozmanité a některé z nich i dost netradiční. Respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem ve Znojmě postrádají naopak aktivity, které jsou běžně poskytovány.

Položka č. 11: Kolik zájmových kroužků navštěvujete?

V otázce číslo jedenáct respondenti uvádí, kolik kroužků navštěvují. V této položce měli respondenti uvést pouze číslo.

Tabulka č. 14: Absolutní a relativní četnost k položce č. 11 (výuční list)

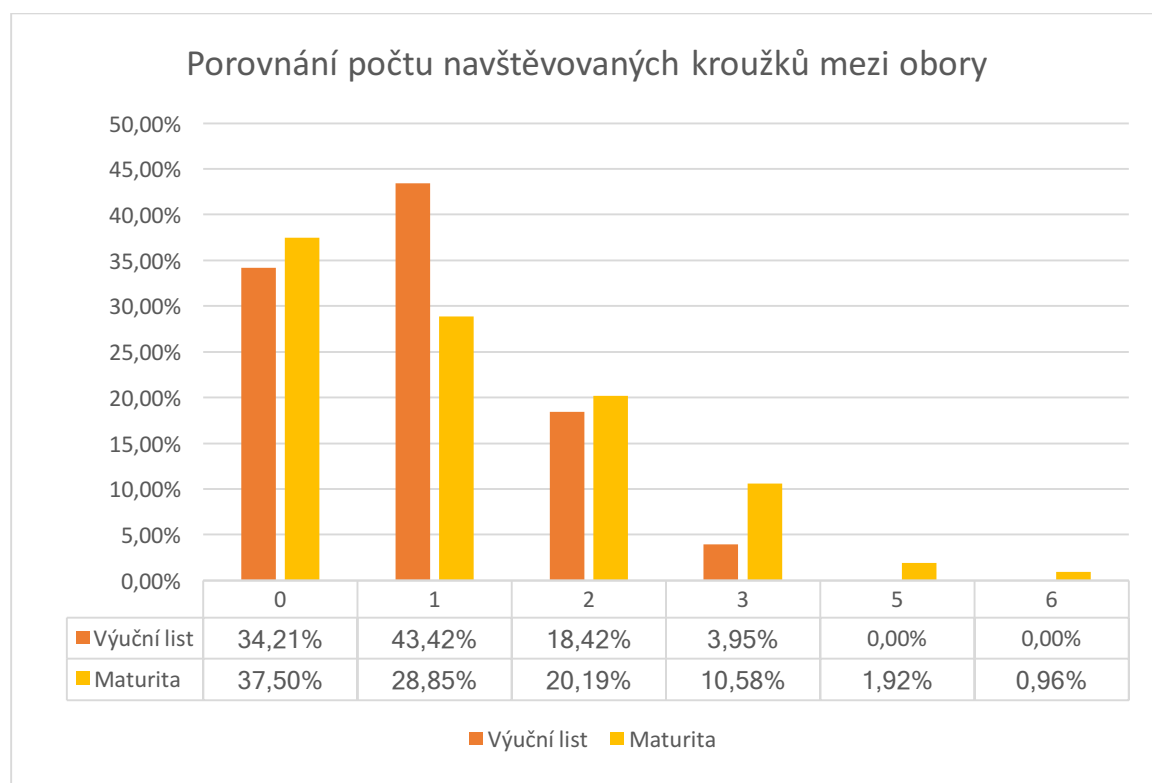
Odpovědi Výuční list	Četnost	Relativní četnost
0	26	34,21 %
1	33	43,42 %
2	14	18,42 %
3	3	3,95 %
CELKEM	76	100 %

Z tabulky vyplývá, že 26 (34,21%) respondentů nenavštěvuje žádný zájmový kroužek, 33 (43,42%) respondentů navštěvuje 1 zájmový kroužek, 14 (18,42%) respondentů navštěvuje 2 zájmové kroužky a 3 (3,95%) respondenti navštěvují 3 zájmové kroužky.

Tabulka č. 15: Absolutní a relativní četnost k položce č. 11 (maturitní zkouška)

Odpovědi Maturitní zkouška	Četnost	Relativní četnost
0	39	37,5 %
1	30	28,85 %
2	21	20,19 %
3	11	10,58 %
5	2	1,92 %
6	1	0,96 %
CELKEM	104	100 %

Z tabulky vyplývá, že 39 (37,5%) respondentů nenavštěvuje žádný zájmový kroužek, 30 (28,85%) respondentů navštěvuje 1 zájmový kroužek, 21 (20,19%) respondentů navštěvuje 2 zájmové kroužky, 11 (10,58%) respondenti navštěvují 3 zájmové kroužky, 2 (1,92%) respondenti uvedli, že navštěvují 5 zájmových kroužků a 1 (0,96%) respondent uvedl, že navštěvuje 6 zájmových kroužků.

Graf č.13: Relativní četnost k položce č. 11 (porovnání mezi studijními obory)

Položka č. 12: Pokud zájmový kroužek navštěvujete, tak jaký? (je možné označit více odpovědí, pokud navštěvujete více kroužků daného zaměření)

Tato položka se snaží zjistit, jaké zájmové kroužky respondenti navštěvují. V této otázce bylo možné vybírat několik odpovědí.

Tabulka č. 16: Absolutní četnost k položce č. 12 (výuční list)

Odpovědi Výuční list	Četnost	Podíl
Sportovní	20	26,3 %
Přírodovědný	0	0 %
Žádný	26	34,2 %
Taneční	19	25 %
Hra na hudební nástroj	18	23,7 %
Výtvarná nebo jiná umělecká činnost	8	10,5 %
Turistika	0	0 %
Jazykový	0	0 %
Skaut	0	0 %
Technický	1	1,3 %
Jiné (uved'te):	0	0 %

Žádný ze studentů neuvedl, že navštěvuje přírodovědný, turistický, jazykový kroužek nebo skaut. Také nebyla využita možnost jiné. Z celého počtu uvedlo 26 respondentů, že nenavštěvuje žádný kroužek. Nejvíce navštěvovanými kroužky jsou sportovní a taneční.

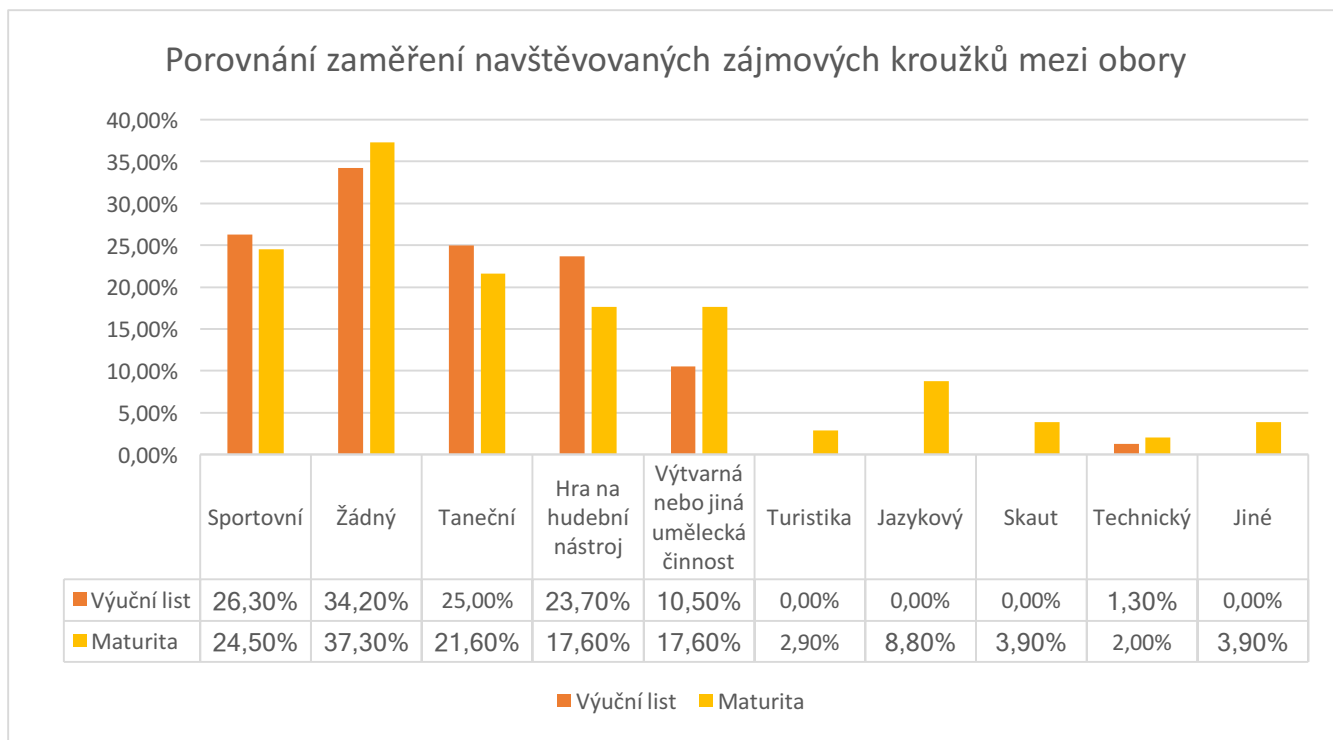
Tabulka č. 17: Absolutní četnost k položce č. 12 (maturitní zkouška)

Odpovědi Maturitní zkouška	Četnost	Podíl
Sportovní	25	24,5 %
Přírodovědný	0	0 %
Žádný	38	37,3 %
Taneční	22	21,6 %
Hra na hudební nástroj	18	17,6 %
Výtvarná nebo jiná umělecká činnost	18	17,6 %
Turistika	3	2,9 %
Jazykový	9	8,8 %
Skaut	4	3,9 %
Technický	2	2 %
Jiné (uved'te):	4	3,9 %

Stejně jako v předchozí tabulce zde nebyla jedna možnost uvedena vůbec. Jednalo se o odpověď přírodovědný. Celkem 38 respondentů uvedlo, že nenavštěvuje žádný kroužek. Z tabulky opět vyplývá, že nejnavštěvovanějšími kroužky jsou sportovní a taneční.

Respondenti mohli uvést i vlastní odpověď. Tuto možnost uvedli pouze respondenti, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou. Zde jsou vybrány nejčetnější nebo nejzajímavější odpovědi:

- sbor,
- divadlo,
- jazykový kurz,
- šachy.

Graf č. 14: Relativní četnost k položce č. 12 (porovnání mezi studijními obory)

V tomto grafu můžeme vidět porovnání zaměření zájmových kroužků mezi studijními obory. U respondentů, kteří svůj obor zakončí výučním listem můžeme vidět, že se zaměřují spíše na pohybové kroužky a hru na hudební nástroj. U respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou můžeme pozorovat zájem o umělecké či jazykové kroužky.

Položka č. 13: Trávíte svůj volný čas podle svých představ?

Tato položka zjišťuje, zda jsou respondenti se svým způsobem trávení volného času spokojeni. Opět jsou na výběr dvě možnosti, ze kterých si mohli vybrat pouze jednu.

Tabulka č. 18: Absolutní a relativní četnost k položce č. 13 (výuční list)

Odpovědi Výuční list	Četnost	Relativní četnost
Ano	74	97,37 %
Ne	2	2,63 %
CELKEM	76	100 %

Volný čas tráví podle svých představ 74 dotazovaných respondentů, kteří svůj studijní obor zakončí výučním listem (97,37%) a 2 (2,63%) dotazovaní nejsou spokojeni se svým způsobem trávení volného času.

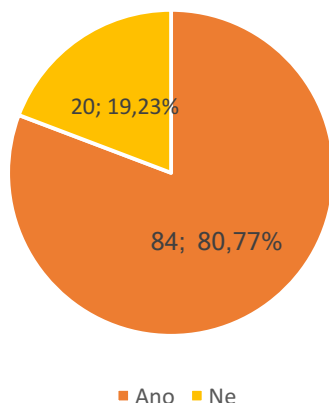

Graf č. 15: Relativní četnost k položce č. 13 (výuční list)

Tabulka č. 19: Absolutní a relativní četnost k položce č. 13 (maturitní zkouška)

Odpovědi Maturitní zkouška	Četnost	Relativní četnost
Ano	84	80,77 %
Ne	20	19,23 %
CELKEM	104	100 %

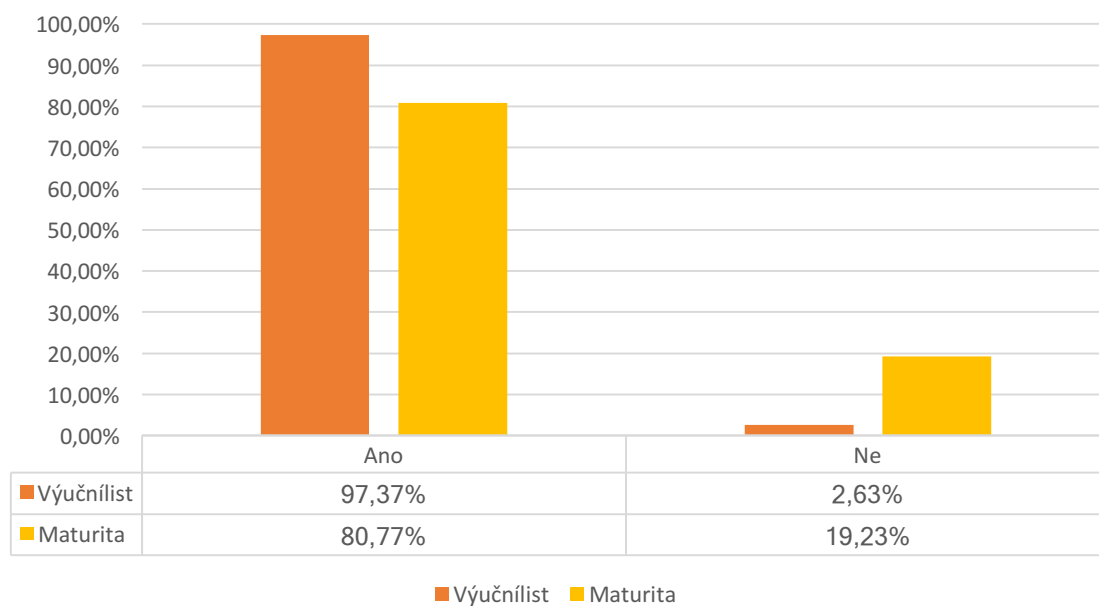
Spokojenost respondentů , kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou s náplní jejich volného času

Graf č. 16: Relativní četnost k položce č. 13 (maturitní zkouška)

Z grafu vyplývá, že volný čas tráví podle svých představ 84 dotazovaných respondentů, kteří svůj studijní obor zakončí maturitní zkouškou (80,77%) a 20 (19,23%) dotazovaných není spokojeno se svým způsobem trávení volného času.

Porovnání spokojenosti respondentů se způsobem trávení jejich volného času

Graf č. 17: Relativní četnost k položce č. 13 (porovnání mezi studijními obory)

Z grafu vyplývá fakt, že spokojenější se svým způsobem trávení volného času jsou respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem. Tato skutečnost je pravděpodobně způsobená tím, že respondenti zakončující svůj obor výučním listem, nejsou tak nároční na různorodost aktivit než respondenti, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou. Tato položka úzce souvisí s položkami 9 a 10, kde jsme se respondentů dotazovali na spokojenost s nabídkou volnočasových aktivit ve Znojmě. Opět byli spokojenější respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem.

Položka č. 14: Pokud jste v předchozí otázce odpověděl/a ne, uveďte, co nebo kdo Vám v tom brání, abyste volný čas využíval/a, jak si přejete.

Tato položka navazuje na předchozí položku. Pokud jsou respondenti se svým způsobem trávení volného času nespokojeni, v této otázce se vyjadřují, proč tomu tak je.

Respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem uvedli následující odpovědi:

- peníze,
- prokrastinace.

Respondenti, kteří zakončí svůj obor maturitní zkouškou uváděli nejčastěji tyto odpovědi:

- já,
- karanténa (výzkum probíhal v období, kdy byly zavřeny veškeré veřejné prostory z důvodu pandemie koronaviru),
- čas,
- lidi,
- rodiče,
- škola,
- práce,
- onemocnění.

Položka č. 15: Označte zařízení, která navštěvujete.

Následující položka se zabývá tím, jaká zařízení respondenti navštěvují. Zde bylo možné vybírat několik odpovědí.

Tabulka č. 20: Absolutní četnost k položce č. 15 (výuční list)

Odpověď Výuční list	Četnost	Podíl
Středisko volného času	17	20 %
Žádné zařízení nenavštěvuji	25	29,41 %
Jiné:	6	7,06 %
Sportovní oddíl	8	9,41 %
Základní umělecká škola	19	22,35 %
Skaut	0	0 %
Hudební škola	1	1,18 %
Sokol	3	3,53 %
Taneční studio	6	7,06 %

Z tabulky vyplývá, že nejvíce navštěvovaným zařízením je základní umělecká škola a středisko volného času Znojmo. Naopak nejméně navštěvovaný je Skaut Znojmo.

Následující odpovědi se daly doplnit i vlastní odpovědí. Respondenti měli uvést konkrétní instituce.

Sportovní oddíl:

- kanoistika
- tenisový klub,
- TJ florbal Znojmo (tuto odpověď uvedli dva respondenti),
- Znojmo Knights,
- 1 SC. Znojmo (tuto odpověď uvedli dva respondenti),
- HC Orli.

Hudební škola:

- YAMAHA.

Taneční studio:

- Mighty shake (tuto odpověď uvedlo pět respondentů),
- TS Single.

Jiné:

- Lady fit-pravidelné kruhové tréninky,

- Gladork (tuto odpověď uvedli tři respondenti),
- Dyjavánek (tuto odpověď uvedli dva respondenti).

Tabulka č. 21: Absolutní četnost k položce č. 15 (maturitní zkouška)

Odpověď Maturitní zkouška	Četnost	Podíl
Středisko volného času	22	19,82 %
Žádné zařízení nenavštěvuji	29	26,13 %
Jiné:	10	9,06 %
Sportovní oddíl	12	10,81 %
Základní umělecká škola	25	22,52 %
Skaut	5	4,5 %
Hudební škola	1	0,9 %
Sokol	4	3,6 %
Taneční studio	3	2,7 %

Nejnavštěvovanějším zařízením je opět základní umělecká škola a středisko volného času Znojmo. Naopak nejméně navštěvovaným zařízením je hudební škola.

Zde jsou uvedeny nejčetnější nebo nejzajímavější odpovědi, které měli respondenti doplnit.

Sportovní oddíl:

- vodácký oddíl Neptun (tuto odpověď uvedli dva respondenti),
- kanoistika Znojmo,
- Fitko Znojmo,
- BBK Znojmo,
- americký fotbal (tuto odpověď uvedli tři respondenti),
- fotbal,
- hokej,
- tenis,
- posilovna BBK.

Hudební škola:

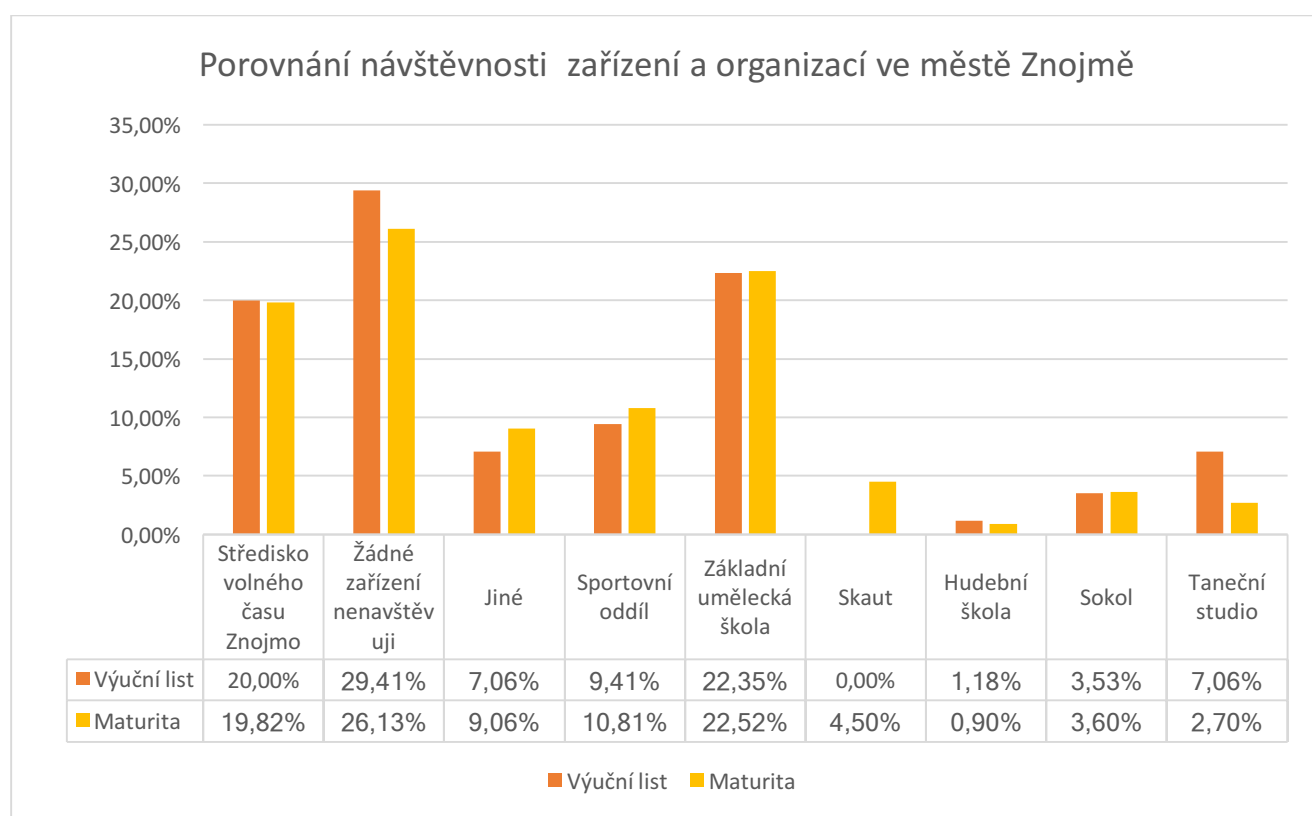
- lidová umělecká škola.

Taneční studio:

- Mighty shake Znojmo (tato odpověď uvedli tři respondenti).

Jiné:

- Zumba v posilovně gladork,
- soukromé hodiny klavíru,
- Jazykan,
- soukromé zařízení.

Graf č. 18: Relativní četnost k položce č. 15 (porovnání mezi studijními obory)

Z grafu je jasné, že se příliš neliší návštěvnost jednotlivých institucí. Rozdílu si můžeme všimnout u tanečního studia, kdy ho více navštěvují respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem. Dále je rozdíl u návštěvnosti skautu, který více navštěvují respondenti, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou.

Položka č. 16: Napište, jaké možnosti využití volného času ve Znojmě postrádáte.

Položka číslo šestnáct byla zcela otevřená. Respondenti mohli uvést jakoukoli odpověď. Respondenti, kteří zakončí svůj obor výučním listem uváděli následující odpovědi:

- koně,
- turistika,
- plavání,
- workout,
- více sportu,
- skate park,
- více sportu,
- nevím,
- nic,
- kurz vaření.

Zde jsou uvedeny nejčtenější nebo nejzajímavější odpovědi, které uvedli respondenti, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou:

- nevím,
- je tu vše,
- žádné,
- volný pohyb-koronavirus (souvisí opět se situací, kdy byl omezen pohyb z důvodu koronavirové pandemie),
- běh,
- inline brusle,
- klub, bar,
- taneční a pohybové kroužky,
- myslivost,
- horolezecká stěna,
- bojové sporty,
- folklor,
- motorismus.

V této položce respondenti uváděli vlastní odpovědi. Většina odpovědí se týkala sportovního nebo tanečního zaměření. Objevovaly se i odpovědi, které se netýkaly organizovaného volného času.

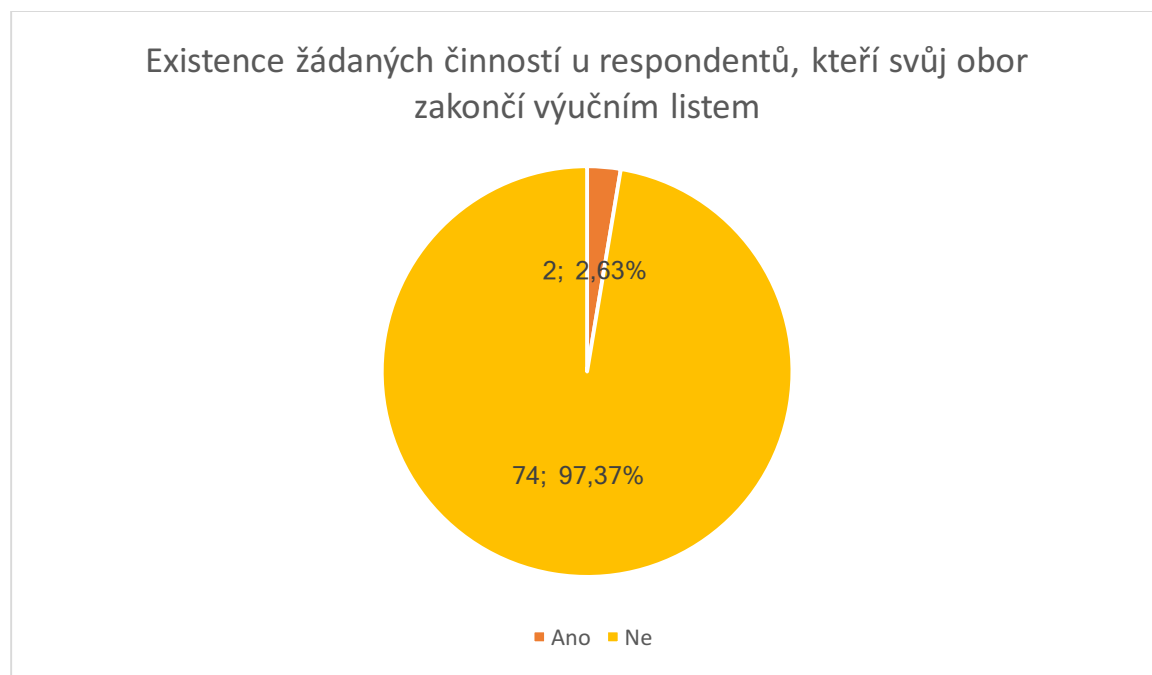
Položka č. 17: Je nějaká činnost, které byste se chtěl/a ve svém volném čase věnovat, ale z nějakých důvodů nemůžete?

Poslední položka zjišťuje, zda existuje činnost, kterou respondenti z nějakého důvodu ve svém volném čase nemůžou dělat. Jsou zde na výběr dvě možnosti, přičemž jedna z nich po respondentovi vyžaduje volnou odpověď.

Tabulka č. 22: Absolutní četnost k položce č. 17 (výuční list)

Odpovědi Výuční list	Četnost	Relativní četnost
Ne	74	97,37 %
Ano, uveďte činnost i důvod	2	2,63 %
CELKEM	76	100 %

Respondenti, kteří svůj volný čas netráví podle svých představ uvedli aktivity jako je hra na kytaru, tanec, sport. Důvodem, proč nemůžou činnost vykonávat bylo např., že jim kroužek rodiče nezaplatí nebo nedostatek volného času.

Graf č. 19: Relativní četnost k položce č. 17 (výuční list)

Tabulka č. 23: Absolutní četnost k položce č. 17 (maturitní zkouška)

Odpovědi Maturitní zkouška	Četnost	Relativní četnost
Ne	77	74,04 %
Ano, uveďte činnost i důvod	27	25,96 %
CELKEM	104	100 %

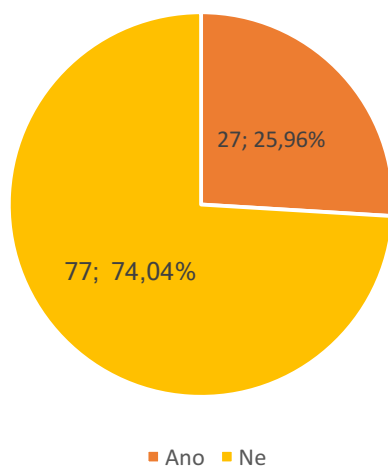
Respondenti, kteří nejsou spokojeni s náplní jejich volného času, uváděli následující aktivity a důvody.

Zde jsou uvedeny nejzajímavější nebo nejčtenější odpovědi.

Jiné:

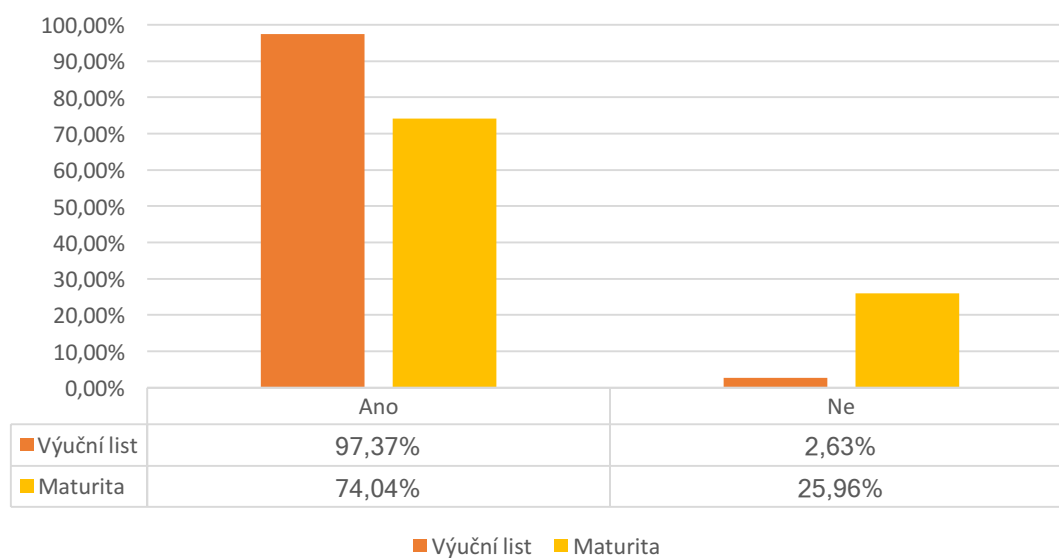
- cvičení-není místo ani podpora,
- tanec-nemám energii,
- balet-zdravotní problémy,
- šití-není ve Znojmě a není čas,
- koně-málo času,
- pohybová činnost-škola, zdravotní stav,
- motorismus-nejsou adekvátní sporty,
- sport-není čas,
- saxofon-nemám,
- požární sport-venašla jsem oddíl,
- atletika-zdravotní problémy.

Existence žádaných činností u respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou

Graf č. 20: Relativní četnost k položce č. 17 (maturitní zkouška)

Porovnání existence žádaných činností u respondentů

Graf č. 21: Relativní četnost k položce č. 17 (porovnání mezi studijními obory)

Stejně jako v předchozích položkách, které se respondentů dotazovali na spokojenost s trávením jejich volného času, tak i zde jsou jednoznačně spokojenější respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem.

6.6 Ověřování hypotéz

V následující kapitole budou ověřovány stanovené hypotézy prostřednictvím testu chí kvadrát. Ke každé hypotéze byla sestavena kontingenční tabulka aktuální a očekávané četnosti.

Hypotéza č. 1

Ve spokojenosti se způsobem trávení svého volného času se liší respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem od respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou.

H_A : Respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem jsou spokojenější se svým způsobem trávení volného času než respondenti, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou.

H_0 : Mezi spokojeností se svým způsobem trávení volného času není rozdíl mezi respondenty, kteří svůj obor zakončí výučním listem a mezi respondenty, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou.

Na základě dat, která byla získána pomocí položky č. 13 byly vytvořeny následující kontingenční tabulky.

Tabulka č. 24: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 1 (aktuální četnosti)

Způsob zakončení	Aktuální četnosti		Σ
	Ano	Ne	
Výuční list	74	2	76
Maturitní zkouška	84	20	104
Σ	158	22	180

Ze získaných četností pak byly vypočteny četnosti očekávané.

Tabulka č. 25: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 1 (očekávané četnosti)

Způsob zakončení	Očekávané četnosti		Σ
	Ano	Ne	
Výuční list	66,71	9,29	76
Maturitní zkouška	91,29	12,71	104
Σ	158	22	180

Stupeň volnosti: $f = (2-1) \cdot (2-1) = 1$

Kritická hodnota: 3,841

Hladina významnosti: 0,05 (5%)

Hodnota testového kritéria: 11,278

Ze získaných dat bylo vypočítané testové kritérium $x^2 = 11,278$, to pak bylo porovnáno s kritickou hodnotou

$$x^2 = 11,278 > 3,841$$

Hodnota testového kritéria je 11,278 tzn., že je větší jak kritická hodnota, která je 3,841. Spokojenost se způsobem trávení volného času je závislá na způsobu zakončení studijního oboru. Na základě tohoto výpočtu můžeme usoudit, že ve spokojenosti s trávením volného času respondentů je rozdíl. Respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem jsou spokojenější než respondenty, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou. Přijímáme alternativní hypotézu.

Hypotéza č. 2

Spokojenost s nabídkou volnočasových aktivit ve městě Znojmě se liší respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem od respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou.

H_A : Respondenti, kteří svůj studijní obor zakončí výučním listem, jsou s nabídkou volnočasových činností spokojenější než respondenti, kteří svůj studijní obor zakončí maturitní zkouškou.

H_0 : Respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem, jsou s nabídkou volnočasových činností ve městě Znojmě stejně spokojeni, jako respondenti, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou.

Na základě dat, která byla získána v položce č. 9, byly vytvořeny následující kontingenční tabulky.

Tabulka č. 26: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 2 (aktuální četnosti)

Způsob zakončení	Aktuální četnosti		Σ
	Ano	Ne	
Výuční list	74	2	76
Maturitní zkouška	83	21	104
Σ	157	23	180

Z aktuálních četností pak byly vypočteny četnosti očekávané.

Tabulka č. 27: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 2 (očekávané četnosti)

Způsob zakončení	Očekávané četnosti		Σ
	Ano	Ne	
Výuční list	66,29	9,71	76
Maturitní zkouška	90,71	13,29	104
Σ	157	23	180

Stupeň volnosti: $f = (2-1) \cdot (2-1) = 1$

Kritická hodnota: 3,841

Hladina významnosti: 0,05 (5%)

Hodnota testového kritéria: 12,146

Ze získaných dat bylo vypočítané testové kritérium $x^2 = 12,146$, to pak bylo následně porovnáno s kritickou hodnotou.

$$x^2 = 12,146 > 3,841$$

Hodnota testového kritéria je 12,146 tzn., že je větší jak kritická hodnota, která je 3,841. Spokojenost s nabídkou zájmových kroužků ve městě Znojmě je závislá na způsobu zakončení studijního oboru. Na základě tohoto výpočtu můžeme usoudit, že respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem, jsou s nabídkou zájmových činností ve městě Znojmě spokojenější než respondenti, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou. Přijímáme alternativní hypotézu.

Hypotéza č. 3

V oblíbenosti místa, na kterém tráví svůj volný čas se liší respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem od respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou.

H_A : Respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem tráví svůj volný čas na jiných místech než respondenti, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou.

H_0 : V oblíbenosti míst, na kterých tráví respondenti svůj volný čas není rozdíl mezi respondenty, kteří svůj obor zakončí výučním listem a těmi, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou.

Data k hypotéze č. 3 byla získána prostřednictvím položky č. 5. Ke každé odpovědi byla vytvořena kontingenční tabulka.

Tabulka č. 28: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (aktuální četnosti k odpovědi „doma“)

Aktuální četnost pro odpověď „doma“

	Velmi rád/a	Rád/a	Nevím	Nerád/a	Velmi nerád/a	Σ
Výuční list	39	25	3	8	1	76
Maturitní zkouška	30	62	4	6	2	104
Σ	69	87	7	14	3	180

Z tabulky aktuálních četností byly vypočítány četnosti očekávané.

Tabulka č. 29: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (očekávané četnosti k odpovědi „doma“)

Aktuální četnost pro odpověď „doma“

	Velmi rád/a	Rád/a	Nevím	Nerád/a	Velmi nerád/a	Σ
Výuční list	29,13	36,73	2,96	5,91	1,27	76
Maturitní zkouška	39,87	50,27	4,04	8,09	1,73	104
Σ	69	87	7	14	3	180

Stupeň volnosti: $f = (2-1) \cdot (5-1) = 4$

Kritická hodnota: 9,483

Hladina významnosti: 0,05 (5%)

Hodnota testového kritéria: 13,65

Ze získaných dat bylo vypočítané testové kritérium $x^2 = 13,65$, to pak bylo následně porovnáno s kritickou hodnotou.

$$x^2 = 13,65 > 9,483$$

Hodnota testového kritéria je 13,65 tzn., že je větší jak kritická hodnota, která je 9,483. Spokojenost s trávením volného času doma je závislá na způsobu zakončení studijního oboru. Na základě tohoto výpočtu můžeme usoudit, že je rozdíl v oblíbenosti trávení volného času doma mezi respondenty, kteří svůj obor zakončí výučním listem a respondenty, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou. Přijímáme alternativní hypotézu.

Tabulka č. 30: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (aktuální četnosti k odpovědi „venku mimo domov“)

Aktuální četnost pro odpověď „venku mimo domov“

	Velmi rád/a	Rád/a	Nevím	Nerad/a	Velmi nerad/a	Σ
Výuční list	60	15	0	1	0	76
Maturitní zkouška	53	46	4	0	1	104
Σ	113	61	4	1	1	180

Z tabulky aktuálních četností byly vypočítány četnosti očekávané.

Tabulka č. 31: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (očekávané četnosti k odpovědi venku mimo domov)

Aktuální četnost pro odpověď „venku mimo domov“

	Velmi rád/a	Rád/a	Nevím	Nerad/a	Velmi nerad/a	Σ
Výuční list	47,71	25,76	1,69	0,42	0,42	76
Maturitní zkouška	65,29	35,24	2,31	0,58	0,58	104
Σ	113	61	4	1	1	180

Stupeň volnosti: $f = (2-1) \cdot (5-1) = 4$

Kritická hodnota: 9,483

Hladina významnosti: 0,05 (5%)

Hodnota testového kritéria: 18,219

Ze získaných dat bylo vypočítané testové kritérium $x^2 = 18,219$, to pak bylo následně porovnáno s kritickou hodnotou.

$$x^2 = 18,219 > 9,483$$

Hodnota testového kritéria je 18,291 tzn., že je větší jak kritická hodnota, která je 9,483. Spokojenost s trávením volného času venku mimo domov je závislá na způsobu zakončení studijního oboru. Na základě tohoto výpočtu můžeme usoudit, že je rozdíl v oblíbenosti trávení volného času venku mimo domov mezi respondenty, kteří svůj obor zakončí výučním listem a respondenty, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou. Přijímáme alternativní hypotézu.

Tabulka č. 32: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (aktuální četnosti k odpovědi u kamaráda/kamarádky)

Aktuální četnost pro odpověď „u kamaráda/kamarádky“

	Velmi rád/a	Rád/a	Nevím	Nerad/a	Velmi nerad/a	Σ
Výuční list	67	9	0	0	0	76
Maturitní zkouška	56	34	12	1	1	104
Σ	123	43	12	1	1	180

Z tabulky aktuálních četností byly vypočítány četnosti očekávané.

Tabulka č. 33: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (očekávané četnosti k odpovědi u kamaráda/kamarádky)

Aktuální četnost pro odpověď „u kamaráda/kamarádky“

	Velmi rád/a	Rád/a	Nevím	Nerad/a	Velmi nerad/a	Σ
Výuční list	51,93	18,16	5,07	0,42	0,42	76
Maturitní zkouška	71,07	24,84	6,93	0,58	0,58	104
Σ	123	43	12	1	1	180

Stupeň volnosti: $f = (2-1) \cdot (5-1) = 4$

Kritická hodnota: 9,483

Hladina významnosti: 0,05 (5%)

Hodnota testového kritéria: 25,794

Ze získaných dat bylo vypočítané testové kritérium $\chi^2 = 25,794$, to pak bylo následně porovnáno s kritickou hodnotou.

$$\chi^2 = 25,794 > 9,483$$

Hodnota testového kritéria je 25,794 tzn., že je větší jak kritická hodnota, která je 9,483. Spokojenost s trávením volného času u kamaráda/kamarádky je závislá na způsobu zakončení studijního oboru. Na základě tohoto výpočtu můžeme usoudit, že je rozdíl v oblíbenosti trávení volného času u kamaráda/kamarádky mezi respondenty, kteří svůj obor zakončí výučním listem a respondenty, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou. Přijímáme alternativní hypotézu.

Tabulka č. 34: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (aktuální četnosti k odpovědi „ve volnočasové organizaci“)

Aktuální četnost pro odpověď „ve volnočasové organizaci“

	Velmi rád/a	Rád/a	Nevím	Nerád/a	Velmi nerád/a	Σ
Výuční list	32	13	23	6	2	76
Maturitní zkouška	10	38	42	11	3	104
Σ	42	51	65	17	5	180

Z tabulky aktuálních četností byly vypočítány četnosti očekávané.

Tabulka č. 35: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (očekávané četnosti k odpovědi „ve volnočasové organizaci“)

Aktuální četnost pro odpověď „ve volnočasové organizaci“

	Velmi rád/a	Rád/a	Nevím	Nerád/a	Velmi nerád/a	Σ
Výuční list	17,73	21,53	27,44	7,18	2,11	76
Maturitní zkouška	24,27	29,47	37,56	9,82	2,89	104
Σ	42	51	65	17	5	180

Stupeň volnosti: $f = (2-1) \cdot (5-1) = 4$

Kritická hodnota: 9,483

Hladina významnosti: 0,05 (5%)

Hodnota testového kritéria: 27,312

Ze získaných dat bylo vypočítané testové kritérium $\chi^2 = 27,312$, to pak bylo následně porovnáno s kritickou hodnotou.

$$\chi^2 = 27,312 > 9,483$$

Hodnota testového kritéria je 27,312 tzn., že je větší jak kritická hodnota, která je 9,483. Spokojenost s trávením volného času ve volnočasové organizaci je závislá na způsobu zakončení studijního oboru. Na základě tohoto výpočtu můžeme usoudit, že je rozdíl v oblíbenosti trávení volného času ve volnočasové organizaci mezi respondenty, kteří svůj obor zakončí výučním listem a respondenty, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou. Přijímáme alternativní hypotézu.

Tabulka č. 36: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (aktuální četnosti k odpovědi „u partnera/partnerky“)

Aktuální četnost pro odpověď „u partnera/partnerky“

	Velmi rád/a	Rád/a	Nevím	Nerad/a	Velmi nerad/a	Σ
Výuční list	35	5	36	0	0	76
Maturitní zkouška	56	13	32	1	2	104
Σ	91	18	68	1	2	180

Z tabulky aktuálních četností byly vypočítány četnosti očekávané.

Tabulka č. 37: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (očekávané četnosti k odpovědi „u partnera/partnerky“)

Aktuální četnost pro odpověď „u partnera/partnerky“

	Velmi rád/a	Rád/a	Nevím	Nerad/a	Velmi nerad/a	Σ
Výuční list	38,42	7,6	28,71	0,42	0,84	76
Maturitní zkouška	52,58	10,4	39,29	0,58	1,16	104
Σ	91	18	68	1	2	180

Stupeň volnosti: $f = (2-1) \cdot (5-1) = 4$

Kritická hodnota: 9,483

Hladina významnosti: 0,05 (5%)

Hodnota testového kritéria: 7,442

Ze získaných dat bylo vypočítané testové kritérium $x^2 = 7,442$, to pak bylo následně porovnáno s kritickou hodnotou.

$$x^2 = 7,442 < 9,483$$

Hodnota testového kritéria je 7,442 tzn., že je menší jak kritická hodnota, která je 9,483. Spokojenost s trávením volného času u partnera/partnerky je nezávislá na způsobu zakončení studijního oboru. Na základě tohoto výpočtu můžeme usoudit, že není rozdíl v oblíbenosti trávení volného času u partnera/partnerky mezi respondenty, kteří svůj obor zakončí výučním listem a respondenty, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou. Přijímáme nulovou hypotézu.

Tabulka č. 38: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (aktuální četnosti k odpovědi „v zájmovém kroužku“)

Aktuální četnost pro odpověď „v zájmovém kroužku“

	Velmi rád/a	Rád/a	Nevím	Nerád/a	Velmi nerád/a	Σ
Výuční list	32	15	22	5	2	76
Maturitní zkouška	16	42	32	8	6	104
Σ	48	57	54	13	8	180

Z tabulky aktuálních četností byly vypočítány četnosti očekávané.

Tabulka č. 39: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (očekávané četnosti k odpovědi „v zájmovém kroužku“)

Aktuální četnost pro odpověď „v zájmovém kroužku“

	Velmi rád/a	Rád/a	Nevím	Nerád/a	Velmi nerád/a	Σ
Výuční list	20,27	24,07	22,8	5,49	3,38	76
Maturitní zkouška	27,73	32,93	31,2	7,51	4,62	104
Σ	48	57	54	13	8	180

Stupeň volnosti: $f = (2-1) \cdot (5-1) = 4$

Kritická hodnota: 9,483

Hladina významnosti: 0,05 (5%)

Hodnota testového kritéria: 18, 766

Ze získaných dat bylo vypočítané testové kritérium $x^2=18, 766$, to pak bylo následně porovnáno s kritickou hodnotou.

$$x^2=18, 766 > 9, 483$$

Hodnota testového kritéria je 18, 766 tzn., že je větší jak kritická hodnota, která je 9,483. Spokojenost s trávením volného času v zájmovém kroužku je závislá na způsobu zakončení studijního oboru. Na základě tohoto výpočtu můžeme usoudit, že je rozdíl v oblíbenosti trávení volného času v zájmovém kroužku mezi respondenty, kteří svůj obor zakončí výučním listem a respondenty, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou. Přijímáme alternativní hypotézu.

Pro větší přehlednost byly výsledky shrnuty do následující tabulky.

Tabulka č. 40: Shrnutí výsledků hypotézy č. 3

Odpověď	Přijatá hypotéza
Doma	Alternativní
U kamaráda/kamarádky	Alternativní
U kamaráda/kamarádky	Alternativní
Ve volnočasové organizaci	Alternativní
U partnera/partnerky	Nulová
V zájmovém kroužku	Alternativní

Hypotéza č. 4

V počtu navštěvovaných kroužků je rozdíl mezi respondenty, kteří svůj obor zakončí výučním listem a mezi respondenty, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou.

H_A: Respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem navštěvují více zájmových kroužků než respondenti, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou.

H₀: V počtu navštěvovaných zájmových kroužků se neliší respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem od respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou.

Z dat, která byla získána v položce č. 11. byly ke každé odpovědi vytvořeny kontingenční tabulky.

Tabulka č. 41: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 11 (aktuální četnosti)

	Aktuální četnost						
	0	1	2	3	5	6	Σ
Výuční list	26	33	14	3	0	0	76
Maturitní zkouška	39	30	21	11	2	1	104
Σ	65	63	35	14	2	1	180

Tabulka č. 42: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 11 (očekávané četnosti)

	Očekávaná četnost						
	0	1	2	3	5	6	Σ
Výuční list	27,44	26,6	14,78	5,91	0,84	0,42	76
Maturitní zkouška	37,56	36,4	20,22	8,09	1,16	0,58	104
Σ	65	63	35	14	2	1	180

Stupeň volnosti: $f = (2-1) \cdot (6-1) = 5$

Kritická hodnota: 11,07

Hladina významnosti: 0,05 (5%)

Hodnota testového kritéria: 7,519

Ze získaných dat bylo vypočítané testové kritérium $x^2 = 7,519$, to pak bylo následně porovnáno s kritickou hodnotou.

$$x^2 = 7,519 < 11,07$$

Hodnota testového kritéria je 7,519 tzn., že je menší jak kritická hodnota, která je 11,07. Počet navštěvovaných zájmových kroužků není závislý na způsobu zakončení studijního oboru. V počtu navštěvovaných zájmových kroužků se neliší respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem od respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou. Přijímáme alternativní hypotézu.

V této kapitole byly detailně popsány výsledky stanovených hypotéz. Ve většině případů byl statisticky významný rozdíl mezi skupinou respondentů, kteří svůj obor zakončí výučním listem a mezi respondenty, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou.

7 Diskuze a závěry z výzkumného šetření

V následující části diplomové práce budou diskutována data, která byla prostřednictvím dotazníkového šetření získána.

Do výzkumu se zapojilo dohromady 180 středoškoláků z toho 76 respondentů, kteří svůj studijní obor zakončí výučním listem a 104 respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou. Výzkum byl zaměřen na mládež ve městě Znojme, není proto možné aplikovat závěry i na jiný výzkumný vzorek. Data byla získávána pomocí dotazníkového šetření. Na základě získaných dat byly stanoveny čtyři hypotézy, ke kterým byly sestaveny kontingenční tabulky.

Položka č. 4 se zabývá otázkou, kolik mají respondenti volného času v průběhu celého týdne. Z výzkumu vyplývá, že respondenti, kteří zakončí svůj obor výučním listem mají nejvíce volného času v sobotu a neděli (průměrně 4,7 hodin). Nejméně volného času mají v úterý (průměrně 2,95 hodiny). Respondenti, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou mají nejvíce volného času v sobotu a v neděli (průměr v sobotu 4, 58 hodiny, průměr v neděli 4,44 hodiny). Naopak nejméně volného času mají ve čtvrtek (průměr 3,1 hodin).

Položka č. 5 se věnuje tomu, kde respondenti tráví nejraději svůj volný čas. Na základě získaných dat můžeme vyvodit, že respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem nejraději tráví svůj volný čas u kamarádů nebo venku mimo domov. Naopak nejméně rádi tráví svůj volný čas ve volnočasové organizaci a v zájmovém kroužku. Respondenti, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou svůj volný čas nejraději tráví venku nebo u partnera či partnerky.

Hypotéza č. 3 vyplývá z položky č. 5. Zabývá se oblíbeností míst, na kterých respondenti tráví svůj volný čas. Zde byly ke každé odpovědi vytvořeny kontingenční tabulky. U odpovědi „U partnera/partnerky“ byla přijata hypotéza nulová tzn., že není statisticky významný rozdíl mezi jednotlivými obory. U odpovědí „doma“, „venku mimo domov“, „u kamaráda/kamarádky“, „ve volnočasové organizaci“, „v zájmovém kroužku“ je statisticky významný rozdíl mezi obory. U těchto odpovědí byla přijata alternativní hypotéza.

Na položku č. 5 navazuje **položka č. 6**, kde měli respondenti uvést další místa, na kterých tráví svůj volný čas. Nejčastěji se v odpovědích objevovala zařízení jako jsou restaurace, škola, diskotéky, kino nebo divadlo.

Položka č. 7 zjišťuje kdo respondenty nejvíce ovlivňuje při výběru volnočasových aktivit. Respondenti měli sestavit pořadí podle toho, kdo je nejvíce ovlivňuje při výběru jejich volnočasových aktivit. Respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem nejvíce

označovali sourozence a rodiče. Nejméně pak byl zmiňován učitel. Nejčastější odpovědi respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou byli také sourozenci a rodiče. Naopak nejméně častou odpovědí byl učitel a někdo jiný.

Předchozí položku doplňovala **položka č. 8**, ve které respondenti měli možnost uvádět další činitele, kteří je při výběru volnočasových aktivit ovlivňují. Zde adolescenti nejčastěji uváděli sami sebe, internet, Youtube, influencery, prarodiče, školu nebo práci.

Položka č. 9 je propojena s položkou č. 10. Zjišťují, zda jsou respondenti spokojeni s nabídkou volnočasových činností ve městě Znojmě. Spokojenost respondentů, kteří svůj obor zakončí výučním listem se svým volným časem je 97,37 %. Nespokojených je pouze 2,63 % respondentů. U respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou je spokojených 79,81 % a nespokojených je 20,19 %.

V **položce č. 10** měli respondenti v případě nespokojenosti s nabídkou kroužků uvádět, jaké kroužky jim ve Znojmě chybí. Zde bylo uvedeno několik kroužků, které ve městě Znojmě jsou např. badminton, taneční kroužek, jazykový nebo zdravotní. Byly zde uváděny i kroužky, které ve Znojmě chybí, jako je např. šití, poledance, požární sport, návrhářství či designérství.

Na základě získaných dat v těchto položkách jsme mohli zformulovat **hypotézu č. 2**. Druhá hypotéza se zabývala spokojeností s nabídkou zájmových kroužků ve městě Znojmě. Z výpočtů vyplývá, že je statistický významný rozdíl u spokojenosti mezi obory. Spokojenost s nabídkou je závislá na studijním oboru. Spokojenější jsou jednoznačně respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem. Na základě výpočtů byla přijata alternativní hypotéza.

Položky č. 11 a 12 se dotazují na počet a zaměření zájmových kroužků respondentů. Z odpovědí vyplývá, že nejvíce respondentů, kteří svůj obor zakončí výučním listem navštěvuje jeden zájmový kroužek (43,42 %). Respondenti, kteří svůj studijní obor zakončí maturitní zkouškou nejčastěji nenavštěvují žádný kroužek (37,5 %). Položka č. 12 potvrzuje položku č. 11. Zde respondenti, kteří zakončí svůj obor výučním listem (34,2 %) nejčastěji uváděli, že nenavštěvují žádný kroužek. Dále respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem navštěvují nejčastěji sportovní (26,3 %) a taneční (25 %) kroužky. U odpovědi turistika, přírodovědný kroužek, jazykový kroužek a skaut nebyla zaznamenána žádná odpověď. Většina respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou nenavštěvuje žádný kroužek (37,3 %). Nejčastěji pak navštěvují sportovní (24,5 %) a taneční (21,6 %) kroužky. Žádná odpověď nebyla uvedena u odpovědi přírodovědný kroužek.

Hypotéza č. 4 se soustředila na počet zájmových kroužků, které respondenti navštěvují. Prostřednictvím výpočtů bylo potvrzeno, že počet navštěvovaných kroužků je závislý na studijním oboru. Na základě této skutečnosti pak byla přijata alternativní hypotéza.

Prostřednictvím **položky č. 13 a 14** zjišťujeme, zda jsou respondenti se svým způsobem trávení volného času spokojeni. Celkově uvádělo 97,37 % respondentů, kteří zakončí svůj studijní obor výučním listem, že jsou se svým způsobem trávení volného času spokojeni. Naopak 2,63 % respondentů je se svým způsobem volného času nespokojeno. Se svým způsobem trávení volného času je spokojeno 80,77 % dotazovaných respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou. Nespokojeno je pak 19,23 % respondentů. V otázce č. 14 pak respondenti uváděli důvod, proč jsou nespokojeni. Respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem uváděli peníze a prokrastinaci. Nejčastějšími důvody nespokojenosti respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou jsou karanténa, čas, lidi, nemoc, práce, já, škola.

Na základě těchto položek pak byla formulována **hypotéza č. 1**. Hypotéza potvrdila statisticky významný rozdíl u spokojenosti se způsobem trávení volného času mezi respondenty, kteří svůj obor zakončí výučním listem a respondenty, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou. Se svým způsobem trávení volného času jsou spokojenější respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem. Na základě výpočtů pak byla přijata alternativní hypotéza.

Položka č. 15 zjišťuje, jaká zařízení adolescenti navštěvují. Zde bylo respondentům nabízeno několik odpovědí. Jednou z nejčastějších odpovědí respondentů, kteří svůj obor zakončí výučním listem bylo žádné zařízení nenavštěvují (29,41 %), základní umělecká škola (22,35 %) a středisko volného času (20 %). Respondenti, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou nejčastěji uváděli, že žádné zařízení nenavštěvují (26,13 %), základní uměleckou školu (22,52 %) a středisko volného času (19,82 %). Nejčastěji respondenti obou skupin uváděli, že nenavštěvují žádnou volnočasovou organizaci, což úzce souvisí s položkou č. 11 a 12.

Cílem **položky č. 16** bylo zjistit, jaké využití volného času ve Znojmě respondenti postrádají. Zde respondenti, kteří zakončí svůj obor výučním listem uváděli koně, turistiku, plavání, workout, skate park, kurz vaření. Respondenti, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou odpověděli nevim, volný pohyb, běh, inline brusle, myslivost, horolezectví, bojové sporty, folklor, motorismus. Další odpovědi byly směřovány spíše na zařízení nebo prostory, kde se dá volný čas trávit spíše spontánně než organizovaně.

V **položce č. 17** respondenti měli uvést, zda je nějaká činnost, které by se chtěli ve svém volném čase věnovat, ale z nějakých důvodů nemohou. Většina respondentů (97,37 %), kteří svůj obor zakončí výučním listem uváděla, že taková činnost není. Zbytek respondentů (2,63 %) pak uváděl, jaká činnost to je a proč ji nemohou dělat např. hra na kytaru, tanec, sport. Jako důvody byly uváděny tyto odpovědi: rodiče mi to nezaplatí, nedostatek volného času. Z celkového počtu respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou uvedlo 74,04 %, že taková činnost není. Naopak 25,96 % respondentů takovou činnost mají. Mezi nejčastější nebo nejzajímavější odpovědi patří např. balet-zdravotní problémy, koně-málo času, saxofon-nemám, atletika-zdravotní problémy apod. Celkově mezi nejčastější odpovědi patřily zejména sportovní a taneční činnosti. Nejčastěji uváděným důvodem byl nedostatek volného času.

Dále bychom v této kapitole chtěli porovnat výsledky některých výzkumů, které jsou popsány výše v kapitole č. 4.4.

Jechová (2012) ve svém výzkumu zjistila, že 74 % dotazovaných adolescentů nenavštěvuje žádný organizovaný zájmový kroužek. Z našeho výzkumu také vyplývá, že značná část adolescentů tráví svůj volný čas neorganizovaně. Dále její dotazník obsahoval otázku, zda dotazovaní tráví svůj volný čas podle svých představ. V jejím, ale i v našem výzkumu převládala velmi zásadně odpověď kladná u obou skupin.

Novotná (2015) se respondentů dotazuje na to, co jim nejvíce brání v tom, aby ve volném čase dělali to, co chtějí. Z jejího výzkumu vyplývá, že nejčastější překážkou je zdravotní stav a nedostatek financí. V našem výzkumu byla za nejčastější překážku uváděna škola nebo sám jedinec.

Závěr

V této diplomové práci jsme se věnovali tomu, jak adolescenti tráví svůj volný čas. Zabývali jsme se analýzou nabídky činností, které adolescentům nabízí různá zařízení ve městě Znojmě.

Hlavním cílem této diplomové práce bylo popsat a vysvětlit, jak adolescenti ve městě Znojmě tráví svůj volný čas, jaké navštěvují instituce, kolik volného času denně mají, kdo je ve výběru volnočasových činností ovlivňuje, jak jsou spokojeni se svým způsobem trávení volného času a s nabídkou volnočasových aktivit ve městě Znojmě. Dílčím cílem bylo ověřit, jak je trávení volného času a spokojenost s ním ovlivněna studovaným oborem. Vedlejším cílem byla analýza nabídky volnočasových organizací, které adolescentům nabízí organizovanou formu zájmového vzdělávání ve městě Znojmě.

Diplomová práce je rozdělena do sedmi kapitol a několika podkapitol. V první kapitole bylo definováno období adolescence z hlediska fyzického, psychického, emocionálního a sociálního vývoje. Druhá kapitola vymezila pojem volný čas a výchova mimo vyučování. Jsou zde uvedeny její funkce a obsah. Třetí kapitola se zabývala organizacemi, které nabízejí volnočasové aktivity. Kapitola čtvrtá je zaměřena přímo na volný čas adolescentů. Je zde zmínka o možném rizikovém chování při nevhodném trávení volného času adolescentů, vliv médií na jejich volný čas, dobrovolnictví. Snaží se analyzovat i aktuální stav problematiky volného času středoškoláků. Kapitola číslo pět detailně popisuje konkrétní organizace, které nabízí pravidelnou zájmovou činnost adolescentům ve městě Znojmě. Kapitola šestá je věnována samotnému výzkumnému šetření. Byly zde popsány cíle, stanoveny a ověřeny hypotézy, charakterizován výzkumný soubor, a k závěru kapitoly byly shrnuty výsledky výzkumného šetření. V poslední sedmé kapitole byly výsledky diskutovány.

Zde jsou uvedeny nejvýznamnější výsledky našeho výzkumu:

- obě skupiny respondentů mají nejvíce volného času v pátek a o víkendu,
- skupina respondentů, kteří svůj obor zakončí výučním listem, je se svým způsobem trávení volného času spokojenější než skupina respondentů, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou,
- dotazovaní tráví svůj volný čas nejraději u svých kamarádů, partnerů nebo venku mimo domov,
- nejvíce respondenty při výběru volnočasových aktivit ovlivňují sourozenci a rodiče,

- respondenti, kteří svůj obor zakončí výučním listem jsou s nabídkou zájmových činností ve městě Znojmě spokojenější než respondenti, kteří svůj obor zakončí maturitní zkouškou,
- u obou skupin respondentů mají zájem nejvíce o sportovní a taneční kroužky.

Z těchto výsledků můžeme vyvodit, že středoškoláci ve městě Znojmě jsou se svým stylem trávení volného času a s nabídkou organizovaných zájmových činností převážně spokojeni. Věřím, že tato práce bude přínosná pro studenty nebo pedagogy, kteří se věnují volnému času žáků středních škol.

Seznam použité literatury

ATKINSON, Rita L. Psychologie. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-640-3.

BENDL, Stanislav. Vychovatelství: učebnice teoretických základů oboru. Praha: Grada, 2015. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-4248-9.

BOUKAL, Petr. Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe). V Praze: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1650-9.

GAVORA, Peter. Úvod do pedagogického výzkumu. 2., rozš. české vyd. Přeložil Vladimír JŮVA, přeložil Vendula HLAVATÁ. Brno: Paido, 2010. ISBN 978-80-7315-185-0.

HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ. Pedagogické ovlivňování volného času: trendy pedagogiky volného času. Vyd. 2., aktualiz. [i.e. 3. vyd.]. Praha: Portál, 2011.

HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ. Pedagogika volného času. 2., přeprac. vyd. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, 2010. ISBN 978-80-7290-471-6.

HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ. Pedagogika volného času. Praha: Univerzita Karlova, 2003. Texty pro distanční studium. ISBN 80-7290-128-1.

HÁJEK, Bedřich. Děti, vedoucí a volný čas. Praha: Institut dětí a mládeže MŠMT, 2004. ISBN 80-86784-06-1.

HARTL, Pavel. Stručný psychologický slovník. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-803-1 .

Hofbauer, B. (2004). Děti, mládež a volný čas. Praha: Portál. ISBN 80-7178-927-5.

CHRÁSKA, Miroslav. Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada, 2016. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-5326-3.

JANDOUREK, Jan. Slovník sociologických pojmů: 610 hesel. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3679-2.

JANIŠ, Kamil. Úvod do problematiky volného času. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik, Ústav pedagogických a psychologických věd, 2009. ISBN 978-80-7248-530-7.

KLEČKOVÁ, Adéla. Fenomén jménem neziskovky [online]. Institut pro politiku a společnost, 2020, 17 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: <https://www.politikaspolecnost.cz/wp-content/uploads/2020/04/Fenomén-jménem-neziskovky-IPPS.pdf>

KOSTELANSKÝ, Alojz. Pedagogika volného času-súčasnosť a perspektívy. Ružomberok: Verbum, 2013.

KRATOCHVÍLOVÁ, Emília. Pedagogika volného času: výchova v čase mimo vyučovania v pedagogickej teórii a v praxi. Bratislava: Vydavateľstvo UK, 2004. ISBN 80-223-1930-9.

KREJČÍ, Veronika a Kamil KOPECKÝ. Nebezpečí elektronické komunikace: zpráva z výzkumného šetření realizovaného v rámci projektu prevence nebezpečných komunikačních praktik spojených s elektronickou komunikací pro pedagogy a nepedagogy [online]. Olomouc, 2010, , 22 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: <https://www.e-bezpeci.cz/index.php/ke-stazeni/vyzkumne-zpravy/1-nebezpeci-elektronicke-komunikace-1-2009-2010/file>

LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. Vývojová psychologie. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2006. Psyché (Grada). ISBN 80-247-1284-9.

LEIFER, Gloria. Úvod do porodnického a pediatrického ošetrovatelství. Vyd. 1. české. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0668-7.

Linhart, J., Petrušek, M., Vodáková, A., Maříková, Hana. 1996. Velký sociologický slovník. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-310-5.

MACEK, Petr. Adolescence. Vyd. 2., upr. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-747-7.

NĚMEC, Jiří. Kapitoly ze sociální pedagogiky a pedagogiky volného času pro doplňující pedagogické studium. Brno: Paido, 2002. ISBN 80-7315-012-3

NOVOTNÁ, Lenka, Miloslava HRÍCHOVÁ a Jana MIŇHOVÁ. Vývojová psychologie. 4. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2012. ISBN 978-80-261-0115-4.

OPASCHOWSKI, Horst W. a Rainer STUBENVOLL. Events im Tourismus: Sport-, Kultur-, und Städtereisen : eine Tourismusanalyse unter Mitarbeit von Rainer Stubenvoll. Hamburg: Freizeit-Forschungsinstitut der British American Tobacco, c1997.

PÁVKOVÁ, Jiřina. Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času. Vyd. 2. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-569-5.

PÁVKOVÁ, Jiřina. Pedagogika volného času. V Praze: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2014. ISBN 978-80-7290-666-6.

PÁVKOVÁ, Jiřina. Pedagogika volného času. Vyd. 3., aktualiz. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-711-6.

ŘÍČAN, Pavel. Cesta životem: [vývojová psychologie] : přepracované vydání. 3. vyd. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0772-6.

SPÁČILOVÁ, Hana. Pedagogická diagnostika v primární škole. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2264-0.

ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ, Jitka. Přehled vývojové psychologie. 3., upr. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010. ISBN 978-80-244-2433-0

ŠPUNDOVÁ, Žaneta. Vliv médií na adolescenty. Olomouc, 2018. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Vedoucí práce PhDr. Kamila Holásková, Ph. D.

ŠVARCOVÁ, Iva. Základy pedagogiky. Praha: Vysoká škola chemicko-technologická, 2005. ISBN 978-80-7080-690-6.

VÁGNEROVÁ, Marie. Vývojová psychologie: dětství, dospělost, stáří. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-308-0.

VAVRYSOVÁ, Lucie. Rizikové aktivity, depresivita a vybrané osobnostní rysy u českých adolescentů z dětských domovů se školou a z výchovných ústavů. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2018. ISBN 978-80-244-5426-9.

Vyhláška č. 108/2005 Sb. o školských, výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání

ZACHAROVÁ, Eva a Jitka ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ. Základy psychologie pro zdravotnické obory. Praha: Grada, 2011. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-4062-1.

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolní, základní, střední a vyšší odborné vzdělávání

Elektronické zdroje

1. SC Znojmo FK [online]. Znojmo, 2020 [cit. 2020-06-23]. Dostupné z:

<https://www.1scznojmo.cz>

Aqotec Orli Znojmo [online]. 2020 [cit. 2020-11-21]. Dostupné z: <https://www.hcorli.cz>

Asociace vodních sportů Znojmo TJ Znojmo oddíl kanoistiky [online]. Znojmo, 2020 [cit. 2020-06-23]. Dostupné z: <http://www.kanoe-znojmo.cz/index.php>

BBK Fitness [online]. Znojmo, 2020 [cit. 2020-06-23]. Dostupné z: <https://www.bbk-fitness.cz>

Box Znojmo, Policejní sportovní klub Znojmo, oddíl boxu [online]. Znojmo, 2008 [cit. 2020-06-23]. Dostupné z: <http://www.boxznojmo.cz/?fbclid=IwAR1eon-flgmGXZxo47yDG3ILvRdzfXi1s9gflhyMPySjB2aXVBG0lqtAikg>

Domovy mládeže. Střední odborná škol Znojmo, Dvořákova, příspěvková organizace [online]. Znojmo, 2019 [cit. 2020-11-21]. Dostupné z: <https://www.sos-znojmo.cz/domovy-mladeze/>

Dyjavánek dětský folklórní soubor [online]. Znojmo, 2020 [cit. 2020-06-23]. Dostupné z: <http://www.dyjavanek.cz/web.php>

Florbal Znojmo [online]. Znojmo, 2020 [cit. 2020-06-23]. Dostupné z: <https://www.florbalznojmo.cz>

Gladork gym víc než fitko [online]. Znojmo, 2018 [cit. 2020-06-23]. Dostupné z: <http://gladorkgym.cz/fitness-znojmo/lekce/>

Gymnázium, Střední pedagogická škola, Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Znojmo, příspěvková organizace, Pontassievská 3, ZNOJMO [online]. Znojmo, 2020 [cit. 2020-06-23]. Dostupné z: <https://www.gpoa.cz/pro-uchazece/domov-mladeze>

Chrám harmonie [online]. Znojmo, 2020 [cit. 2020-06-23]. Dostupné z:
<http://chramharmonie.cz/monika-kulhankova-ml/>

JAZYKAN výuka cizích jazyků ve Znojmě šitá na míru [online]. Znojmo, 2020 [cit. 2020-06-23]. Dostupné z: <https://www.jazykan.cz/recenze/>

Laura fitness pro ženy [online]. Znojmo, 2011 [cit. 2020-06-23]. Dostupné z:
<http://www.laurafitness.cz/index.php?page=uvod>

Mighty shake [online]. Znojmo, 2018 [cit. 2020-06-23]. Dostupné z: <http://www.mighty-shake.com>

Skaut 1.smíšený oddíl Znojmo [online]. 2020 [cit. 2020-11-21]. Dostupné z:
<https://1smiseny.skauting.cz>

Sokol Znojmo tělocvičná jednota [online]. Znojmo, 2019 [cit. 2020-06-23]. Dostupné z:
<http://sokolznojmo.cz>

Středisko volného času Znojmo [online]. SVČ Znojmo, 2020 [cit. 2020-06-23]. Dostupné z:
<https://svcznojmo.cz>

TK Znojmo tenisový klub [online]. Znojmo, 2020 [cit. 2020-06-23]. Dostupné z:
<http://www.tkznojmo.cz>

TS Single [online]. Znojmo, 2020 [cit. 2020-06-23]. Dostupné z: <https://tssingle.cz>
Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání
<https://www.zakony.cz/zakony/2005/51/zakon-074-2005-Sb-vyhlaska-o-zajmovem-vzdelavani-SB2005074>

YAMAHA Hudební škola [online]. Znojmo, 2020 [cit. 2020-06-23]. Dostupné z:
<https://www.yamahaskola.cz/cs>

Základní umělecká škola Znojmo [online]. Znojmo, 2012 [cit. 2020-06-23]. Dostupné z:
<http://www.zusznojmo.cz>

Znojmo Knights [online]. Znojmo, 2020 [cit. 2020-06-23]. Dostupné z:
<http://www.knights.banda.cz>

Kvalifikační práce

JECHOVÁ, Alena. Možnosti využití volného času studentů v Českých Budějovicích. České Budějovice, 2012. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích.

KULICHOVÁ, Nikola. Volnočasové aktivity středoškoláků na malém městě. Hradec Králové, 2016. Bakalářská práce. Univerzita Hradec Králové.

NOVOTNÁ, Jana. Volný čas studentů Sigmundovi střední školy strojírenské Lutín. Olomouc, 2015. Diplomová práce. Univerzita Hradec Králové.

VERNEROVÁ, Zdenka. Volný čas středoškolské mládeže. České Budějovice, 2009. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích.

Seznam zkratk

č. – číslo

Seznam tabulek

- Tabulka č. 1: Absolutní četnost k položce č. 1
- Tabulka č. 2: Absolutní četnost k položce č. 2
- Tabulka č. 3: Absolutní četnost k položce č. 3
- Tabulka č. 4: Relativní četnost k položce č. 3
- Tabulka č. 5: Absolutní četnost k položce č. 4 (výuční list)
- Tabulka č. 6: Absolutní četnost k položce č. 4 (maturitní zkouška)
- Tabulka č. 7: Průměrný počet volného času
- Tabulka č. 8: Absolutní četnost k položce č. 5 (výuční list)
- Tabulka č. 9: Absolutní četnost k položce č. 5 (maturitní zkouška)
- Tabulka č. 10: Činitelé ovlivňující volný čas respondentů (výuční list)
- Tabulka č. 11: Činitelé ovlivňující volný čas respondentů (maturitní zkouška)
- Tabulka č. 12: Absolutní četnost k položce č. 9 (výuční list)
- Tabulka č. 13: Absolutní četnost k položce č. 9 (maturitní zkouška)
- Tabulka č. 14: Absolutní a relativní četnost k položce č. 11 (výuční list)
- Tabulka č. 15: Absolutní a relativní četnost k položce č. 11 (maturitní zkouška)
- Tabulka č. 16: Absolutní četnost k položce č. 12 (výuční list)
- Tabulka č. 17: Absolutní četnost k položce č. 12 (maturitní zkouška)
- Tabulka č. 18: Absolutní a relativní četnost k položce č. 13 (výuční list)
- Tabulka č. 19: Absolutní a relativní četnost k položce č. 13 (maturitní zkouška)
- Tabulka č. 20: Absolutní četnost k položce č. 15 (výuční list)
- Tabulka č. 21: Absolutní četnost k položce č. 15 (maturitní zkouška)
- Tabulka č. 22: Absolutní četnost k položce č. 17 (výuční list)
- Tabulka č. 23: Absolutní četnost k položce č. 17 (maturitní zkouška)
- Tabulka č. 24: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 1 (aktuální četnosti)
- Tabulka č. 25: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 1 (očekávané četnosti)
- Tabulka č. 26: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 2 (aktuální četnosti)
- Tabulka č. 27: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 2 (očekávané četnosti)
- Tabulka č. 28: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (aktuální četnosti k odpovědi „doma“)
- Tabulka č. 29: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (očekávané četnosti k odpovědi „doma“)
- Tabulka č. 30: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (aktuální četnosti k odpovědi „venku mimo domov“)

Tabulka č. 31: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (očekávané četnosti k odpovědi „venku mimo domov“)

Tabulka č. 32: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (aktuální četnosti k odpovědi „u kamaráda/kamarádky“)

Tabulka č. 33: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (očekávané četnosti k odpovědi „u kamaráda/kamarádky“)

Tabulka č. 34: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (aktuální četnosti k odpovědi „ve volnočasové organizaci“)

Tabulka č. 35: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (očekávané četnosti k odpovědi „ve volnočasové organizaci“)

Tabulka č. 36: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (aktuální četnosti k odpovědi „u partnera/partnerky“)

Tabulka č. 37: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (očekávané četnosti k odpovědi „u partnera/partnerky“)

Tabulka č. 38: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (aktuální četnosti k odpovědi „v zájmovém kroužku“)

Tabulka č. 39: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 3 (očekávané četnosti k odpovědi „v zájmovém kroužku“)

Tabulka č. 40: Shrnutí výsledků hypotézy č. 3

Tabulka č. 41: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 11 (aktuální četnosti)

Tabulka č. 42: Kontingenční tabulka k hypotéze č. 11 (očekávané četnosti)

Seznam grafů

- Graf č. 1: Relativní četnost k položce č. 1
- Graf č. 2: Relativní četnost k položce č. 2
- Graf č. 3: Relativní četnost k položce č. 3
- Graf č. 4: Relativní četnost k položce č. 4 (výuční list)
- Graf č. 5: Relativní četnost k položce č. 4 (maturitní zkouška)
- Graf č. 6: Průměrný počet hodin volného času ve všední dny a o víkendu
- Graf č. 7: Relativní četnost k položce č. 5 (výuční list)
- Graf č. 8: Relativní četnost k položce č. 5 (maturitní zkouška)
- Graf č. 9: Činitelé ovlivňující volný čas respondentů (porovnání mezi studijními obory)
- Graf č. 10: Relativní četnost k položce č. 9 (výuční list)
- Graf č. 11: Relativní četnost k položce č. 9 (maturitní zkouška)
- Graf č. 12: Relativní četnost k položce č. 9 (porovnání mezi studijními obory)
- Graf č. 13: Relativní četnost k položce č. 11 (porovnání mezi studijními obory)
- Graf č. 14: Relativní četnost k položce č. 12 (porovnání mezi studijními obory)
- Graf č. 15: Relativní četnost k položce č. 13 (výuční list)
- Graf č. 16: Relativní četnost k položce č. 13 (maturitní zkouška)
- Graf č. 17: Relativní četnost k položce č. 13 (porovnání mezi studijními obory)
- Graf č. 18: Relativní četnost k položce č. 15 (porovnání mezi studijními obory)
- Graf č. 19: Relativní četnost k položce č. 17 (výuční list)
- Graf č. 20: Relativní četnost k položce č. 17 (maturitní zkouška)
- Graf č. 21: Relativní četnost k položce č. 17 (porovnání mezi studijními obory)

Seznam příloh

Příloha č. 1: Dotazník

Organizované volnočasové aktivity a trávení volného času žáků středních škol ve Znojmě

Organizované volnočasové aktivity a trávení volného času žáků středních škol ve Znojmě

Vážení studenti,

obracím se na Vás s prosbou o vyplnění krátkého dotazníku, který Vám zabere jen několik minut. Tento dotazník bude součástí mé diplomové práce na téma trávení volného času studentů středních škol ve Znojmě.

Prosím odpovídejte pravdivě, dotazník je zcela anonymní.

Děkuji Vám za spolupráci Tereza

1. Kolik Vám je let?

2. Jste:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Dívka
 Chlapec

3. Jak je zakončený obor, který studujete?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Maturitou
 Výučním listem

Organizované volnočasové aktivity a trávení volného času žáků středních škol ve Znojmě

4. Vyberte, kolik máte průměrně volného času v jednotlivých dnech. Volným časem se rozumí čas, kdy nejste ve škole a neplníte si své školní ani domácí povinnosti, do volného času se nepočítá ani spánek, hygiena, jídlo, návštěva lékaře, údržba domácnosti atd.

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď v každém řádku*

	1 hodiny	2 hodiny	3 hodiny	4 hodiny	5 a více hodin
Pondělí	☐	☐	☐	☐	☐
Úterý	☐	☐	☐	☐	☐
Středa	☐	☐	☐	☐	☐
Čtvrtek	☐	☐	☐	☐	☐
Pátek	☐	☐	☐	☐	☐
Sobota	☐	☐	☐	☐	☐
Neděle	☐	☐	☐	☐	☐

5. Kde nejraději trávíte svůj volný čas?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď v každém řádku*

	Velmi rád/a	Rád/a	Nevím	Nerad/a	Velmi nerad/a
Doma	☐	☐	☐	☐	☐
Venku mimo domov	☐	☐	☐	☐	☐
U kamaráda/kamarádky	☐	☐	☐	☐	☐
Ve volnočasové organizaci	☐	☐	☐	☐	☐
U partnera/partnerky	☐	☐	☐	☐	☐
V zájmovém kroužku	☐	☐	☐	☐	☐

Organizované volnočasové aktivity a trávení volného času žáků středních škol ve Znojmě

6. Pokud jste v předchozí otázce nenašli svou odpověď, doplňte ji zde

7. Sestavte pořadí, kdo vás nejvíce ovlivňuje při výběru volnočasových aktivit

Nápověda k otázce: *Změňte pořadí položek dle svých preferencí (1. - nejdůležitější, 2. méně důležitý atd.)*

Rodiče	<input type="text"/>
Sourozenci	<input type="text"/>
Kamarádi	<input type="text"/>
Partner, partnerka	<input type="text"/>
Učitel	<input type="text"/>
Někdo jiný:	<input type="text"/>

8. Pokud Vás ve výběru volnočasových aktivit ovlivňuje někdo jiný uveďte kdo:

Nápověda k otázce: *Navazuje na předchozí otázku*

9. Jste spokojen/a s nabídkou zájmových kroužků ve Znojmě?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
 Ne

10. Pokud jste odpověděli v předešlé otázce ne, uveďte kroužek, který Vám ve Znojmě chybí

Nápověda k otázce: *Navazuje na předchozí otázku*

11. Kolik zájmových kroužků navštěvujete?

12. Pokud zájmový kroužek navštěvujete, tak jaký? (je možné označit více odpovědí, pokud navštěvujete více kroužků daného zaměření, dopište jejich počet)

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí, popř. uveďte vlastní odpověď*

- Sportovní
- Taneční
- Hra na hudební nástroj
- Výtvarná nebo jiná umělecká činnost
- Turistika
- Jazykový
- Skaut
- Technický
- Přírodovědný
- Žádný
- Jiné (uveďte):

13. Trávíte svůj volný čas podle svých představ?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
- Ne

14. Pokud jste v předchozí otázce odpověděl/a ne, uveďte, co nebo kdo Vám v tom brání, abyste volný čas využíval/a tak, jak si přejete.

Nápověda k otázce: *Navazuje na předchozí otázku*

15. Označte zařízení, která navštěvujete

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí, popř. odpověď doplňte*

- Sportovní oddíl, uveďte jaký:
- Základní umělecká škola
- Skaut
- Hudební škola, uveďte jaká:
- Sokol
- Taneční studio, uveďte jaké:
- Středisko volného času Znojmo
- Žádné zařízení nenavštěvuji
- Jiné:

16. Napište, jaké možnosti využití volného času ve Znojmě postrádáte.

17. Je nějaká činnost, které by jste se chtěl/a ve svém volném čase věnovat, ale z nějakých důvodů nemůžete?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď, popř. odpověď doplňte*

- Ne
- Ano, uveďte činnost i důvod

Děkuji za vyplnění dotazníku :)

Anotace

Jméno a příjmení:	Bc. Tereza Příbilová
Katedra nebo ústav:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	Mgr. Pavla Vyhnálková, Ph. D.
Rok obhajoby:	2021

Název práce:	Organizované volnočasové aktivity a trávení volného času žáků středních škol ve Znojmě
Název v angličtině:	Organized leisure activities and leisure time of high school students in Znojmo
Anotace práce:	Hlavním cílem této práce je popsat a vysvětlit, jak adolescenti ve městě Znojmě tráví svůj volný čas, jaké navštěvují instituce, kolik volného času denně mají, kdo je ve výběru volnočasových činností ovlivňuje, jak jsou spokojeni se svým způsobem trávení volného času a s nabídkou volnočasových aktivit ve městě Znojmě. Dílčím cílem je ověřit, jak je trávení volného času a spokojenost s ním ovlivněna studovaným oborem. Vedlejším cílem je analýza nabídky volnočasových organizací, které adolescentům nabízí organizovanou formu zájmového vzdělávání ve městě Znojmě. Prostřednictvím dotazníkového šetření byla získána data a následně byla provedena jejich interpretace.
Klíčová slova:	Volný čas, adolescence, dotazník, volnočasové organizace
Anotace v angličtině:	The main goal of this work is to describe and explain how adolescents in the city of Znojmo spend their free time, what institutions they visit, how much free time they have per day, who influences their choice of leisure activities, how satisfied they are with their way of spending free time and leisure activities. in the city of Znojmo. The partial goal is to verify how spending free time and satisfaction with it is affected by the field studied. The secondary goal is to analyze the offer of leisure organizations that offer adolescents an organized form of hobby education in the city of Znojmo. Data were obtained by means of a questionnaire survey and subsequently their interpretation was performed.
Klíčová slova v angličtině:	Leisure time, adolescence, questionnaire, leisure organizations
Přílohy vázané v práci:	Příloha č. 1: Dotazník
Rozsah práce:	119
Jazyk práce:	Český jazyk

